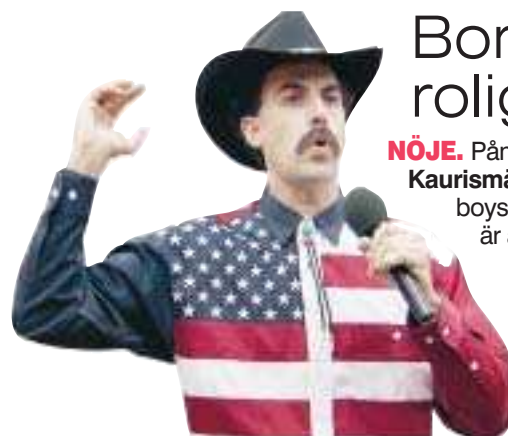

Borat bara rolig ibland

NÖJE. Påminner faktiskt om Aki Kaurismäkis Leningrad Cowboys Go America. Skillnaden är att Borat ibland är rolig. Det skriver Nöjesrecensent om Borat med **Sacha Baron-Cohen**, som har premiär på bio Savoy i kväll.

SIDAN 33

Spörsmål till lagtinget om höjda ÅHS-löner

NYHETER. Landskapsregeringen vill ha en förklaring av ÅHS om de höjda chefslöner och liberalerna vill ha en förklaring av landskapsregeringen om varför det blev som det blev.

– De lönehöjningar för ledande tjänstemän inom ÅHS, som styrelsen nyligen fattat beslut om, kommer troligen att få konsekvenser för

kommande löneförhandlingar. Mot bakgrunden av att landskapsregeringen långt i efterhand på för oss oklara grunder har reagerat på beslutet och inkrävt en förklaring, verkar det som om regelverket för lönesättningen inte till alla delar är klara, skriver den liberala lagtingsgruppen i ett spörsmål med **Raija-Liisa Eklöw** som första undertecknare.

Ansaret för att det inom förvaltningen finns tydliga och enkla principer och regelverk för lönesättningen ligger ytterst på landskapsregeringen. Det här gäller också ÅHS, som är en myndighet underställd landskapsregeringen och där den ansvariga ministern har rätt att delta i styrelsemötena och yttra sig, säger liberalerna.

SIDAN 3

Ålandsböcker bojkottas

NYHETER. Håkan Skogsjö och Kjell Ekström utkommer i dagarna med två nya böcker om Åland. Bokhandlarna tänker dock inte sälja dem, eftersom författarna bjudit ut böckerna till direktbeställning via utskick i brevlådorna.

– Vi ser det som illojal konkurrens att de slår undan vårt servicenät och går direkt till slutkund, säger Liscos ägare **Ben Listerby**.

Håkan Skogsjö kallar bokhandlarnas agerande för "kartellsamarbete".

– Det här går svårt att se som något annat än att de straffar oss för att vi inte säljer alla böcker via dem, säger han.

SIDAN 3

Foto: OVE SÖDERMAN

Övar för skarpt läge

REPORTAGE. Finströms brandkårister vet inte vad som väntar, utan i bilen på väg till olycksplatsen gör de sig beredda på allt. I regnet och leran finner de en man fastklämd under en tio tons traktor, och en annan man svårt chockad med huvudskada. Lyckligtvis är det en övning denna gång. – Men det är tyvärr precis så här det kan se ut i verkligheten, säger kårchefen **Dan Lindblom**.

SIDAN 16

Selander fick jobbet

NYHETER. Det blev som väntat jurkand **Arne Selander** som fick tjänsten som förvaltningschef vid landskapsregeringen. Vid årsskiftet räknar han med att kunna ta över fullt ut. – Vi bedömde att han har den bästa förmågan att leda en modern förvaltning, kommenterar lantrådet **Roger Nordlund** (c) utnämningen.

SIDAN 4

Öspelens eget lag

SPORT. Nu är det klart vilka 15 personer som ansvarar för idrottsarrangemangen vid NatWest Island Games XIII Åland 2009. Gruppen har bred erfarenhet och öspelskunnande. Nyan har hela listan.

SIDAN 19

Ta ledigt. Tanja Rönnberg och Linda Lagergren hälsar välkomna till Ålands hundhotell. Kinesiska nakenhundarna Nemo och Tiger kan intyga att man trivs där.

Foto: JONAS EDSVIK

Hitta till hundarnas Hilton

REPORTAGE. Hundar, katter, smådjur och fåglar kan numera ta en veckas semester i Norrböle, eller bara få någonstans att tillbringa dagen medan husse och matte är på jobbet. Ålands hundhotell har slagit upp portarna med elva

"hotellrum" för hundar, och sju för katter.

– Men vi kan ta emot upp till 25 hundar samtidigt. Det beror på hundarnas storlek och ifall de går ihop så man kan ha dem i samma box, säger hälftenägaren **Linda Lagergren**.

Hennes kompanjon **Tanja Rönnberg** beskriver grundtanken bakom etablissemangen:

– Rättesnöret har varit att skapa ett ställe där vi själva skulle kunna lämna våra djur – och vi är kräsna med var vi lämnar dem.

SIDAN 17

kulturen

9

"Mycket intressant läsning".
NYANS RECENSANT OM KARL-GUNNAR
FAGERHOLMS LAFSBOLE-HISTORIK.

reportage

28-29

Allt fler åländska ungdomar läser japanska manga-serier. Och det finns de som tecknar själva också.

bild-extra

30-31

Titte Törnroth-Sarkkinen var en av ålänningarna på presidentbalken i onsdags. Nyan bjuder på bildsvep.

spel

37

"Helt klart fräschare än sin föregångare."

NYANS TESTSPELARE OM FOOTBALL MANAGER 2007.

Ikon

Ikon

Mariehamns Konsthandel

Storagatan 15, tel. 12225

Ikon

Ikon

Anna Björkroos

Epost: anna.bjorkroos@nyan.aland.ax
Telefon: 528 463

miljö

” Och visst har jag fått fram resultat som jag inte väntat mig också, bisaker som kommit fram under arbetets gång. EEVA RÖNNHOLM

Första resultatet klart från sommarens undersökning

Det är knoppslingan som dödar Österträsk

Nu vet man att det är vattenväxten knoppslingan som orsakar det extremt höga ph-värde som finns i sjön Österträsk i Saltvik.

Men varför den invaderar just denna sjö, så det i princip blir omöjligt för andra växter och djur att leva där, är ännu oklart.

Från mars till september genomfördes provtagningar och undersökningar i sjön Österträsk i Saltvik Daglösa av Åbo akademi.

Österträsk är en grund, 25 hektar stor sjö och lokal vattentäkt. Förr hade sjön klart vatten, fast botten och var rik på kransalger, men under 1990-talet invaderades sjön av vattenörten knoppslinga. Hela sjön fylldes upp av växten som även bidrog till att botten blev slam.

Eeva Rönnholm är en av dem som tillbringade många dagar vid Österträsk. Hon skriver sin pro gradu-avhandling kring just knoppslingan och hur den påverkar sjön, och kan redan dra den första slutsatsen av sommarens undersökningar.

– Det går att påvisa att det är knoppslingan som orsakar högt ph i sjön, precis som vi misstänkte, säger hon, och förklarar att det under fotosyntesen konsumeras koldioxid, vilket höjer ph-värdet.

Ovanlig i sjöar

Knoppslingan är intressant i Österträsk eftersom den är rätt ovanlig i sjöar i Finland. Växten återfinns oftast i havsvikar. Rönnholm kan dock ännu inte ge svar på varför växten tar över sjön på det sätt som den gör, just i Österträsk.

Tänkbara orsaker, som nämndes när Nya Åland besökte Österträsk när prov-

Tog prover i somras. Massor av prover togs i Österträsk, från mars till september, för att undersöka varför Österträsk i Saltvik Daglösa blivit överväxt av den ovanliga vattenörten knoppslinga. Den 13 juli var Cecilia Sjöholm, praktikant, Eeva Rönnholm, pro gradu-skribent, och Martina Stolt, praktikant, på plats för att vittja ett påsexperiment. Foto: JONAS EDSVIK

tagningar pågick i juli i år, är bland annat övergödning. Men knoppslingan har även långa rötter som når ner till avlagringar med näring som tidigare inte har varit i omlopp. Dessutom är knoppslingan en dominerande art som helt enkelt konkurrerar ut andra växter.

I Österträsk har knoppslingan höjt ph-värdet till 10, det normala är mellan 7 och 8.

– Det är extremt högt och är skadligt för andra organismer, säger Eeva Rönnholm, vars intresse för Österträsk väcktes av handledaren **Tore Lindholm** som besökt sjön vid tidigare exkursioner.

– Och visst har jag fått fram resultat som jag inte väntat mig också, bisaker som kommit fram under arbetets gång. Men dem vågar jag inte uttala mig om ännu, säger Eeva Rönnholm, som räknar med att ha sin avhandling färdig i vår.

För åtgärder

Förutom regelbundna vattenprover, där man bland annat analyserade temperatur, ph, syre, totalkväve och fosfor, gjordes även vegetationskarteringar och sedimentprovtagningar i Österträsk. Därtill skördades ett bestämt antal knoppslingor från olika de-

lar av sjön och man tog växtplanktonprover.

Vissa delar av materialet sammanställs som bäst av **Kerstin Häggqvist** vid Åbo akademi i hennes pro gradu-avhandling som fokuserar på sjöns växtplankton.

Förhoppningen är att forskningsresultaten kan nyttjas vid eventuella åtgärder i Österträsk. Forskningen fick understöd av Saltviks kommun och forskarna har erbjudit sig att presentera resultatet för kommunen när allting är klart.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Invaderar. Där knoppslingan Myriophyllum sibiricum trivs, gör ingen annan det. Foto: JONAS EDSVIK

Alternativa julklappstips

Inför julen känner många stress och press att köpa gåvor till alla man känner, då händer det ibland att man köper mer eller mindre ”onödiga prylar” bara för att ha någonting att ge.

Agenda 21-kontoret och den lokala Agenda 21-gruppen på Föglö har sammanställt tips på julklappar som visar på omtanke och skänker glädje, och samtidigt är mindre påfrestande för miljön.

- biljetter, till exempel till bio, teater eller konsert
- disk- eller städhjälp
- håll kurs, lär mottagaren, någonting du är bra på
- laga någonting som gått sönder åt mottagaren
- biltvätt
- barnvakt
- bjud på middag, hemma eller på restaurang
- en upplevelse, till exempel långpromenad och fika, eller en utflykt
- träningskort
- busskort eller biljetter/årskort till Skärgårdstrafiken
- motorvärmare
- ge ett färdigt fotoalbum
- köp regnskog (besök www.barnens-regnskog.net)
- tidningsprenumeration
- gör eget godis
- medlemskap i en förening

Nokia bäst för miljön

■ Nokia är, enligt miljöorganisationen Greenpeace, det miljövänligaste företaget inom elektronikbranschen. Det framgår av en jämförelse där organisationen har betygsatt dator- och mobiltillverkare ur miljösynvinkel. Enligt Greenpeace har Nokia progressiva verksamhetsprinciper både när det gäller kemikalier och elektronikskrot. Bolaget har dock inte gett någon exakt tidtabell för när det helt ska sluta använda pvc-plast i sina produkter.

– Företagen har insett att de måste bekosta returneringen av sina egna produkter och ansvara för återvinningen. Det verkar som om en elektronikbransch befinner sig i en brytningstid, där man är på väg i en mera miljövänlig riktning, säger Greenpeaces kemikalieexpert **Jacob Hartmann**. (FNB)

VINTER ...

... väder ???

Gummistövel
Nokian Tuura
med filtfooder
88,00

Polarsocka
med ull **3,80**
Sulor
lammull **7,90**
Regnset
jacka & byxa, gult .. **15,00**

Seglarstövel
Viking
22,00

Gummistövel
Nokian Kontio
61,00

Värmestövel Power
lätt, varm och smidig

Hängselbyxa
41,50

FRISTADS
works everywhere

Jacka
58,60

Midjebyxa
29,50

BÅT & FRITIDS
VARUHUSET

TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR
TFN *28 011, BUTIKEN 28 160, TRÄDGÅRD 28 162,
RESERVDELAR 28 161 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.aland.fi

Selander fick högsta tjänsten

Vill få personalen att känna stolthet

Det blev som väntat jurkand Arne Selander som fick tjänsten som förvaltningschef vid landskapsregeringen. Vid årsskiftet räknar han med att kunna ta över fullt ut.

Arne Selander är den första tjänstemannen inom självstyrelsen som sitter på politiskt förtroende. Om ett knappt år är det val och den politiska makten kan ändra. Men han säger att han känner sig trygg.

– Jodå. Man skall komma ihåg att det här är en politisk organisation och det är politikerna som fattar besluten medan tjänstemännen bereder. Det skall inte behöva gå prestige i det, det gäller att arbeta proffsigt.

– Det som nästan alltid löser problem är dialog. Man behöver tala med folk och man behöver vara lyhörd. Och det gäller inte bara gentemot politikerna utan också personalen. Om man inte är tillräckligt tydlig så skapar det problem.

Problem i dag

Selander talar gärna om just personalfrågorna. Det är viktigt, säger han att personalen är engagerad, känner delaktighet och stolthet över att arbeta vid landskapsregeringen.

Gör den inte det nu?

– Jag tror vi har ett problem i dag. Det kan bero på saker som har hänt de senaste åren.

En annan sak som han pekar på som viktig är att man klarlägger rollerna, vad en politiker har för uppgifter och vad en tjänsteman skall göra. Där får det inte bli konflikter.

– Det kommer jag att fun-

Avancerar. Arne Selander kom till landskapsregeringen sommaren 2004. Nu tar han över den högsta tjänsten – och den första där innehavaren sitter på politiskt förtroende. Det avskräcker inte, säger han. Foto: JONAS EDSVIK

dera över. Fundera på hur jag tycker att man borde jobba långsiktigt. Sedan får vi se om politikerna tycker lika.

Arne Selander är rätt säker på att verksamheten inom förvaltningen behöver moderniseras.

– Man behöver analysera verksamheten, se om vi gör rätt saker och på rätt sätt.

En sådan rätt grundlig genomgång gjordes när han kom till social- och miljöbyrån för drygt två år sedan. Det ledde till att socialvårdsbyrån nu sysslar mer med tillsynsverksamhet; påtalar brister, kommer med förslag hur de skall rättas till, istället för den mer traditionella rådgivningen till kommunerna.

Har varit rättschef

Selander ser fram emot det nya arbetet, men säger att han också känner sig ödmjuk

inför uppgiften. En bit av arbetet som han nämner särskilt är uppgiften som rättschef. Han har erfarenhet av det efter att ha arbetat som kronofogde i Sverige.

– Det går mycket ut på att vara just precis juridisk rådgivare.

Selander kom tillbaka till Åland i början av 2000-talet. Han arbetade ett år på lagtinget som utskottssekreterare, så var han ett par år kommundirektör i Finström och utsågs sommaren 2004 till avdelningschef på landskapets social- och miljöavdelning.

Och nu har han utnämnts till landskapets högsta tjänsteman.

Det har gått snabbt uppåt. – Det kan gå snabbt neråt också.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Lamträdet: Han var bäst lämpad

Lanträdet Roger Nordlund (c) säger att Arne Selander har bred erfarenhet av offentlig förvaltning.

– Han har arbetat inom statsförvaltningen i Sverige, inom den kommunala förvaltningen på Åland och inom landskapsförvaltningen, där han har gjort ett bra arbete på social- och miljöbyrån.

– Vi bedömde att han har den bästa förmågan att leda en modern förvaltning.

Förordas

Landskapsregeringen intervjuade två av de tre sökandena; Selander och tidigare kanslichefen **Elisabeth Naucér.**

Nordlund påpekar att såväl ledningsgruppen, det vill säga avdelningscheferna vid landskapsregeringen, som kansliavdelningen förordar Selander. Man skall nu gå vidare med diskussionerna om ett ersättande arbete för Naucér.

Selander har redan tagit över på kansliavdelningen, men har också kvar tjänsten som avdelningschef på social- och miljöbyrån. Meningen är att han skall kunna flytta över helt vid årsskiftet.

Nordlund säger att den tjänsten skall lediganslås. Men det är möjligt att man måste tillsätta någon tillfälligt för att sköta den i väntan på en permanent lösning. (ht)

Gränsbevakare misstänks för att ha stulit båt

En gränsbevakningsman vid Ålands sjöbevakningsområde har stängts av från sin tjänst, eftersom han misstänks för att ha stulit en båt.

Kommendören vid Västra Finlands sjöbevakningssektion, **Henrik Wärnhjelm**, beslutade i går att tills vidare avstänga en gränsbevakningsman som tjänstgör vid Ålands sjöbevakningsområde. Orsaken är att han står som misstänkt i en brottsutredning som utförs av den åländska polisen.

– Han misstänks för att ha stulit en båt från en båttrailer. Under förundersökningen har det framkommit att trailern med båten har körts på ett sådant sätt att det också kan handla om äventyrande av trafiksäkerheten, säger kommissarie **Jan Nordin.**

Henrik Wärnhjelm vill inte säga mer än att det misstänkta brottet ska ha begåtts på gränsbevakningsmannens fritid, inte i tjänsten. (th)

Elpriset drogs ner maximalt

■ Elenergipriset i Mariehamn stiger till 5,4 cent istället för planerade 5,9. Elverkets direktion tog upp frågan som ett extra ärende på mötet i tisdags.

Den tidigare beslutade höjningen diktades av att elpriset på marknaderna var högt, men den varma och våta hösten har lett till att priset nu sjunker.

– Beslutet nu innebär att hela inbesparingen, i runda tal 290.000 euro, förs över till konsumenterna, säger direktionens ordförande **Folke Sjölund** (lib).

Överföringsavgiften på 3,5 cent är oförändrad nästa år. (ht)

Lugnt firande för polisen

■ Självständighetsfirandet på Åland gick lugnt till och polisen hade därmed inte mycket att göra.

I Hammarland kolliderade en personbil med ett rådjur vid Långträsk och en mindre brand rapporterades vid återvinningsstationen på Mariavägen.

En kanot stals från Sjökvarteret i Mariehamn och tre fall av äventyrande av trafiksäkerheten rapporterades efter fortkörningar. I ett av fallen tilldelades föraren tio dagars temporärt körförbud. (mt)

Dyrare dagis i Jomala

■ **JOMALA.** Jomala kommun slopar 80 procent-systemet vad gäller dagisavgifterna i kommunen. Det här beslöt kommunstyrelsen vid sitt möte 4 december. Systemet har inneburit att föräldrar som haft barn på dagis mellan 25 och 36 timmar endast har behövt betala 80 procent av dagisavgiften.

– Vi slopar systemet med hänvisning till vår budget som visar ett stort underskott, säger kommundirektör **Harry Jansson.** (ke)

Skatteintäkter går till fel kommuner

Samfundsskatt som skulle tillfallit Jomala och Saltvik kan i stället ha betalats ut till Mariehamn.

Orsaken är felaktigheter i registret över var arbetsställena hör hemma.

När kommunala skatteintäkter fördelas, utgörs delar av beräkningsunderlaget av de skatter som genereras av arbetsställena i varje kommun. Registret över var de enskilda arbetsställena hör hemma, stämmer dock inte alltid.

Resultatet blir att en kommun kan få del av en annan kommuns intäkter. Jomala och Saltvik har uppmärksammat att delar av den samfundsskatt som skulle tillfallit dem, i stället kan ha betalats ut till Mariehamn.

Det är statistikcentralen i Finland som för register över alla arbetsställen i landet. Uppgifterna skickas till Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), som i sin tur förser landskapsregeringen med underlag för skattefördelningen.

– Statistikcentralen klarar inte att uppdatera sitt register riktigt, det handlar om en sådan hemsk massa företag. Vi korrigerar felet när vi upptäcker dem, men ibland har felet kommit tillbaka. Vi har frågat statistikcentralen vad det beror på men inte fått något riktigt svar, säger ÅSUB:s direktör **Bjarne Lindström.**

Lagen försvårar

Lindström framhåller att ÅSUB egentligen inte har en aktiv roll i arbetet, utan ska vidarebefordra data mellan statistikcentralen och landskapet.

– Och vi måste bearbeta den så att uppgifter på arbetsställenivå inte syns. Den åländska statistiklagen tillåter inte att man lämnar ut statistik på den nivån, säger Bjarne Lindström.

Han förtydligar med att den åländska statistiklagen i stora drag ser ut som den gjorde i Finland i början av 90-talet, då lagen överfördes till den åländska behörigheten.

– I Finland ändrade man sin

statistiklag för cirka fem år sedan, just för att komma tillrätta med det här problemet. Men det har man ännu inte gjort på Åland.

Omfattningen okänd

Bjarne Lindström tror inte att de berörda kommunerna förlorat särskilt mycket pengar.

– Skatteintäkterna ingår i en schablonfördelning, och landskapsandelarna ökar för de kommuner som har låga skatteinkomster.

Landskapets vikarierande finanschef **Conny Nyholm** meddelar att man som bäst diskuterar hur man ska lösa situationen.

– Det första vi gör är att kolla upp omfattningen av problemet, hur mycket pengar det handlar om och ifall fler kommuner än Jomala och Saltvik har berörts, säger han.

Vad man ska göra sedan, eller när man ska göra det, kan Conny Nyholm ännu inte svara på.

– Vi måste undersöka vilka

Förmedlar bearbetade uppgifter. Bjarne Lindström och hans kolleger på ÅSUB gör vad de kan för att rätta till registreringsfelet, men deras arbete försvåras av att den åländska statistiklagen inte tillåter att man lämnar ut statistik på arbetsställenivå.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

möjligheter som kan finnas för att kompensera de kommuner som förlorat pengar. Inte är det en alldeles enkel fråga, men vi jobbar för att

lösa det så snabbt som möjligt.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Miljö och hälsa går ihop

Ska bli enklare hitta rätt med miljöärenden

Nyinflyttad. Mikael Stjärnfelt vid miljöprövningsnämnden trivs i de nya lokalerna vid Norragatan i Mariehamn. I förra veckan flyttade han in, men ännu är inte namn-skylden på plats.

Miljöprövningsnämnden och miljöbyrån har burit sina flyttkartonger till före detta hälsocentralen.

Snart ansluter miljö-hälsvården och de olika myndigheterna blir till en. Då ska förvirringen hos allmänheten vara bortblåst.

Det finns framför allt två stora vinster med att landskapets miljöbyrå, Ålands miljöprövningsnämnd och ÅHS miljöhälsovård flyttar ihop.

För det första ska det bli mycket enklare för den som vill ha ett miljöärende att hitta rätt. Nu kliver man bara in i receptionen i gamla hälsocentralen i Mariehamn och berättar sitt ärende så skickas man till rätt person i korridoren.

– När vi låg på olika ställen var det inte ovanligt att folk slussades runt mellan olika myndigheter innan de hamnade rätt. Om någon exempelvis vill muddra en mindre båthamn är det svårt att veta om det är ett ärende för miljöinspektörerna eller miljöprövningsnämnden. Ska man göra en anmälan eller krävs det ett tillstånd? Nu blir

det en adress oavsett vad man söker, säger miljöprövningsnämndens tillförordnade chef **Mikael Stjärnfelt** när han visar runt i de nyrenoverade lokalerna.

Samtal över gräns

Den andra stora vinsten är att tjänstemännen kan dra nytta av den kunskap som finns hos andra myndigheter och samordna arbetet.

– Det är nyttigt när vi kan kommunicera över gränserna. Förhoppningsvis leder en ny myndighet också till att vi kan göra fler inspektioner, säger Mikael Stjärnfelt.

I en annan del av korridoren har tre miljöinspektörer samlats för att diskutera något. De är positiva till flytten och den nya myndigheten.

– Det blir en helt annan sak att ha de andra i korridoren. Nu vet vi vilka de olika personerna är som vi arbetar med, säger miljöinspektören **Susanne Särs** som tidigare jobbade på Parkgatan.

Inspektör i källaren

Mikael Stjärnfelt är också mycket nöjd med lokalerna i

huset som stått tomma i sex år.

– Vi tror att det kommer att bli bra här. Vi har också fått en hiss, så det blir enklare för funktionshindrade att besöka oss. På Strandgatan, där vi låg tidigare, var det problem för funktionshindrade, säger Mikael Stjärnfelt.

Det blev dock inte precis som man tänkt sig. I väntan på att landskapsregeringen skulle bestämma sig för var den nya myndigheten skulle placeras hyrde hyresvärden ut fyra rum på ”miljöplanet” till en grupp tandläkare. Fyra av den nya myndighetens medarbetare placeras därför i källaren. Bland andra alkoholinnspektören och besiktningsveterinären.

Totalt kommer drygt 20 personer att jobba i den nya åländska miljö- och hälsoskyddsmyndigheten i gamla hälsocentralen på Norragatan i Mariehamn.

Myndighet i höst

På landskapsregeringen arbetar miljöutredaren **Maj-Len Österlund-Törnroos** med integreringen av myndigheter-

Bra med samtal. Landskapets miljöinspektörer Mia Westman, Andreas Nyberg och Susanne Särs tycker att det är bra att man bara behöver gå till andra sidan korridoren för att prata med kollegorna.

na. Hennes förhoppning är att resurserna ska kunnas användas på ett mer effektivt sätt.

– Om man till exempel åker ut på en tillsyn kan man titta på flera områden samtidigt. Nu finns det så många konstgjorda gränser. Dessutom hoppas vi att det ska bli lättare för ålänningarna att hitta rätt. I dag kan det vara förvirrande med alla hälso- och miljömyndigheter.

Enligt planen ska den nya

myndigheten vara klar nästa höst.

– En person har fått i uppdrag att ta fram en lag för den nya myndigheten och titta på övrig lagstiftning som berörs, säger Maj-Len Österlund-Törnroos.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Vatten-skyddare vill synas

■ Ålands vattenskyddsförening höll höstmöte i måndags med stadgeenliga ärenden där bland annat en valberedning tillsattes och budgeten spikades.

– Den är mer eller mindre en kopia av fjolåret, säger ordförande **Lennart Isaksson**.

Föreningen beslutade samtidigt att väcka större intresse genom att vid framtida höst- och vårmöten bjuda in föreläsare utifrån.

– Vi vill få en mer synlig happening.

Medlemsantalet har sjunkit sedan starten och Isaksson tror det beror på att många tycker politikerna övertagit miljödebatten. Men föreningens medlemmar kunde tillsammans utöva påtryckning och man hoppas nu värva nytt folk vid årsmötet i maj inför nästa hösts lagtingsval.

– Föreningens verksamhet har lugnat sig ganska kraftigt sedan starten. Miljöprogrammet har gått längre än vi trodde i vårt handlingsprogram och vi blev lite överraskade, säger Lennart Isaksson.

Positivt ur styrelsens synvinkel har varit kansliminister **Britt Lundbergs** (c) engagemang i EU där hon lyft fram frågor ur programmet. (mt)

Skärgårdskommuner i nytt företagshus

■ När Kumlinge, efter viss tvekan, nu anslutit sig till det nybildade bolaget Skärgårdens företagshus Ab är alla åländska skärgårdskommuner delägare.

Bolaget bildades på initiativ av landskapsregeringen och meningen är att företaget bland annat ska uppföra, äga och besitta affärs- eller företagsfastigheter för uthyrning i skärgården.

Skärgårdskommunerna äger alla en aktie var i bolaget, medan landskapsregeringen andel är 14 aktier a 1.000 euro.

Styrelsen för Skärgårdens företagshus består av **Mats Perämaa**, Kumlinge, **Björn Boman**, Vårdö, **Carry Lundin**, Sottunga, **Kurt Forsman**, Kökar, **Björn Rönnlöf**, Föglö samt ordförande **Jan-Thore Thörnroos**, Brändö. (ab)

Crosskey får nya kunder

■ Ålandsbankens dotterbolag Crosskey Banking Solutions har framgångsrikt startat sin swift-serviceverksamhet med flera nya kunder; EQ-Bank, S-banken och Tapiola.

Bolaget förutspår ett ökat behov av den sortens tjänster på grund av sepa (single european payments area), som tas i bruk av bankerna från och med början av 2008.

– Service över landsgränserna ökar ständigt och via det också behovet av säkra överföringar, betalningar och tjänster. När sepa-tjänsterna tas i bruk i början av år 2008 kommer swift-nätverket att få en allt centralare roll i hanteringen av betalningstrafik, säger **Peter Wiklöf**, verkställande direktör för Crosskey, i bolagets nyhetsbrev.

Byråverksamheten, som startade i början av året, erbjuder kunderna ett enhetligt datasystem genom vilket betalningar, clearinguppgifter och värdepapper till och från utlandet kan förmedlas. (mt)

Återfallsförbrytare dömd till fängelse

En 35-årig man har dömts till 6 månader och tio dagar fängelse, för nio olika stöld- och våldsbrott.

Mannen döms för bland annat misshandel, hemfridsbrott, försök till stöld, skadegörelse och tre fall av olaga hot.

I maj i år stal han ett bank-

kort i en bekant mans bostad, och tog sedan ut 1.600 euro i en bankomat i Mariehamn.

I april slog eller knuffade han en kvinna i Mariehamn, så att hon föll mot en bokhylla och en tand slogs lös.

I januari stod han och sparkade och skrek utanför en mans bostad, och hotade att ”ta bort”

mannen. 35-åringen förstärkte sitt hot genom att hugga fast en filékniv i ytterdörren.

En annan man hotade han per telefon, så att denne sett sig tvungen att sova med ett slagträ till hands invid sängen.

Tolfta gången

I vintras krossade han ett föns-

ter i Sarlings butik i Finström och tog sig in i byggnaden. Han fick dock ge upp sina planer på att stjäla sedan en annan person kom till platsen och lyckades gripa honom.

Tingsrätten bedömde att det sammanlagda straffvärdet för brotten är 4 månader och tio dagar fängelse. Men brot-

ten begicks under prövotiden för en villkorlig frigivning, och mannen har tidigare dömts till fängelsestraff vid elva olika tillfällen.

Rätten skriver i sin dom att han är ”uppenbart likgiltig för förbud och påbud i lag”, och skärper straffet med två månader. (th)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar 0-15 år

Alfred Sandberg i Mariehamn fyller 4 år i dag fredag, den 8 december. Han gratuleras av mamma, syster Wilma, mormor och morfar.

Moa Koskinen i Mariehamn fyller 9 år i morgon lördag, den 9 december. Hon gratuleras av mamma, pappa, Mikaela, Maria och Marcus.

Döda

ALFONS NORDLUND

Karl Alfons Nordlund från Finström Godby avled den 27 november, vid en ålder av 85 år. Han var född i samma kommun den 7 juli 1921, men bodde det sista året på De gamlas hem i Jomala.

Som ung gick Alfons först till sjöss, men jobbade sedan som vägarbetare på landskapet i över 30 år fram till pensioneringen.

Han var intresserad av naturen och ägnade gärna tid åt att hugga ved.

Sörjande är fru, barn och barnbarn.

GÖTA BOMAN

Tisdagen den 28 november avled oväntat **Göta Rakel Charlotta Boman** i en ålder av 75 år. Hon var född Berglund, den 8 september 1931 på Vestergårds i Sund Sibby.

Göta Boman var under de senaste åren bosatt på Tallgården i Sund där hon trivdes mycket bra. På Tallgården var hon ett uppskattat inslag i det dagliga livet.

Dagarna ägnade hon till största delen åt handarbete, sömnad och småprat med barn, släkt och vänner.

Närmast sörjande är barnen **Karl-Anders** och **Ulla**, syskon med familjer samt släkt och vänner.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes

vänligen

Hans G Andersson

All eventuell uppvaktning

undanbedes

vänligen

Kirsti Roininen

Käppgymnastik mjukar upp leder

Margareta Jorpes-Friman har gett ut två häften med illustrationer och beskrivningar av både käppgymnastik och pausgymnastik.

Idén kom när hon i tio år hörde till sin arbetsplats arbetskyddskommission där hon intresserade sig för det psykosociala välbefinnandet och för ergonomi.

Hon ritade om de rörelseinstruktioner hon erhöll med figurer hon hittat på under sin studietid, så kallade ”fnillar”.

– För att minnas de instruktioner en ergoterapeut gav för vår pausgymnastik på jobbet, började jag teckna figurer igen. Och medan jag utbildade mig till massageterapeut i våras använde jag figurerna i övningsarbeten och efteråt tyckte jag det är synd att så bra material inte är tillgängligt, så jag lät göra de här häftena, säger hon och fortsätter:

– Käppgymnastik är inte så

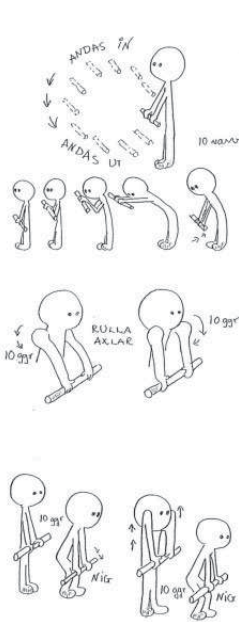
känt. Käppen ska vara 1,3 meter och själv har jag sågat av ett kvastskäft åt mig här hemma. På jobbet sammankommer vi en gång om dagen och gymnastiserar tio minuter till musik. Det är faktiskt mycket effektivt och rätt kul.

Hon påpekar att pausgymnastik är något alla borde göra, om inte annat i förebyggande syfte.

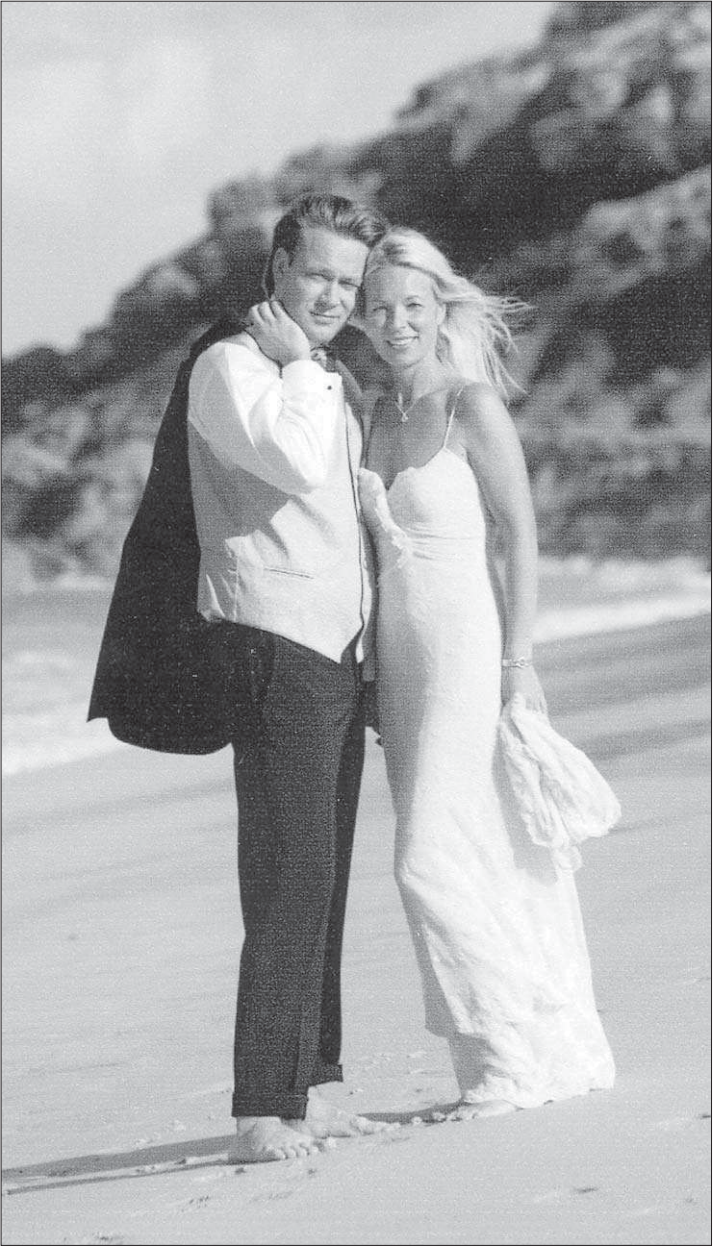
– Man borde syssla med det hela tiden, redan innan man får ont någonstans eftersom det då är för sent. Då finns det slaggämnen i musklerna som inte vill gå bort med egenvård, utan då måste man få hjälp av massör.

Häftena går att beställa av henne på e-post mjorpes@abo.fi eller per post Margareta Jorpes-Friman, Axstigen 2 C 100, 20720 Åbo. (mt)

Beskrivande. Så här ser Margareta Jorpes-Frimans ”fnillar” ut. Figurerna beskriver olika övningar som med fördel kan göras under pauser i arbetsdagen.

Nygifta

Mikael Klockars och **Pia Lindroos** vigdes den 14 september i Tregenna Castle St Ives i Cornwall England. Paret är bosatt i England, men har stuga i Marsund och bruden är bördig från Hammarland. Marskalkar på bröllopet var parets sönder Elias och Leon. Bruden tar efternamnet Lindroos-Klockars. Vigseln förrättades av SP Heselden. Foto: PRIVAT

GUDSTJÄNSTER

ÅLANDSVÄGEN 36

• **LÖRDAG KL 11.00**

Gudstjänst.
Sinikka Mäkivierikko.
Alla hjärtligt välkomna.

Julbasar i S:t Mårtens

Tisdagen den 5 december höll Strändnäs- Klintens- och Kyrkosyfsöreningen julbasar i S:t Mårtensgården i Mariehamn.

Skolmaten

Vecka 50, 11-15.12
Godby
Måndag: Mannagrynsgröt, saftsoppa, bröd, pålägg.
Tisdag: Kalops, potatis, sallad.
Onsdag: Ört- och limefisk, potatis, råkost, grynost.
Torsdag: Rostbiff, potatisgratäng, brunsås, sallad.
Fredag: Tacobuffé.

Kyrkby/Vikingaåsen
Måndag: Bräckt korv, stuvad potatis, sallad.
Tisdag: Mald leverbiff, gräddsås, potatis, sallad.
Onsdag: Burgundisk köttgryta, ris, sallad.
Torsdag: Fläskfilé, rosépepparsås, klyftpotatis, sallad
Fredag: Fisksoppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads skolor
Måndag: Köttsås, potatis, ketchup.
Tisdag: Oxköttsgryta, potatis, lingonsylt.
Onsdag: Risgrynsgröt, kanel, socker, lussebulle, pepparkaka.
Torsdag: Ugnstektt fisk, potatis.
Fredag: Ärtsoppa, ost, bröd.
Salladsbuffé alla dagar.

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd
Birka Exporter: Fredrikshamn 11.12, Gävle 12.12, Chatham 17.12, Terneuzen 18.12.
Birka Transporter: Chatham 10.12, Terneuzen 11.12, Gävle 15.12, Terneuzen 20.12.
Birka Shipper: Gävle 8.12, Terneuzen 13.12, Antwerpen 14.12, Fredrikshamn 18.12.
Birka Carrier: Antwerpen 9.12, Helsingfors 12.12, Kotka 13.12, Bilbao 19.12.
Birka Express: El Ferrol 11.12, Bilbao 12.12, Antwerpen 15.12, Helsingfors 18.12.
Birka Trader: Helsingfors 10.12, Hull 13.12, Amsterdam 16.12, Helsingfors 19.12.

Godby Shipping
Link Star: Holmsund 9.12, Sundsvall 10.12, Dublin 16.12, Holmsund 22.12
Midas: Rouen 12-13.12, Bremerhaven 15.12, Fredrikshamn 19.12, Raumo 20-21.12, Rouen 26-27.12, Bremerhaven 29.12.
Mimer: Bremerhaven 8.12, Fredrikshamn 11.12, Raumo 12-13.12, Rouen 19-20.12, Blyth 22.12, Fredrikshamn 26.12, Raumo 27-28.12.
Miranda: Zeebrugge 8.12, Helsingfors 11.12, Fredrikshamn 12.12, Raumo 13-14.12, Ferrol 19.12, Santander 20.12, Zeebrugge 22.12, Helsingfors 25.12, Fredrikshamn 26.12, Raumo 27-28.12.
Mistral: Santander 12-13.12, Zeebrugge 15.12, Helsingfors 18.12, Fredrikshamn 19.12, Raumo 20-21.12, Santander 26-

27.12, Zeebrugge 29.12.

Gustaf Erikson
mv Green Selje: Traena 8-11.12, Odessa 22-29.12.
mv Finnoak: Gdynia 8.12, Helsingfors 9.12
mv Josefina: Valkom 8.12
mv Nathalie: Dalsbruk 8.12.

Bror Husell Chartering
Belgard: anl. 12.12 Raumo.
Magnolia: anl 11.12 Jakobstad.
Nedgard: anl. 10.12 Kunda.
Ostgard: anl. 13.12 Hull.
Seagard: anl. 11.12 Fredrikshamn.
Sydgard: anl. 11.12 Rochefort.
Transgard: anl. 1.12 Portbury.
Westgard: anl. 11.12 Kaskö.

Kom ihåg

De utvecklingsstördas väl på Åland: Välkommen på julglögg till DUV-kansliet, onsdag 13.12 kl 12.00-15.00.

Eckerö pensionärsförening: Anmälningar till julbordet på hotell Elvira tisdag 12.12 kl 15.00 emottages av Tage tfn 38 484 eller Ulla 38 512 före 9.12.

FRK – Jomala: Höstmöte måndag 11.12 kl 19.00 i Ålands hemgård.

Fotoklubben Obscura: Årets

sista medlemsmöte firas med julfest 12.12 kl 19 i klubblokalen. Ta med din vän och bilder med temat ”jul och nyår”.

Föreningen Vårt Hjärta: Påminner Hjärtebarn med föräldrar om fredagkvällens samvaro i Allaktivitetshuset Vi simmar och myser tillsammans. Liten picknick. Vi träffas utanför A-ingången kl 18.00. Alla går in på samma gång. Välkomna!

IMS-Åland: Månadsmöte/gruppmeditation. Söndag 10.12 kl

Följeslagare attackeras

Attacker mot internationella följeslagare som arbetar på frivillig basis i Israel/Palestina förekommer och verkar nästan ha satts i system för att skrämma bort nya frivilliga.

Det berättar **Isa Hällström** från den åländska Amnesty-gruppen med anledning av tisdagens artikel om **Lotta Angergård**, som denna vecka reser från Åland till Jerusalem för att jobba som just följeslagare via Sveriges kristna råd.

Som bäst finns ett brådskande ärende inom Amnesty som handlar om en attack på en ung svensk kvinna, som jobbade som följeslagare via organisationen International Solidarity movement.

– Det var den 18 november som hon ledsagade barn förbi en checkpoint då de blev attackerade av ett hundratal israeliska bosättare som sparkade och spottade på både henne och barnen. Någon slog sedan följeslagaren med en trasig flaska så hon blev ordentligt skadad, säger Isa Hällström, som nu skriver till både justitieministeriet och utrikesministern i Israel.

Det Amnesty opponerar sig mot är att händelser av det här slaget, mot både hjälparbetare och bofasta, enligt uppgift sker mer eller mindre regelbundet utan att någon polisutredning görs.

– Det är viktigt att det här hörs runtom i världen, säger Isa Hällström. (ab)

Presidenten återanvände

Republikens president **Tarja Halonen** var på självständighetsmottagningen i onsdags klädd i en aftonklänning som hon använt förut. På så sätt ville hon betona vikten av en ekologiskt hållbar utveckling. Även i maten som serverades hade man fokuserat på

ekologiskt och närproducerat, och enligt uppgift använt sig av sådana råvaror så långt som möjligt.

Förutom ekologiska värden uppmärksammades i år också den allmänna och lika rösträtten på mottagningen. (ab)

William, 2 år och 10 månader, fick en syster den 30 november klockan 11.30. Lillasyster ska heta Alva och vägde 3.200 gram och var 49 centimeter lång vid födseln. Föräldrar är Cecilia och Berndt Johansson och familjen bor i Finström Emkarby. Foto: PRIVAT

"Otto" föddes den 3 december kl 07.10 med vikten 4.610 gram och längden 53,5 cm. Föräldrar är Renée Lindvall-Andersson och Christian Andersson i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

"Bella" Öberg föddes den 4 december kl 05.06 med vikten 3.055 gram och längden 50 cm. Storasyskonen, som heter Finnerman i efternamn, är Jonathan 7,5 år, Jonas som fyller 6 år den 18 december samt Sanna snart 9 år. Föräldrar är Leena Kiviniemi och Nicklas Öberg och familjen bor i Lemland Vessingsboda. Foto: JONAS EDSVIK

100 ord

från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

LUMPARLANDS HEM & SKOLA
I oktober hade Hem & Skola tillsammans med barnen i Lumparland en lyckad aktivitetkväll där eleverna i åk 1-3 hade myskväll med pizza och video på skolan och åk.4-6 hade "Spökdisco" på Furuborg. (se bilden)
På lördag 9 december kl 10-14 anordnas en bazar med lotteri, glögg och hemlagat utanför Lumparlands andelshandel. Vi hoppas att många tittar förbi och stöder föreningen. Inkomsten kommer bl.a att gå till en dagstur till Sverige med stimulerande aktiviteter.

"Spökdisco" på Furuborg.

Foto: PRIVAT

ÅLANDS HÖRSELSKADADE
Det blev 25 personer som anmälde sig till årets julshoppingresa till Uppsala. Vi åker nu på lördag den 9 december med Ålandsfärjan som går kl. 7.00. Vi samlas i hamnen kl. 06.30 där vi får våra båtбилjetter. Vi har bord reserverade för den som vill äta sjöfrukost, dock betalar var och en själv för frukosten. På vår resa har vi en egen buss till vårt förfogande. Välkomna! Vi vill också påminna om att man i samband med julhälsningar kan komma ihåg Ålands Hörseleskade. Styrelsen önskar alla sina medlemmar och andra en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR 2007!

TEHYS FACKAVDELNING
Fackavdelningen hölls sitt höstmöte den 4 december och valde bl.a. en ny styrelse för perioden 2007-08. **Lena Karlsson** omvaldes som ordförande. Övriga medlemmar är (ersättaren inom parentes): **Britt Wirtanen (Barbro Holmström), Josefin Cleve (Bernice Ekebom), Pernilla Söderlund (Susanna Björkman), Kristiina Korpi (Eva Carlsson), Louise Fagerlund (Mona-Lisa Björkman), Anneli Svensson (Ann Svenfelt), Ragnhild Wideman (Kristina Nyroos) och Solveig Carlsson (Pia Fagerholm).**

Mötet fastställde en verksamhetsplan och budget för 2007, ett för övrigt viktigt år sett ur avtalssynpunkt. Det relativt långa ramavtalet som nu är i kraft, löper nämligen ut den 30 september och ett nytt avtal ska förhandlas fram. Fackavdelningen inleder sina förberedelser för detta på vårvintern. På mötet informerades dessutom om de förhandlingsfrågor som nyss varit aktuella, om en tutorverksamhet som ska inledas, om förtroendemännen osv. Kansliet kontaktar du per telefon 17312 eller 040 754 18 49 (mån-ons) eller per mejl tehy@aland.net.

JICKENS JULKALENDER

Lucka 5. Julskinka: 1879, 2079. Övriga: 259, 307, 1241, 1264, 1342, 1475, 1565, 1930, 2135, 2601, 3013, 3927, 3971, 4411. Toppvinst: 3829.
Lucka 6. Julskinka: 28, 3493. Övriga: 249, 578, 1309, 1361, 1835, 1998, 2433, 2659, 2712, 3379, 3554, 3581, 3726, 3997. Toppvinst: 2042.
Lucka 7. Julskinka: 2604, 2872. Övriga 38, 121, 490, 657, 978, 1572, 1574, 2304, 2860, 3404, 3433, 3935, 3947, 4024. Toppvinst 2251.
Lucka 8. Julskinka 2927, 3826. Övriga: 435, 859, 989, 1595, 1831, 2239, 2280, 2366, 2601, 2785, 3092, 3686, 3761, 4159. Toppvinst: 1438.

Lördag 16/12	10-16
Söndag 17/12	12-16
Måndag 18/12	8-20
Tisdag 19/12	8-20
Onsdag 20/12	8-20
Torsdag 21/12	8-20
Freitag 22/12	8-20
Lördag 23/12	10-16
Söndag 24/12	9-12

Vi på Harrys El
önskar er alla
en riktigt God Jul!

Harrys El
Tel. 14 100

Nyans sudoku

Lösning på sidan 20

6			8	3				9
5	2						4	
			7			6		
		9			1		6	2
	8			7		5	3	
		1	4					
	4		2	5				
						1		5
7	3				6	8		

Sudoku HB0075

© Bulls

NYA INTERAKTIVA MEDIA

Välkommen till NIM-seminariet

Nya företagsverksamheter - ett resultat av NIM-teknologi
tmåndagen den 11 december 2006 kl. 13-16
på Högsolan, Norra Neptunigatan 17, Mariehamn
För närmare info, se www.nim.ax

Ålands HANDELSKAMMARE

FÖRSKOTTSSUPPBÖRDEN 2007

Kursen behandlar bland annat:

- Inkomstbeskattningen år 2007
- Förskottsinnehållning från löner och arbetsersättningar
- Socialkostnader 2007
- Kostnadsersättningar 2007
- Beskattningen av personalförmåner 2007
- Övriga aktuella frågor

Datum och tid: Fredag 15 december 2006;12:00-15:30
Plats: Hotell- och Restaurangskolan
Föreläsare: Karl-Johan Sigfrids, Certima Oy
Avgift: 220 €/286 € medlemmar/ickemedlemmar (exkl. moms)
Anmälan: 018-29029 eller info@hk.aland.fi
Kaffe och kursdokumentation ingår.

ALBERT R. BROCCOLY'S EON PRODUCTIONS PRESENTS DANIEL CRAIG
AS IAN FLEMING'S JAMES BOND 007™ IN

CASINO ROYALE

007™ F15 www.casinoroyale.fi

Lördag – tisdag kl 20.30 – F15 – 9€

BORAT!

CULTURAL LEARNINGS OF AMERICA FOR MAKE BETTER GLORIOUS NATION OF KAZAKHSTAN

www.borat-movie.co.uk Distributed by FS FILM OY • www.fs-film.fi

Fredag kl 18.00, lördag kl 18.30, söndag kl 17.00 och 18.30

BIO SAVOY Måndag-tisdag kl 18.30 – F15 – 7,50€

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Jorden är så stor nu att dess kurva uppåt slutar i en rät linje.

ERNST BRUNNER

Firade bibliotek och historia

Många brändöbor kom till jubileumsfest på Åva

Brändö hade anledning att feta på självständighetsdagen. Biblioteket firade sina 70 år och Dan Nordmans storverk om Brändös historia utkom. Bygårderna i Åva, där tillställningen hölls, fylldes till sista plats.

Många hade kommit för historieverket ”En boning i havet” som alltså skrivits av historikern och lektorn **Dan Nordman**. Författaren presenterade sitt verk som är på drygt 500 sidor och många vill köpa boken som nu såldes för första gången.

En signatur av författaren kunde man också få. Mer än hundra böcker gick åt på premiärdagen.

Storsatsning

Som framgick av den artikel kring historieverket som ingick i Nyan för någon vecka sedan är det tämligen unikt att en liten kommun som Brändö låter skriva ett vetenskapligt verk som detta. På Åland har ingen kommun, med undantag av Mariehamn, satsat på detta sätt.

Trots den historievetskapliga infallsvinkeln har Normans ambition varit att åstadkomma en bok som skall vara lätt att ta till sig. Någon torr avhandling är det inte fråga om.

– Jag har försökt göra boken levande och läsarvänlig, sade Nordman till Nyan i samband med artikeln kring boken.

Boken omfattar Brändös historia från äldsta tider och fram till tiden kring andra världskriget.

Biblioteket 70 år

Premiären för historieverket var en av höjdpunkterna vid tillställningen i Åva och ett inslag i firandet av kommun-

Signering. Författaren Dan Nordman fick vara flitig med pennan. Många ville ha hans signatur i sina nyinhandlade böcker. Här är det Betty Lundberg från Jurmo som får sin dedikation. Foto: ÅSA QVARNSTRÖM

bibliotekets 70-årsjubileum.

Bibliotekarie **Åsa Qvarnström**, som skrev en historik redan till femtioårsjubileet, berättade om bibliotekets sjuttioåriga tillvaro. Att biblioteket tillkom förhållandevis sent kan enligt henne ha sin förklaring i att det tidigare fanns flera bibliotek i föreningsregi i kommunen, också på Lappo där det lokala biblioteket blev en filial till kommunbiblioteket först på sjuttioalet.

Från mitten av åttiotalet fick biblioteksnämnden ett utökat verksamhetsfält genom att biblioteks- och kulturfrågorna fördes samman i en gemensam nämnd.

I slutet av sjuttioalet fick

biblioteket de utrymmen i anslutning till skolan där det verkat ända till dess man fick flytta ut på grund av den nu pågående renoveringen och utbyggnaden av skolan. Just nu befinner sig biblioteket utlokaliserat till Brändö grönsakers kyllager, men om ett drygt år skall man kunna flytta tillbaka till skolan och får då större och mer ändamålsenliga utrymmen till sitt förfogande.

– Biblioteket får då ta över skolans gamla gymastiksal, det blir högre i tak och mera luft, säger Åsa Qvarnström.

Författarbesök

Utöver Dan Norman medverkade flera andra i fest-

programmet. Tillställningen inleddes med att Åsa Qvarnström hälsade välkommen. Senare höll även kommunstyrelsens ordförande **Veronica Thörnroos** ett kort anförande.

Inbjudna medverkande var författaren **Leo Löthman** som berättade om sin nya roman ”Isnätter” och musikern **Stäni Steinbock** som bjöd på egna finurliga visor.

En stor insats gjordes av Åva byalag som bland annat såg till att serveringen fungerade.

Bibliotekarie Åsa Qvarnström berättade om det sjuttioåriga biblioteket. Foto: PRIVAT

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ställer ut i Hässleholm

Kalevala är temat för den utställning med målningar och skulpturer som Olle Törnqvist just nu håller i kulturhuset i Hässleholm i Skåne. Törnqvist avslutar också den åländska hösten som pågått i Hässleholm sedan slutet av augusti.

Nyan har tidigare berättat om de olika aktiviteter som ingått i den åländska kulturhösten och projektet Turokultur som är ett initiativ av ålandsvännen **Marianne Jonasson**. Meningen är att den åländska kulturhösten skall följas av hässleholmska aktiviteter i Mariehamn nästa år.

Gammalt och nytt

Olle Törnqvist säger till Nyan att hans utställning är retrospektiv, men också med helt nya inslag. Han har valt att ta upp det Ka-

levalatema som han arbetade med redan i början av nittiotalet. Förutom på Åland har han hållit utställningar med konst kring Kalevala också i Helsingfors, Åbo och i Norrtälje.

I utställningen i Hässleholm visar han dels stora akrylmålningar och dels järntråds-skulpturer som beskriver en del av de centrala händelserna i eposet och en del av dess figurer.

I anslutning till utställningen finns också texter som berättar om Kalevala, sammanställda av **Stina Colérus**.

Många kom

Enligt Olle Törnqvist var intresset för utställningen stort, ett hundratal personer kom till vernissagen i lördags och fler strömmade till eftersom man samtidigt höll en så kallad långlördag i Hässleholm där också

kulturhuset var med.

– Det finns många inflyttade finländare i trakten och bland dem som kom fanns en hel del med finländska rötter, berättar Törnqvist.

Ytterligare ett åländskt inslag i aktiviteterna var Ålandstomten **Olle Strömberg** som bjudits in för att sprida lite lillajulstämning.

God press

Utställningen uppmärksammades synligt i lokaltidningarna Norra Skåne och Kristianstadsbladet. **Sune Johansson** berättar i Norra Skåne om Törnqvists arbete som gymnasielärare och konstnär och om hans intresse för nationaleposet Kalevala med dess litterära sagoskatt.

I Kristianstadsbladet skriver **Mikael Ankarvik**, bland annat att det i utställningen blir tydligt

Ställer ut. Olle Törnqvist bland sina utställda målningar och skulpturer i kulturhuset i Hässleholm. Foto: BOSSE NILSSON

att Olle Törnqvist också hyser ett stort intresse för afrikansk konst: ”I måleriet använder Olle Törnqvist starka färger och enkla former. Ståltråds-skulpturerna bär också påtagliga influenser från afrikansk träskulptur.”

Ankarvik fortsätter ned att berätta om Kalevala, dess myter och berättelser via Törnqvists arbeten som tar upp de centrala händelserna i eposet och lyfter fram dess starka personligheter och hjältar, Väinämöinen, Joukahainen, Ilmarinen, Ilmatar, med flera.

Utställningen i kulturhuset i Hässleholm pågår till den 20 januari.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Författaren Kjell Westö

får årets Finlandia-pris för sin roman ”Där vi en gång gått”. Priset på 26.000 euro överräcktes till honom på Gamla studenthuset i Helsingfors på torsdagen. Årets vinnare utsågs av professor **Jyrki Nurmi**.

– Romanen är skriven in i sista detalj som ett stort litterärt hantverk, sade Nurmi till FNB om sitt val.

Nya Åland recenserade Westös roman den 5 oktober. I recensionen skrev **Jan Kronholm** bland annat: ”I sin nya roman bekräftar Kjell Westö att han är en av de stora nordiska berättarna i dag. ”Där vi en gång gått” fångar läsaren i ett fast grepp som håller ända till slutet. Westö målar en innehållsrik fresk över en räckta dramatiska år i vår finländska nutidshistoria, från det omvälvande året 1905 till 1938, det sista fredsåret före vinterkriget. Det är ingen lätt uppgift han tagit sig före, men resultatet är strålande”.

Romanen har utkommit på Södersröms förlag.

Kjell Westös roman tas påpassligt upp i litteraturföreningens bokcirkel i Ålands radio på måndag, den 11 december, kl. 15.05. Då samtalar **Kjell Andersson**, **Anne-Louise Fogelström**, **Doris Ingman** och **Leo Löthman** kring ”Där vi en gång gått”. □

Personer som verkat i Sund

har nu samlats i en bok med biografier. Boken trycks som bäst och skall enligt **Borghill Lindholm** komma ut före jul. Boken presenterar 125 personer. Inga nu levande sundsbor finns med utan det handlar genomgående om historiska personligheter i socknen. För att finansiera tryckningen av boken är man enligt **Borghill Lindholm** beroende av att få den såld så snabbt som möjligt och därför går man ut med ett erbjudande om förhandsbeställning.

– Den som beställer boken före den 12 december kommer att få den för 22 euro. Senare blir den lite dyrare, berättar hon.

Man kan ringa **Borghill** på telefon 43 919 eller **Gunnel Andersson** på telefon 43 958 och förhandsbeställa. □

Filmklubben Chaplin ger

i kväll, fredag, kl 19.30 på Bio Savoy filmen ”Sanna lögnen”, en kanadensisk-amerikansk-brittisk samproduktion av **Atom Egoyan** från år 2005. Den beskrivs som en ”dramathriller”, en laddad historia om unga ambitiösa journalisten Karen som utreder de skumma omständigheterna kring splittringen av den största komikerduon i femtiotalets showbiz, Vince och Lanny. Filmen med **Colin Firth**, **Kevin Bacon** och **Alison Lohman** har fått goda recensioner. □

★ JULMARKNAD I ÖNNINGEBYMUSET 9 DEC. KL. 11-15 ★

Till förflutna landskap i Lafsböle

| litteratur |

Hur många generationers gener har vi alla människor, du liksom jag, i oss? Det är en svindlande tanke att någon gång gå tillbaka och fundera på dessa saker, tänka på släkträdens förgreningar genom århundradena och alla dem som under skiftande öden och livsbetingelser gått här före oss och framför oss.

Ny bok

Karl-Gunnar Fagerholm: "Och alltid skall våren grönska Lafsböle 1430-2006". 206 sidor, illustrerad.

Det går att besöka dessa, som någon författare sagt, förflutenhetens landskap. Fantasi, inlevelseförmåga och ett stort forskarens tålamod behövs för att lyckas.

Läraren, kantorn, lagtingsmannen med mera, fil. mag. Karl-Gunnar Fagerholm, har till och från under närmare 30 års tid forskat i sin barn- och ungdomsgårds, Lafsböle i Östra Saltvik, historia. Han ville återskapa en bild av alla de människor som funnits i Lafsböle sedan 1400-talet fram till nutid. I höst har Fagerholm fått sin kombinerade släktkrönika/släktutredning färdig, och den utges nu under titeln "Och alltid skall våren grönska - Lafsböle 1430-2006".

Lafsböle. En vacker bild med gården i vårgrönska pryder bokens omslag.

Släktforskning är ett ämne som tilltalar och intresserar ett stort och växande antal människor i dag - kanske beroende på att det i en snabb och för-

änderlig tid för många blivit ett växande behov av att känna till ursprung och rötter.

För alla östra saltvikare, särskilt dem i trakterna kring

Lafsböle och Åsgårda, måste Karl-Gunnar Fagerholms bok helt enkelt vara en guldgruva. Han följer släkträdarnas vindlingar över 600 år sammanflätat med en god och inkännande karaktäristik av varje århundrade från 1400-talet till det nyss började 2000-talet.

I en skriftlig handling från 1430 påträffas namnet "Lapsaböle" och ett namn, en Waldemar. Waldemar är en av vittnesmännen när en Per Storkarsson tillsammans med några andra saltvikare säljer del av holmen Hästholmen till slottsfogden Henrik Gorieshaugen (även stavat Görieshaugen) på Kastelholm. Henrik Gorieshaugen är en man som ofta förekommer i samband med större och mindre jordaffärer runt om på Åland under 1400-talet - han nämns på flera ställen i Valdemar Nymans "Längs åländska vägar".

Namnet Lafsböle kommer troligen från en man med namnet Lap eller Lapse.

Tunga bördor

Fagerholm beskriver hur folket i Lafsböle fick känna av de tunga skatter som lades på bönderna under 1600-talet, ett århundrade då den svenska stormakten förde långa och kostsamma krig närmast hela tiden. En gård som inte kunde betala sina skatter blev ödehemman eller övertogs av staten som kronohemman.

Stora nordiska krigets och stora ofredens tid då ryssarna

härjade Åland och befolkningen flydde till Sverige inträffade under åren 1700-1721. Saltvik drabbades särskilt hårt 1714 då 100 fångar togs i denna socken mot 257 på hela Åland i övrigt. Kvinnor, barn och ungdomar fördes som fångar till Ryssland, och många av dem skulle aldrig återvända.

De som återvände från Sverige i början av 1720-talet möttes av en tröstlös syn när de kom tillbaka till sina öde gårdar. Men uppbyggnadsarbetet kom snabbt igång. Under slutet av 1600-talet och första delen av 1700-talet var det två kraftkarlar, Daniel Larsson och Daniel Mattsson, som skötte Lafsböle.

Sammanhållet

Karl-Gunnar Fagerholm varvar i sin skildring karaktäristiker av gårdens ägare med släktutredningar som ger en sammanhållen bild av öden och utveckling. Här finns det hårda livet med tragiska dödsfall samt att som drängar och pigor skickas ut för att livnära sig på främmande människors skarpa bröd.

Boken om Lafsböle med dess berättelser om hur drängar och pigor flyttade runt mellan bland annat Saltvik och Sund blir plötsligt en provkarta över det förflutna. Det gamla Åland med sina gårdar, betagande vacker grönska och små slingriga vägar och stigar med ett otal grindar och bandfasta gårdesgårdar stigar fram för

läsarens blick. Man kan nästan se alla de människor som mödar sig fram här längs vägarna, på färd till eller från olika ställningar som tjänstehjon. I flera fall gifte sig också pigor och drängar till de gårdar de först tjänstgjort i.

Musiken

Författaren har också vid många tillfällen lyckats få fram att musiken och sången följt många av släktens medlemmar under århundradena - Karl-Gunnars egen familj är ju sångare med bland andra sonen **Mikael Fagerholm** som professionell operasångare. Spelmannen Viktor Mattssons fiol - en i släkten på 1800-talet som kallades "Farbro Viktor" - finns sedan 50 år tillbaka i Karl-Gunnar Fagerholms ägo. Foto av fiolen finns i boken.

Som själv född Sundsbo har det varit spännande att följa Lafsböle-släktens utlöpare till Sund - inte minst till familjerna Ljunggren och Axelsson i Högbolstad. Min egen släkthistoria med rötter åt olika håll i Saltvik tangeras i marginalen - men inte desto mera.

Sammantaget har "Och alltid skall våren grönska" varit en mycket intressant läsning. Släktforskning och lokalhistoria brukar betecknas med begreppet "gräv där du står", och denna bok är ett bra exempel på hur mycket intressant som finns att hitta. Allt börjar på en liten, lokal plats.

JAN-ERIK BERGLUND

Två nyförvärv i Önningebymuseet

Önningebymuseets konstsamling har berikats med två konstverk, en oljemålning och en gipsskulptur.

En oljemålning av den svenska konstnären Ida Gisiko som vistades i Önningeby 1888 och 1890 har inköpts på Auktionsverkets kvalitetsauktion förra veckan.

Målningen som är daterad 1890 föreställer en kälodling vid en strand. Motivet kan mycket väl vara hämtat från trakterna kring Önningeby Näset, men motivet kan även vara svenskt. Tavlans hade ett utrop på 20.000-25.000 kronor, men såldes under utrop, 18.000 kronor.

Bra pris

– Ett mycket bra pris som förvånade och glädde oss, i synnerhet då så mycket annat steg oroväckande mycket över utrop, konstaterar **Kjell Ekström** i Önningeby hembygdsförening.

Önningebymuseet har tidigare två oljemålningar av Ida Gisiko.

Skulptur

Önningebymuseets vänner r.f. har inköpt en guldpatinerad gipsskulptur av Emil Wikström som på 1890-talet besökte konstnärskolonin. Han var en tid tillsammans med Dora Wahlroos, en annan Önningebykolonist. Skulpturen föreställer Victor Westerholms dotter Anna-Lisa (sedermera gift Doepel) som spädbarn. Priset på Hagelstams kvalitetsauktion steg från utropet 600 till 1100 euro.

– Vi har tidigare inget av

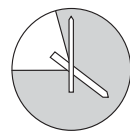

Målning. Denna oljemålningen av Ida Gisiko ingår nu i Önningebymuseets samlingar. Foto: KJELL EKSTRÖM

Emil Wikström och motivet, en medlem i den westerholmska familjen gjorde reliefen intressant för Önningebymuseet, säger Ekström. (jk)

Skulptur. Emil Wikströms förgyllda gipsskulptur föreställer Victor Westerholms dotter Anna-Lisa. Foto: KJELL EKSTRÖM

BARNENS SÖNDAG

10 december kl. 13-15 på stadsbiblioteket

JULTROLL

Gör en egen trollmask och lyssna på trollsaga med EvaMaria, Riitta och Bodil.

För 5-10 åringar

Gratis inträde. Välkomna!

Triolens julkonsert

Vårdö bönehus
söndag 10.12 kl. 19.00

Lemlands kyrka
tisdag 12.12 kl. 19.30

Dirigent: John-Adam Sjölund
Alla hjärtligt välkomna!

Fri entré. Kollekten går till äldreboende på Sveagården och Strömshäraden

POSTEN ÅLAND

Den heliga natten...

JULKONSERT

med **Flera Röster**
Björn Blomqvist
Åke Hillar & Kaj-Gustav Sandholm

St. Görans kyrka torsdag 14.12. kl. 19.00
och Jomala kyrka söndag 17.12 kl. 19.00

Inträde 15 euro.
Förköp: Boutique Niccola, Norragatan 1.
Välkomna!

FLERA RÖSTER

nytt till jul

**PAKET-
PRIS**
**PAKET-
PRIS**
CARUSO 3 + 2 SITS SOFFA
i tyg Esprit (ord. pris 1 440€)

Paketpris **1 225€**

PETRA MATGRUPP
i massiv oljad ek, 4 stolar + bord
+ iläggsskiva (ord. pris 785€)

Paketpris **555€**

NYHET
Badlakan, kuddar, sängkläder,
badrockar, ljus, presenter mm

Gant kuddar från **22€**

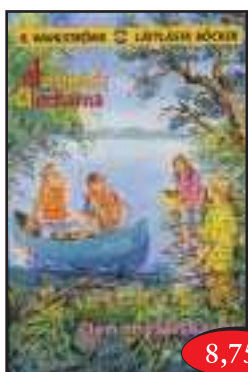
LUNA SOFFA
i tyg Laguna.
Soffa med divan
på valfri sida.
L 226 x 160 cm
(ord. pris 940€)

777€
PAULOS MATTA Pris från **188€**
i 100 % ull. Finns i färgerna beige, khaki och röd.
140 x 200/170 x 240/200 x 300.

**SVENSKA
HEM**
BRA MÖBLER

Flygfyrsvägen tfn 31 744, www.svenskahem.se
Mån 9.00-19.00, tis-tors 9.00-17.30, fre 9.00-17.00, lör 10.00-14.00

Julklappsböckerna för stora & små

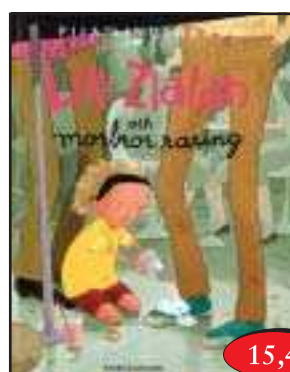
Den mystiska ön

8,75

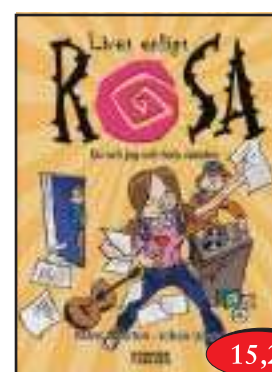

Tindra molnälvan

8,75

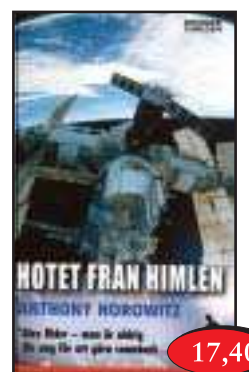

Lill-Zlatan och
morbror raring

15,40

Livet enligt Rosa

15,20

Hotet från himlen

17,40

Strömsö
-de bästa bitarna **35,-**

46,00

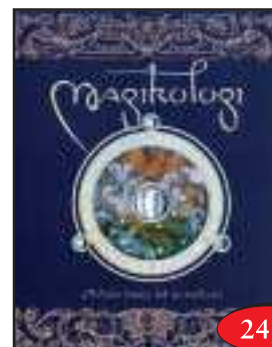
Jakt i Norden

33,60

Segern i Europa

33,60

Magikologi

24,15

Sonjas godhet

25,20

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14, tel 19 745

Liten slutsputt i bilförsäljning

■Antalet nyregistrerade person- och paketbilar gjorde ett skutt uppåt under november månad enligt Motorfordonsbyråns statistik.

Totalt såldes 50 nya bilar under månaden, varav 45 var personbilar. Det är 15 fler än motsvarande månad ifjol.

Hittills i år har det sålts 543 nya person- och paketbilar vilket är 15 färre än motsvarande period förra året.

Överlägset populäraste bilmärket är Volkswagen med 76 bilar varav 71 personbilar, och man har också den mest sålda bilmodellen, Golf, med hittills 37 exemplar i år.

Populäraste paketbilmärket är Peugeot med 18 sålda hittills.

I november importerades 30 begagnade fordon från Finland och 56 från Sverige. Det är en minskning med två från Finland och 13 från Sverige jämfört med november förra året. (uw)

God Jul &
Gott Nytt År

**ÅLANDS
SKO
SERVICE**

Vi håller stängt från 11.12.2006 t.o.m. 2.1.2007

BEMA-DOORS

Leverans vecka 3

- ❖ Garagedörrar
- ❖ Halldörrar
- ❖ Vikdörrar

Med den automatiska Chamberlain garageöppnaren.
Ring för offert

Nygårds

butik och agenturer
tel: 050 5506 471

Ont i kroppen?

Back on Track

Det unika keramiska led- och muskelskyddet

Julklappstips! Knä-, nack-, vrist- och handledsskydd, ryggbälte tröjor m.m.

Vi finns på Örningsbymarknad 9/12
Öppet enl. överensk., lev. till Mariehamn

Midgård Islandsstall

Tfn 0457 0947 490
midgard@aland.net
www.midgard.ax

JULKLAPPSTIPS!

Kom och fynda hantverk till billiga priser

BUTIK UNIK

och Kometen
Hamngatan 8, tel 17 488

Välkommen på

ÖPPET HUS

idag fredag 8.12 kl. 12-20 Skogshyddsvägen 1

Kom in och titta på våra lokaler.

Har du hund eller katt skall du inte missa detta tillfälle!

- ❖ Hundhotell
- ❖ Katt/smådjurshotell
- ❖ Hunddagis

I samma hus finns:

- ❖ Hundskola
- ❖ Hund/kattbutik med utbildad personal

Butiken är öppen alla dagar i veckan!
Vardagar 11-18, helger 11-14

- ❖ Hundkonsult

50% rabatt på utvalda varor
Gäller 8.12

Ålands hundhotell

Skogshyddsvägen 1. Tel 15 055
Öppet: måndag-fredag 11-18, lördag-söndag 11-14

Förväntan!

Paketpris!

1695€

Soffa 3+2-sits
(norm 1820€)

ASSISI Soffa 3+2-sits, svart eller offwhite.
3-sits 1025€ 2-sits 795€

Med EM Xpress hinner du få din nya soffa till jul!

Paketpris!

865€

ALFA Matbord i lackad valnöt. 180x100 cm, H 74 cm 399,-
SARITA Stol i valnötsfärg klädd i bycastlook 93,-

Den naturliga sömnen
Hästens
sedan 1852

Du får Hästens duntäcke och dunkudde utan extra kostnad vid beställning av Hästens säng under december!

(Kan ej komb. med andra rabatter eller erbj.)

Årets naturligaste julklapp!
Hästens anatomiska sovkudde (ord 130,-)
+ Hästens duntäcke Dream 51 (ord 270,-)
Julpris: 269,-
(ord 400,-)

HÄSTENS Classic. 90x200
inkl. BV bäddmadrass
exkl. ben 1295,-
www.em.com

HÄSTENS Naturally Adjustable. 90x210
inkl. BV tagelbäddmadrass 3764,-

EM Åland
Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:
Måndag 9-19
Tisd-torsd 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Skönt att komma hem.

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiiviraha!

Vi lottar ut ett presentkort på 500€ bland alla våra kunder Dragning 22/12

Matiga marthor. Västra Jomalas marthaföreningen kokar soppor till ljusgästerna. Viola Ahlqvist, Enni-Maj Eriksson, Doris Holmqvist och Kristina Eriksson rör sig vant mellan grytor och karotter.

Festfixare. Jomalas kultursekreterare Lykke Pörfors och Ann Skogberg från Hembygdens vänner var två av huvudarrangörerna bakom ljusfesten.

Lockande flammor. Även utsidan av Frideborg var festlig och skapade stämning i den allt mörkare kvällen.

Fest för ljuset i vintermörkret

Ett glatt sorl och doften av brinnande ljus och granbarr slår emot gästerna som stiger in på Frideborg. Här hålls det ljusfest med julpyntstillverkning.

– Det är riktigt kul, men vi gissar oss fram, säger Wilhelm Mattsson, som binder sin första dörrkrans.

Varje tisdagseftermiddag under hösten har det varit eftermiddagsverksamhet för barn i årskurs 1-3 på Frideborg i Jomala Gottby. I tisdags höll man avslutade ljusfest dit barnen fick bjuda in sina nära och kära för pyssel och soppmiddag.

Marschaller och ljus hälsar gästerna välkomna till Frideborg och febril aktivitet pågår runt de olika pysselborden i festsalen. Barn och föräldrar klipper och klistrar tillsammans med mor- och farföräldrar.

Tips vid stöpning

Nära scenen står en grupp med barn och stöper ljus. Vissa ljus är nästan klara, medan andra är bara tunna vecken ännu.

– Jag har stöpt ljus förut också. Snabbt ner och snabbt upp är det som gäller för att få ett bra ljus, säger Mathilda Johansson.

Det gäller alltså att hålla vecken precis lagom länge i stearinet, får vi lära oss, annars smälter det bara och då blir ljuset aldrig tjockare.

– Jag ska tända mitt ljus till julen sedan, säger Anton Holmberg.

Fixat maten själv

Mitt i minglet hittar vi Ann Skogberg, från Hembygdens vänner, som varit ledare för eftermiddagsverksamheten där 15 pysselglada barn deltagit. Förutom julpynt har barnen också fått lära sig att på egen hand göra olika mellanmål och sedan att städa upp efteråt.

– Vi har inte så bra återväxt inom föreningen så meningen är att barnen redan nu ska få en känsla för huset och Hembygdens vänner, och veta att vi finns, säger Ann Skogberg, och berättar att man under hösten även riktat sig till vuxna och ungdomar med kurskvällar i samma syfte.

Krans med kottar

Runt ett bord med med grankvistar, kottar och metalltråd bildas en ring av ivriga kransbindare. Runt basen av halm fäst små gran-

Stöper till jul. Amanda Johansson, Konrad Johansson, Anton Holmberg, Matilda Johansson och Filippa Holmberg provar på att stöpa egna stearinljus, som de sedan planerar att använda på jul.

kvistar och dekoreras sedan med olika detaljer. Kransarna blir väldigt stiliga och ser nästan ut som dem man kan köpa i blombutikerna.

– Det här är kul, men inte har vi övat förut. Vi gissar oss fram. Sedan ska vi ta hem kransarna och hänga upp dem, säger Wilhelm Mattsson, en av kransbindarna.

Fest för Lappo-ljus

Också i köket råder aktivitet. Det är västra Jomalas marthaförening som står för ljusfestens servering, det vankas kornsoppa och vegetarisk trädgårdssoppa med hembakta semlor.

Marthorna berättar att man "sedan gammalt" brukar hjälpa till på Frideborg, till exempel har man putsat många fönster genom åren.

– Det är en bra idé att

hålla en ljusfest, då träffas man i alla åldrar. Men det behövs alltid någon som leder det hela, säger Doris Holmqvist.

Kristina Eriksson passar på att påminna om att ljusfester hålls även på annat håll, än i Jomala.

– På Lappo ordnas ljusfestmiddag varje höst. På det sättet drar man in pengar till vägbelysningen genom hela byn, berättar hon.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Skapar av gran. Virpi Karlsson, Patricia Karlsson, Wilhelm Mattsson, Joar Holmberg, Hanna Blomberg och Sofia Karlsson binder dörrkransar av granris.

Idag öppnar vi i nya fräscha lokaler!

Välkommen till Godbyvägen 21

(vid Strandnäs motell)

ÖPPNINGSERBJUDANDEN FREDAG 8/12 OCH LÖRDAG 9/12

BLÅKLÄDER
yrkeskläder

Heavy Worker
BYXA
117€

nu **79€**

Knäskydd, bälte och
t-skjorta på köpet!

Windblocker
FLEECEJACKA

149€

nu **89€**

2 handskar på köpet!

JOBMAN
WORKWEAR

ARBETSBYXA

slitstark, 100 %
bomull bak

105€ nu **84€**

Fodrad skjorta på köpet!

Vi lottar ut ett presentkort
på 200€ bland alla våra kunder
under fredag och lördag

Alla PUMA
arbetsskor
-20%

Knegar'n

Tel 14 587, fax 19 587, e-post: knegarn@aland.net
Öppet: må-to 8-17, fr 8-16, lö 10-13

TRANEMO
workwear
NYTT MÄRKE
I VÅRT
SORTIMENT!

VI BJUDER PÅ KAFFE OCH GLÖGG.
LÖRDAG KL 12-16 BJUDER RÖKKA-
BÖRJE PÅ KORV MED BRÖD. VÄLKOMMEN!

fredag 8/12 10-18 lördag 9/12 11-16

Vi samarbetar med Tomten!

LENA OCH ORUP – på Bistro Berns

17.2, 2 dagar. – Lena Ph, Sveriges häftigaste
tjej och Orup, låtskrivarnas låtskrivare.
Vilken kombination kan bli bättre?

Häng med och njut av en sprudlande show
fylld med massor av hits och humor!

Pris: 219,-/person. I priset ingår: buss- och båtresa t/r,
sjöfrukost, showbiljett inkl. 4 rättersmeny på Bistro
Berns, del i dubbelrum inkl. frukost på Scandic Hotel
Täby.

ROCK'N ROLL ON THE ROCKS – i Dalhalla

9.6, 2 dagar. Häng med och shaka loss till The Refreshments,
Dave Edmunds, Steve Gibbon och Eva Eastwood.
Plocka fram brylcremen och följ med.

Pris: 220,-/person. I priset ingår: buss- och båtresa t/r, sjöfrukost, del i
dubbelrum inkl. frukost på Hotel Lerdalshöjden, biljett till showen.

SKIDRESA TILL ROMME

19.2 och 9.3, 2,5 dagar. – Välkommen med till Romme Alpin, skidåkning som i fjällen
men nära. Här bjuds du på varierad skidåkning och här finns all service nära
backarna. Häng med och njut av skidåkning i toppklass!

Pris: 181,-/vuxen, del i dubbelrum. 89,-/barn u. 12 år (i extrabädd), 49,-/barn u. 6 år (i extrabädd), 47,-
/2:a barnet i extrabädd. I priset ingår: buss- och båtresa t/r, sjöfrukost, del i dubbelrum inkl. frukost på
First Hotel Brage.

Ge ett uppskattat
presentkort i julklapp!

WILLIAMS

Torggatan 2, 22100 Mariehamn, tel. 28075, fax 15229
www.williamsbuss.ax

JULKLAPPAR

DEREK ROSE
SAVILE ROW - LONDON

BADROCK

100% bomull . . .

120,-

Stenströms

SKJORTA

100% bomull . . .

105,-

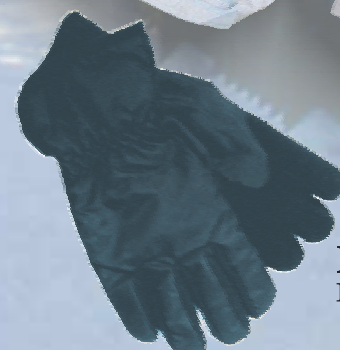
GANT
U.S.A. 1949

BOXER
i presentpåse

100% bomull . . .

25,-

HANDSKAR
Fleece

. . . . **45,-**

RUGGER

100% bomull . . . **119,-**

ÖPPET: VARD 13-22.12 KL 10.00-20.00, LÖRD KL 10.00-16.00,
SÖNDAG 10 OCH 17.12 KL 12.00-16.00, JULAFTON STÄNGT

www.goaland.net/martins

MARTIN'S

Torggatan 12

Tel. 23 600

Störst i Sverige på fyrverkerier!

PS. Gå in på
www.hammargrens.com
och "provskjut" raketerna!

ELVARUHUSET
 Strandgatan 25 Tel 15 311

Raketer säljes fr.o.m. 27/12

JULÖPPET:
 lörd 2, 9, 16 & 23.12
 sönd 10 & 17.12
 vard fr.om. 13.12
 JULAFTON

10-16
12-16
09-19
STÄNGT

PUNEH oriental

Vi gör Åland hälsosammare och smakrikare

Exklusiv Belgisk choklad
till förmånliga priser, många olika sorter, ex.

32,-

29,-

19,30

19,60

5,35 /kg

GRANATÄPPLEN
iranska, söt-sur, saftiga

FÄRSKA DADLAR
ca 800 g **4,95**

Torggatan 9 tfn 22 543 Vard 9.30-17.30
Julöppet: söndagar 10.00-16.00,
vardagar från 13.12 till kl 20.00

Hjärtligt
välkomna!

Blommor till jul

Fr.o.m tisdag 12.12
har vi julgranar

**SANDÅSENS
BLOMSTERHÖRNA**

Askuddsv. 19. Tel. 23 220

**Julöppet fr.o.m 13.12: vard. 9-19,
lö. 16.12 9-16, sö. 17.12 11-16,
lö 23.12 9-18, sö 24.12 9-13**

Lördagsöppet fram till Jul kl 10-13

- Julsaker - Lyktor

**Marchaller 4 st
1,85**

**Elektriska
halogen-
värmare
28,00**

**Guldkatrina
kaffe 5 kg
28,00**

Feja

G. Godbyvägen 11
Vard. 8.30-17.00

Nyårskryssning på M/S Eckerö. Supé, krogshow och dans!

Nyhet: Krogshow ombord!

Samtidigt som du avnjuter vår
läckra Nyårssupé kan du koppla
av med en underhållande
krogshow i restaurangen.
Svenska **TWO4SHOW** bjuder
på komik, sång, dans och
musik.

Härlig Nyårssupé
Kvällens läckra Nyårssupé innehåller:

Förrätt med 1 glas vin alt. 1 flaska öl:
Kavring snittar med räk- och varmrökt laxröra, samt löjrom

Varmrätt med 2 glas vin alt. 1 flaska öl:
**Kalvfilé med rostade rotsaker, sparris, svampkräm
och parmachips samt balsamicosky**
eller
Stekt sjötunga med hummerrisotto och dillskum

Dessert:
Citron bavoraise med marängtäck och fruktsallad
(Vegetariskt på begäran)

Kaffe och avec

Självklart blir det dans

Dansar gör du i baren
till tonerna av svenska
NOVA, ett heltidsturne-
rande dansband med
ett flertal skivfram-
gångar.

**Nyårskryssning
med M/S Eckerö kl. 18.30-02.00: 78 €/person**

I priset ingår buss- och båtbiljett t/r, välkomstdrink, trerätters
Nyårssupé med dryck, kaffe och avec samt Eckerö Linjen Cuvée vid
tolvslaget. Krogshow och dansband.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 000 eller 28 300. Bussanslutningar från alla håll på Åland till Nyårskryssningen! Kontakta oss för närmare information.

Annonsera i
den tidning
du själv läser!

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Fredag 8.12

Jägarkotlett, L
Skärgårdsfisk i gryta, GL
Zuccinipiccata, L
Salladsbord, 3 varmrätter,
kaffe 8,50€

Arkipelag

Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

TEBOIL

TESTVINNARE!

Finska biltidningen
TM testade
motoroljor och
utsåg Teboil
Diamond 5W-40
till en vinnare.
Jämför du även
priset får du en
dubbelvinst.

29,90
4 liter

Håller Åland rullande!

Bil Macken
Strandgatan 1, Tel: 12 620

KAMPANJ

Passa på att ta ett nytt
abonnemang eller byta till
gsm-åland så får du ett
presentkort värt 70 euro,
som du kan använda hos oss!

PRESENTKORT

70 €

GSM ÅLAND
Global telekommunikation

- Abonnemanget måste vara i kraft i 2 månader.
- Krav på att ringa minst 1 samtal eller skicka 1 meddelande i veckan.
- Om dessa villkor inte uppfylls faktureras kunden 70 euro, för presentkortet.

**NOKIA
GSM 1112**

59,-

**Vivanco trådlösa
hörlurar
FMH6050**

39,-

Samsung SGH760

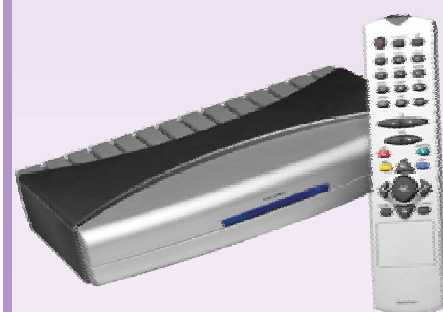

(norm. 399,-)
199,-

Sanyo digitalkamera

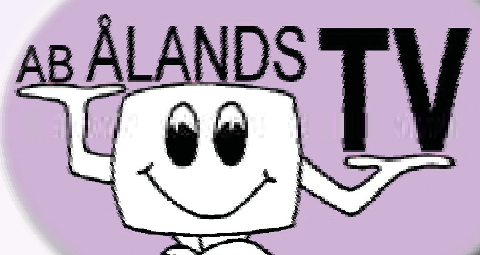
129,-

**Dantax digitalbox
Smedsböle**

59,-

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

Storagatan 9. Tfn 12 629

Roligt till jultårtan!

Gör en grädd- eller
marsipantårta. Lägg på
en juloblatbild och spritsa
en snygg kant runt bilden
med kristyr eller gräddde.
Fäst kristyr- figurer runt
kanten och du har en
jättefin jultårta!

Nya tårtljus, bl.a champagneflaskor,
guld- och silverljus, neon-färgade
samt sifferljus ...

Vackra strössel, guldstjärnor samt
guldsocker ... 2,20

5,70

4,10

4,10

Hos oss bittar du det lilla extra

VÄRMEKÄLLAN

Ålandsvägen 88, 22100 Mariehamn tfn 23 588
Öppet 10-15, nu även lörd 11-14 t.om 16.12

-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

Finlands största fotokedjal

fotoliiga.fi

Kamerajulkupp

Kvalitetspresent som
ger glädje året runt!

269,-

U 700
ALL-WEATHER

**Favoritfärgen
i present!**

Eleganta metallhus med 4
snygga färgalternativ. 7,1 milj
pixel, 3x optisk zoom och en
stor LCD-skärm (6,4cm).
Svenska menyer.
Stänkvattensäker.
Mycket bra i test i
Finska MicroPCI

219,-

OLYMPUS

FE-190

Slimmad design!

6 milj pixel, 3x optisk
zoom, metallskal.
(18.8mm tunn, inbyggt
minne, stor 2,5" skärm, 10
motiv program, rörlig
bild med ljud.

Mera info: www.olympus.se
Olympus kamerorna har alltid
2 års garanti!

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

Sittkoff Torggatan 13 A • tel 018-14 623
• vardagar 9-17 • lördagar 10-14 • www.gefoto.fi

Årets solstråle 2006

Nr 1 Viggo Clemes

Nr 2
Linus Eriksson

Nr 3
Alexander Andersson

Vinnarna i lotteriet som Jultomten har dragit:

Ros-Marie Ekman -Kodak printer (värde 99,-)
Sonja Nylund -Nalle album (värde 27,50)
Marianne Laine -Rama in jeans ram (värde 11,90)
Le Brunström -Silver ram (värde 11,90)
Hanna Lindholm
-Quicksnap engångskamera (värde 9,90)
Stella Clemes
-Quicksnap engångskamera (värde 9,90)

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

NYTT NYTT NYTT!!!

Kom i tid!

Du betalar bara 5€
entré före kl. 24!

Kl. 24-02 är entrén
10€ och

kl. 02-03 20€

I nattklubben

8-9.12 The Hitchcocks
15-16.12 Soundway

Arkipelag

Strandgatan 31, 22100 Mariehamn, tel. 24 020, fax 24 384
www.hotellarkipelag.com, info@hotellarkipelag.aland.fi

Fokus. Frederik Pastoor har klämts fast under traktorn, svårt skadad. Karl-Johan Mattsson och Niklas Lindén överblickar läget.

Foto: OVE SÖDERMAN

Beredda när det händer på riktigt

När Finströms frivilliga brandkår anländer till olycksplatsen finner de en man fastklämd under en tio tons traktor, och en svårt chockad man med en skada i bakhuvudet. Lyckligtvis är det en övning. – Men det är tyvärr precis så här det kan se ut i verkligheten, säger kårchefen Dan Lindblom.

Scenariot är följande: en man monterar av hjulet på en traktor, då hydraulslangen brister. Traktorn faller ned och klämma fast honom, samtidigt som hydraulslangen slår ut och träffar hans kamrat i bakhuvudet.

Grannfrun som hör skriken ringer och gör nödanmälan, men hon vet inte exakt vad som hänt eller var det inträffat. Precis som det kan vara i verkligheten.

– Oftast vet man nog ganska bra vad det handlar om, men

Scenarbete. Fia Nordberg-Gäddnäs ger John Jansson en otäck huvudskada. Foto: OVE SÖDERMAN

man vet aldrig exakt vad man möter när man kommer fram, säger Christian Rögård.

I bilen tar man fram olika strategier, förbereder sig bland annat för rökdykning och första hjälpen. På olycksplatsen gör Dan Lindblom en så kallad rekognoscering och bedömer vad som behöver göras.

– Det första som gällde var att ta hand om den chockade, och fokusera på den som var mest skadad. Checka så att tilläggsalarm gått ut och att alla resurser är på väg, och vad gäller resurser får det hellre vara för mycket än för lite, säger han.

Lyfta traktorn

Vanligtvis kommer ambulansen till olycksplatsen ungefär samtidigt som brandkårsterna, men i det här fallet får man försöka lugna den chockskadade mannen i väntan på att ambulanskillarna ska hinna fram.

Det gäller också att lyfta traktorn så den fastklämda kan komma loss. Förenklat

uttryckt lyfter man med luftdynor, och pluggar efter med pallning av specialplast. Det krävs en man att sköta spakarna, och en att hantera luftdynorna.

– Och det gäller att de är samspelade. Lyfta en tio tons traktor är inga saker att leka med, säger Christian Rögård.

Dan Lindblom ger en eloge till Finströms första hjälpen-grupp, som bistått frivilligbrandkåren med att arrangera övningen, samt alla markörer – folk som ställt upp som statister.

– De har verkligen lagt ner sin själ i det. Dessutom hade vi tur med vädret, det blev lite regnigt och lite lerigt. Det var bra att få öva under sådana förhållanden, säger han och fortsätter:

– Det här var en mycket bra övning, men det är tyvärr precis så här det kan se ut i verkligheten. Det har hänt förut och det kommer att hända igen.

Fler behövs

Karl-Erik Mattsson från för-

Extrautrustning. Frederik Pastoor visar en av de attiraljer som behövs, när man ska öva på att ta loss en människa i kläm. Foto: OVE SÖDERMAN

sta hjälpen-gruppen är också nöjd med kvällens insats. Dessutom hoppas han att den kan ge en bild av vad frivilligbrandkårerna och första hjälpen-grupperna sysslar med, och att det i sin tur kan väcka människors intresse för verksamheten.

– Vi behöver mer folk. Vi har ganska gott om juniorer och folk över 35-årsåldern ungefär, men däremellan är det ett glapp, säger han.

Själv har han varit med i Finströms första hjälpen-grupp sedan 1992.

– Jag tycker det är roligt och intressant, och i viss mån lite

spännande också. Och som all föreningsverksamhet är det ju väldigt socialt, man kommer ut och träffar folk, säger Karl-Erik Mattsson.

Men man kan tvingas möta obehagliga situationer?

– Som tur är har det inte hänt några särskilt otäcka saker som jag har behövt vara med om, men visst måste man ha beredskap för det. Men det gör ju också att man har en viss beredskap att hjälpa till där det behövs, även privat.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Ballongen som Alf Lindberg hittade förra månaden har ännu ingen klar avsändare. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ballongens ursprung ännu ett mysterium

Ballongen som damp ner i mariehamnaren Alf Lindbergs båt förra månaden har ännu inte fått någon förklaring.

Den färglagda fraktsedeln med märkningen "Grand Balloon Race" har ett handskrivet meddelande som är omöjligt att tyda mer än att avsändaren heter **Dennis** och att han i sin text skrivit "peace".

Det trycka på lappen går dock att läsa. På den handskrivna sidan står ett par rader längst ned som lyder "Please dispose of the balloon attached to this card in the nearest wastebin". Dessutom finns ett registreringsnummer eller liknande som lyder 976830. På andra sidan står lite längre info: "Grand Balloon Race – notice to the finder of this card. Please fill in the details below and post the card to the adress overleaf. A prize will be awarded to the finder of the balloon which has travelled the greatest distance. Make sure that you return the card before the closing date." Och så följer några rader där man fyller i namn och adress.

Dessvärre står det ingenstans vart man ska skicka uppgifterna. Men har ballongen färdats ända från de brittiska öarna till de åländska, vore det inte dumt att få fram mer information som ger ett pris till Lindberg.

En läsare har forskat reda på vad det handlar om för race. "Det är vanligt förekommande 'firande' bland skolor i England. Jag har själv ingen erfarenhet eller något sådant om det men söker man lite på internet ser man att det förekommer med jämna mellanrum ett par gånger om året i på olika skolor", skriver han.

Vet du svaret, kontakta Nya Åland, tel 23 444, eller redaktion@nyan.ax. (mt)

Tilläggsbudget hanns inte med

■Landskapsregeringen hann inte med att behandla förslaget till årets tredje tilläggsbudget igår.

Det har sagts att det i tilläggsbudgeten bland annat skall finnas pengar för att börja undersöka berggrunden för en tunnel till Föglö. Lantrådet **Roger Nordlund** (c) säger att tilläggsbudgeten inte blir nämnvärt försenad på grund av detta.

Nästa möjlighet att behandla förslaget är på tisdag. (ht)

Frivilliga. Christian Rögård, Dan Lindblom, Karl-Erik Mattsson, Sven-Erik "Svenke" Nordqvist och Ove Söderman ser gärna fler medlemmar i Finströms FBK och första hjälpen-grupp. Foto: TOMMY HARNESK

Husdjurshotellet hälsar välkommen

Checka in. Linda Lagergren visar kattvåningen på Ålands Hundshotell. De nakna boxarna ska utrustas med nivåskillnader, krypin, klösbrädor och annat som katter gillar. Foto: JONAS EDSVIK

En veckas semester eller bara någonstans att ta vägen medan husse och matte är på jobbet? Hundar, katter, smådjur och fåglar kan numera checka in på Ålands Hundshotell i Ålcleans gamla lokaler på Norrböle. Under samma tak kan de få klorna klippta, gå lydnadskurs eller shoppa leksaker, koppel och foder.

Efterfrågan verkar finnas. Tanja Rönnberg drev hundskola i ett och ett halvt år. – Och jag fick tre, fyra samtal i veckan från folk som undrade om jag kunde ta hand om deras hundar medan de åkte bort, berättar hon. Linda Lagergren nickar. – Det finns mycket hundar här. Jag skulle nog säga att Åland är ganska hundtätt, säger hon. De beslöt att starta hunddagis, som nu utvidgats till att bli

hundshotell – eller egentligen något av ett husdjurscentrum. Inte bara hundar utan även katter, kaniner, hamstrar, fåglar och andra smådjur kan dra nytta av etablissemangets tjänster, som omfattar hotellverksamhet, hundskola, privatträning, vardagstrimning och butik. Framöver vill Tanja Rönnberg och Linda Lagergren utvidga ytterligare med hundfrisör och fysioterapi. **Gott om plats** Man har elva ”hotellrum” för hundar, och sju för katter. – Men vi kan ta emot upp till 25 hundar samtidigt. Det beror på hundarnas storlek och ifall de går ihop så man kan ha dem i samma box, säger Linda Lagergren. Naturligtvis är de båda själva hundägare. Tanja Rönnberg är matte till dalmatiner-tiken Wilma och fyra månader gamla whippetvalpen Pippi,

medan Linda Lagergren rör om spanska vattenhunden Angelo, chihuahuan Roydon och kinesiska nakenhundarna Nemo och Tiger, tre och fyra månader gamla. De sistnämnda snor som bäst runt stolsbenen inne på kontoret. – De tycker det är kul att följa med matte till jobbet och hålla koll på alla andra, säger Linda Lagergren. **Vad är viktigast att tänka på när man driver ett husdjurshotell?** – Att tänka på att vi jobbar för djuren. Rättesnöret har varit att skapa ett ställe där vi själva skulle kunna lämna våra djur – och vi är kräsna med var vi lämnar dem, säger Tanja Rönnberg. I dag håller Ålands hundshotell öppet hus för allmänheten från klockan 12 till klockan 20. **TOMMY HARNESK** tommy.harnesk@nyan.ax tfn 528 452

Hemma-stadd. Spanska vattenhunden Angelo är lyckligt lottad – hans matte driver hundshotell. Foto: JONAS EDSVIK

Kulturpriset gick till Winqvist och Berglund

Landskapets årliga kulturpris går den här gången till Peter Winqvist och Alf Berglund. Mia Hanström, ordförande i kulturdelegationen som utser pristagarna, betecknar de båda pristagarna som sinsemellan rätt olika i sin verksamhet. – Det som förenar dem är att de båda engagerat sig för det åländska kulturlandskapet, säger hon. Peter Winqvist beskrivs i kulturdelegationens motivering som en mångsidig konstnär och konsthantverkare, en eldsjäl som osjäl-

viskt vill dela med sig av sina erfarenheter och sina yrkeskunskaper. Han premieras bland annat för sitt arbete med att ”väcka Eckerö post- och tullhus ur dess Törnrosasömn och få oss andra att välja inse att det är en kulturhistorisk pärla, värd att besöka för både ålänningar och turister”. **Åländska kvarnar** Alf Berglund prisas för sitt mångåriga arbete med att renovera och återställa gamla väderkvarnar runt om på Åland. ”Med ett genuint intresse och stor kunskap har han sett till att ett stort antal

kvarnar blivit som nya. Han har också verkat som rådgivare för andra som velat renovera väderkvarnar”, skriver kulturdelegationen. Mia Hanström berättar att man hade många att välja mellan, när kulturpristagarna skulle utses. – Så är det alltid, kulturlivet på Åland är ju väldigt livaktigt. Så det var ett väldigt vaskande fram och tillbaka, men till slut hade vi äntligen vaskat färdigt, säger hon. Peter Winqvist och Alf Berglund kommer att motta priset på 2.000 euro vardera vid lantrådets nyårsmottagning på Arkipelag. (th)

De får pris. Peter Winqvist (bilden) beskrivs i kulturdelegationens motivering som en mångsidig konstnär och konsthantverkare. Alf Berglund prisas för sitt mångåriga arbete med att renovera och återställa gamla väderkvarnar runt om på Åland.

Såld. Räddningsbåten Gustaf Erikson har sålt till bärgningsrederiet Alfons Håkans. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Åborederi köpte räddningskryssare

Bogser- och bärgningsrederiet Alfons Håkans i Åbo har köpt räddningskryssaren Gustaf Erikson.

– Vi har redan bogserbåtar och behöver en liten till, säger sjökapten **Joakim Håkans**, medlem i rederiets ägarfamilj. Gustaf Erikson sattes i trafik 1967 och har ägts av Ålands sjöräddningssällskap. Förra vintern fungerat båten som menföresbåt på Kökar. Därför erbjöds först landskapsregeringen att köpa den, men svaret blev nej. Gustaf Erikson kommer att användas som bogserbåt och som isbrytare, och namnet får hon behålla. – Båten har ett känt och erkänt namn, dessutom ville redaren Gustaf Erikson inte att båtar skall byta namn, och det respekterar vi, säger Joakim Håkans. Räddningskryssaren bjöds ut i somras och då var utgångspriset 139.000. Joakim Håkans vill inte avslöja vad det slutgiltiga priset blev. – Det är en hemlis mellan säljaren och köparen, säger han. (ke)

Ålänningar tilldelades stipendier i Börshuset

Under högtidliga former tilldelades två ålänningar stipendier om 20.000 svenska kronor vardera i Börshusets Nobelsal i Stockholm.

Varje år delas stipendier ut från Gunvor Plantings stiftelse. Hon var född och uppvuxen på Åland och senare verksam som lektor i Stockholm. Hon dog 1996 och ur hennes minnesfond delas årligen 80.000 kronor ut till åländska och finlandssvenska studerande vid högskolor och universitet i Sverige. På Finlands självständighetsdag samlades man under högtidliga former i Börshusets Nobelsal i Stockholm för att dela ut dem med bland andra Finlands ambassadör **Alec Aalto** som vittne. Två ålänningar tilldelades 20.000 kronor, drygt 1.800 euro, vardera. En av dem är **Camilla Flodin** från Mariehamn. – Jag doktorerar i estetik vid Uppsala Universitet och skriver om den tyska filosofen och estetiken Theodor Adorno, berättar hon. **Till bokköp** Hon redogör för hans resone-mang kring konst och sannig och avhandlingen beräknas vara klar om cirka 1,5 år. – Det känns väldigt roligt att få stipendiet. Man behöver inte lämna någon rapport för vart pengarna går, utan det är mer som en uppmuntran. Men jag lär använda det till bland annat bokinköp, säger Flodin. Även ålänningen **David Nordqvist** belönades med 20.000 kronor. Han forskar i hur man kan ersätta plast i förpackningar.

Malin Tillström

Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

TV-tipset

Sverige-Finland lördag kl 20.33, efter-sändning i SVT24. Innebandylandskamp i Umeå med Hannes Öhman.

Här är öspelens eget lag

15 personer ansvarar för idrotterna på Åland

ÖSPELEN. Nu är det klart vilka 15 personer som ansvarar för idrottsarrangemangen vid NatWest Island Games XIII Åland 2009. Gruppen har bred erfarenhet och öspelskunande.

Styrelsen för Åland Island Games Ab utsåg förra vecka sporternas kontaktpersoner till öspelen på Åland 2009.

– Vi är väldigt nöjda med rekryteringen av alla sportkoordinatorer. Med vetskapen om att det finns en oerhörd idrottskunskap och stor erfarenhet av idrottsevenemang bland dem, så tror jag mej veta att vi får uppleva öspelskvalitet långt utöver det vanliga, säger styrelsens ordförande **Dick Ekström** i ett pressmeddelande.

De har ansvar

Här är de 15 personer som har ansvar för de olika idrotterna:

Badminton: **Kurt-Erik Lindqvist**, BK Smash.
Basket: **Lena Eriksson**, job-

Har hand om basket. Lena Eriksson ansvarar för basketturneringen under NatWest Island Games XIII. Till sin hjälp har hon bland andra Michael Mattsson som har stor erfarenhet efter att ha jobbat med basket i Sverige under många år. Foto: NatWest Island Games XIII

bar direkt under ÅIG Ab:s styrelse.

Bordtennis: **Anders Hallbäck**, IFK Mariehamn/bordtennis.

Bågskytte: **Henrik Björk**, Mariehamns bågskytteförening.

Friidrott: **Kenneth Andersson**, ÅID/friidrott.

Fotboll: **Bjarne Gällros**, Ålands fotbollförbund.

Golf: **Maria Welin**, Ålands golfklubb.

Gymnastik: **Sabina Mattsson**, Mariehamns gymnastikförening.

Judo: **Diana Lindström**, Ålands judoklubb.

Segling: **Jana Lemberg**, Åländska segelsällskapet.

Simning: **Kjell Hansen**, ÅID/simning.

Skytte: **Kristina Nordlund**, Ålands sportskytteförening.

Tennis: **Magnus Hjulström**, Mariehamns lawntennisklubb.

Volleyboll: **Katarina Donning**, Ålands volleybollförbund.

Windsurfing: **Marcus Björke**, Mariehamns seglarförening.

Under hösten har idrotterna jobbat fram en mycket preliminär budget där behovet av funktionärer och eventuell tilläggsutrustning till anläggningarna har kartlagts.

– Vi har de anläggningar som krävs men alla idrotter behöver någon form av komplettering till sin anläggning. Det rör sig om allt från toaletter till redskap. För de flesta blir funktionärsbiten den stora utmaningen, säger sportkoordinator **Fredrika Sundberg**.

Kring kontaktpersonen bygger idrotterna sedan upp sin egen arrangörsstab för öspelen. Samtliga kontaktpersoner åker till Rhodos inkommande sommar för att på plats samla erfarenheter och skapa kontakter inför NatWest Island Games på Åland.

Under våren ska ett preliminärt tävlingschema tas fram. Det presenteras på Rhodos.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

VÅSC har inte bråttom upp

Men tjejerna toppar division IV-tabellen

INNEBANDY. På lördag spelar VÅSC:s damlag hemmaomgång i Baltichallen. Laget toppar serien och är redan klara för den övre slutserien i vår. Nivån i fyran har nästan varit för låg för de unga åländska tjejerna.

På lördag har VÅSC:s damlag i riksseriens division IV hemmaomgång i Baltichallen med matcher mot AFC Campus III och Vilpas SB. Det nystartade damlaget toppar serien tillsammans med Ruoska. Bägge lagen har fått ihop tio poäng på sex spelade matcher.

De unga åländskorna är klara för den övre slutserien till i vår. Exakt hur många lag från respektive zon som går dit är inte klart.

– Vi vet inte riktigt hur det är tänkt, säger VÅSC-tränaren **Jan Tuominen**.

Behöver ej jäkta

VÅSC:s lag består mycket av

Division IV, damer:		
1. VÅSC 6 5-0-1 28-9	10	
2. Ruoska 6 5-0-1 29-13	10	
3. Vilpas SB 6 2-0-4 17-23	4	
4. Campus III 6 2-0-4 16-25	4	
5. TPS II 6 1-0-5 12-32	2	

juniorer som kom till klubben från PAF Elit:s juniorled. Fem segrar och en förlust är lagets facit hittills. Tuominen menar att nivån ändå kanske är lite för låg för tjejerna.

– Men ett bra sett att mogna på, de behöver inte jäkta fram, säger han.

Tuominen förklarar att de flesta lagen har någon äldre spelare med i laget. Men i regel är snittåldern runt 20. Någon direkt målsättning har VÅSC inte haft då det är tjejernas första år i riksserien.

– Men den växer fram. Ambitionerna är att stiga, men är inte det viktigast, säger Tuominen.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Hemmaomgång.

VÅSC:s unga damlag har hemmaomgång i Baltichallen i helgen. Här Michelle Söderström som var en av tjejerna som bytte förening från PAF Elit:s ungdomsled till denna säsong. I år har hon gjort tre mål och en assist i riksseriens division IV.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Fotbollstalanger på regionläger

FOTBOLL. FC Ålands **Emma Henriksen** och IFK Mariehamns **Carin Ekström** är båda kallade till västra Finlands regionlagsgranskning på Lucia. Lagret äger rum i Björneborg och en av tränarna är **Mikael Vrita** som också är tränare för IFK Mariehamns damlag.

– Vi har nu testat 37 spelare från Åland, Åbo och Satakunda. Cirka 35 av dessa är fortfarande väldigt aktuella för regionlaget och konkurrensen

om spelplatserna kommer att vara hårdare än på många år, säger Vrita på Ålands fotbollförbunds hemsida.

Sju åländskor har ingått i tre lägertrupper under hösten och alla är ännu aktuella.

– Realistiskt torde vi tala om åtminstone två till tre spelare i västra Finlands slutliga trupp i regionturneringen i Eerikilä. De åländska flickorna klarar sig dock utmärkt i dessa sammanhang och faktum att mängden spelare i regionlaget aningen minskar kan nog mer härledas till den explosionsartade utvecklingen på flicksidan i hela landet. (mt)

Piracaia förlängde med Jaro

FOTBOLL. Den 35-åriga brassen **Piracaia** har skrivit på för ännu en säsong med FF Jaro. Detta trots att han har en svag säsong bakom sig. Nästa vecka kommer Jaro att testa ett tiotal spelare. Bland annat en målvaktstrio i form av **Thomas Kolam** (VIFK), **Antti-Jussi Karnio** (Inter) och **Henrik Moisander** (Assyriska).

Andra testspelare är bland annat försvararen **Vesa Heikinheimo** (Honka), mittfältarna

Tony Björk (VIFK), **Marco Matrone** (FC Espoo) och **Aki Miettinen** (FC Hämeenlinna).

Klart är däremot att **Juha Luoma** försvinner. Han har skrivit på ett treårigt kontrakt med PoPa i division II. PoPa spelar i samma zon som IFFK och Björneborgslaget lär satsa på avancemang. (be)

Domarklubben valde ny styrelse förra torsdagen. **Per-Ole Granberg** ersätts av **Dan Engblom** i styrelsen. I övrigt ser styrelsen ut som tidigare.

Färre spelar fotboll på Åland

FOTBOLL. Antalet licensierade fotbollsspelare har minskat något på Åland. Enligt Finlands bollförbunds lista per den 15 september var 358 pojk- och herrspelare samt 103 flick- och damspelare registrerade. Förra året var siffrorna 382 respektive 95 stycken.

I hela Finland är 36.113 pojk- och herrspelare licensierade mot 7.608 flick- och damspelare. Statistiken gäller 14-åringar och äldre. (mt)

Försvagat Finland möter Sverige

INNEBANDY. Det är ett försvagat finländskt landslag som på lördag möter Sverige i "Finnkampen" i Umeå. Sedan tidigare var det klart att **Mika Kohonen**, **Vesa Punkari**, målvakten **Henri Toivoniemi** och **Peik Salminen** skulle stå över landskampen. Nu har även **Lassi Vääntinen** och **Markus Bollström** lämnat återbud.

Några ersättare till Salminen, Vääntinen och Bollström kommer inte att kallas in. Finländarna har därmed precis som Sverige 17 spelare i truppen.

I det finländska landslaget ingår Storvretas **Hannes Öhman**. Ålänningen är med sina 88 landslagsmatcher den mest rutinerade spelaren i truppen. Öhman närmar sig även 100 poäng i landslaget. Hittills har det blivit 67 mål och 30 målgivande passningar.

Matchstart är på lördag 19.00 finsk tid i Skycom Arena. (be)

HJK slipper böter

FOTBOLL. HJK behöver inte betala de böter klubben tilldömdes efter bortamatchen mot IFK Mariehamn i fotbollsligan i höstas. Det har Bollförbundets besvärinstans beslutat sedan HJK överklagat ett tidigare beslut.

HJK tilldömdes böter på 2 000 euro sedan tre av klubbens anhängare sprungit in på planen på Idrottsparken i Mariehamn den 2 november mitt under pågående match. Enligt besvärinstansens tolkning bröt HJK dock på inget vis mot säkerhetsföreskrifterna vid fotbollsmatcher och kan därför inte bötfällas. (FNB)

Sport på gång

LÖRDAG

Innebandy
Baltichallen

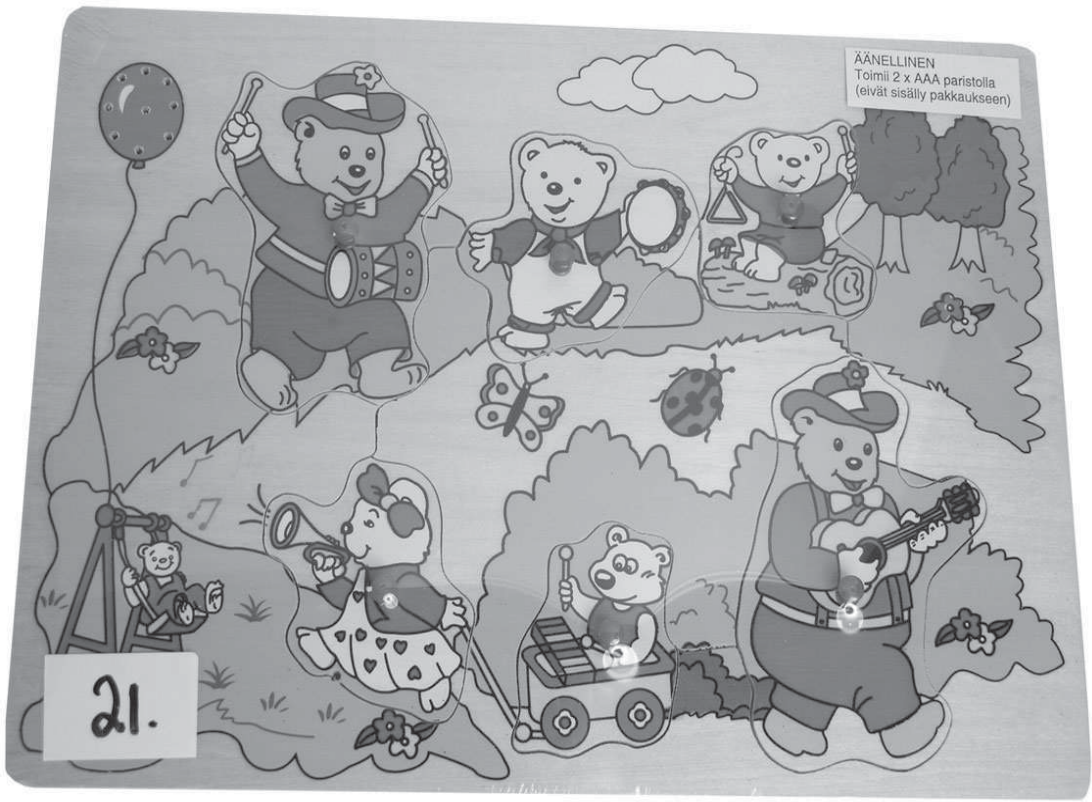
Division IV, damer: 16.30
AFC Campus III-VÅSC, 19.30
VÅSC-Vilpas SB.

Sportens kom ihåg

■ **IFK Mariehamn:** Kallar till årsmöte måndag 11 december 19.00 på Wiklöf Holding Arena i konferensrummet.

■ **ÅID-orientering:** Jultfest med julgröt på Föglö vid Degerby skola söndag den 10 december 16.30. Färja från Svinö 15.45. Medtag en liten julklapp (värd ca 3-4 euro).

■ **ÅID-friidrott:** Information om Ö-Spelen och verksamheten 2007 för ledare, tränare och aktiva, torsdag 14 december 19.00 i Viskinghallen, Jomala. Servering. Alla välkomna.

Underkänd leksak. Det här är en av de leksaker som konsumentverket i Finland underkände.

Allvarliga brister i var femte leksak

HELSINGFORS. Var femte leksak som Konsumentverket undersökte hade allvarliga säkerhetsbrister. Verket testade 50 leksaker varav 27 uppfyllde säkerhetskraven medan 10 hade allvarliga brister. Den vanligaste bristen var att det lossnade små delar från leksaken eller att den innehöll skadliga ämnen.

Tretton leksaker uppfyllde i övrigt säkerhetskraven, men hade fel i märkningen. De allvarliga bristerna gällde bland annat delar som lossnade och som därmed utgjorde en kvävningsrisk. Vid en dragtest lossnade bland annat sugkoppar. Två målade träleksaker hade allt för höga bly- och kromhalter i färgen.

Importörerna av de farliga leksakerna har meddelat Konsumentverket att de drar bort dem från marknaden. En konsument som har köpt en sådan leksak har rätt att lämna tillbaka den och få pengarna tillbaka. Något kvitto behövs inte för återlämnandet.

Mer än tio miljoner leksaker säljs i Finland årligen och det finns nästan 30.000 produktbeteckningar. Direktör **Tomi Lounema** säger att man inte kan generalisera testresultaten att gälla alla leksaker. För undersökningen valde man

Fakta/Tio leksaker dras tillbaka

- Projektilleksaksset Police Force No. 3912. Projektilernas sugkoppar lossnade i dragtest.
- Träleksak, ringpyramid clown Art. 85-784. Den gröna målfärgen innehöll för mycket bly och leksakens huvud kan orsaka kvävningsrisk.
- Träleksak ringpyramid anka Art. 45-046. Ankans vingar lossnade i dragtestet efter blötläggning.
- Mjukishunden The Dog. Leksakens sugkopp och sugkoppens snöre lossnade.
- Plastknopparna på Taizhou Shiwanxin Toy:s knoppussel lossnade.
- Mjukisskallran Baby MaxiMo Toys 67000-012700. Leksakens känselsprötena lossnade.
- Docksetet Little ones i en tub No. 1663. Dockans plastskor innehöll för mycket fenol, som är giftigt.
- Träleksak, skallra Art. 85-781. För mycket bly i målfärgerna. En trätapp lossnade också och skallrans boll är så liten att den utgör en kvävningsrisk.
- Utklädningsdräkt Kungsmantel "Young Life". Banden som manteln knyts med uppfyller inte kraven.
- Klosslåda tillverkad av Anhui Orient Imp&exp. Trätapparna i lådans hörn lossnade.

nämligen endast leksaker som experterna anser kan utgöra en säkerhetsrisk.

Föräldrar får se upp

De testade leksakerna skaffades från leksaksaffärer, lågprisvaruhus och stormarknader i Helsingfors och Jyväskylätrakten i höst. Ingen av de prickade leksakerna var tillverkade i Finland. Hälften av leksakerna kom från Kina där majoriteten av leksakerna numera tillverkas.

Lounema uppmanar föräldrarna att kontrollera äl-

dersgränserna och kontrollera leksakens bruksanvisning då den köps.

– Titta på förpackningen om det finns märkningar på både svenska och finska. Om inte är det det första tecknet på fara.

Det gäller också att granska leksaken med jämna mellanrum när den används. CE-märkningen på leksakerna garanterar inte att de är riskfria. Det är enbart företagets egen anmälan om att leksaken uppfyller säkerhetskraven. (FNB)

Avfallshanteringen kostar en euro/vecka

HELSINGFORS. De som bor i egna hemshus betalar i snitt en euro per person i veckan i avfallsavgifter, visar en utredning som kommunförbundet har gjort.

Avfallsavgiften för egna hemshus är i snitt 159 euro per år om fastigheten har ett käll som töms en gång varannan vecka. Om fastigheten dessutom har ett käll för bioavfall som töms varje vecka mer än för-

dubblas avgiften till 403 euro. Avgifterna för behandling av avfall har ökat mindre än väntat eller bara med cirka 2,5 procent sedan i fjol. Avgiften för behandlingen av kommunalt avfall är cirka 100 euro per ton. Behandlingsavgifterna för bioavfall och energioavfall är lägre eftersom de är befriade från avfallsskatt. Behandlingsavgiften för bioavfall är cirka 64 euro per ton och för energioavfall cirka 72 euro per ton.

– Det finns stora regionala skillnader i avgifterna. Men man kan säga att det i egna hemshus lönar sig att kompostera bioavfall eftersom det är mycket dyrt att samla in dem, säger miljöingenjör **Seija Paa-janen** vid kommunförbundet. Kommunförbundet har samlat in uppgifter från 352 kommuner i början av året. Fyra av fem av de som svarade anser att avfallshanteringen är välskött. Nöjdast var man i Björneborg. (FNB)

Kriget mot mopedismen

■ **USA:s president George W. Bush** som driver "kriget mot terrorismen" har av sina motståndare beskyllts för, att i sin iver att bekämpa terrorismen, snarare uppmuntra den genom att reta upp den muslimska världens extremister och elda under terrorismen istället för att svalka av den.

"Våld föder våld" är devisen och visst måste man, oavsett vad man tycker om Bush, ge belackarna delvis rätt. Ett annat, betydligt mindre våldsamt men dock - relativt sett - "krig" som blossar upp med jämna mellanrum t.o.m. på fredens öar – Åland, är det mot mopedismen. Vad parallellen är återkommer jag till.

Vuxenvärlden sätter pannan i veck och drar djupa suckar över dessa förtappade glopar som inte har bättre förstånd än att de trimmar sin moped och kör runt utan lyktor och i avsaknad av ljuddämpare. Man ropar på krafttag i form av hårdare tag från polisens sida, besiktning, moppekörkort med mera.

Det skall till en början sägas att visst förstår man oron från vissa, till exempel en journalist på en av lokaltidningarna häromdagen, som i sin roll som förälder oroade sig att dottern skulle bli påkörd av en mopedist.

En trimmad moped utgör inte bara en risk för chauffören själv utan också för medtrafikanter, särskilt den lätta trafiken.

Jag tycker dock att den generella katastrofala oron som man visar inför problemet "trimmade mopeder" ibland kan vara lätt över-

driven. Jag tror många idag vuxna tidigare "mopedmarodörer" känner igen sig i den debatt som just nu pågår. Det måste trots allt finnas grövre brottslingar att prioritera i dessa tider när knarket flödar fritt och banken rånas.

Dessutom; inget ont som det inte kommer något gott av, de som mekar på mopeden utvecklar ofta ett tekniskt intresse och studerar sedan vidare inom något tekniskt yrke och jobbar sedan inom det. Dessa ungdomar gör ju inget illa medans dom skruvar på mopeden, det kunde väl vara värre?

Jag tror inte att besiktning hjälper, annat än på ett byråkratiskt-statistiskt plan. På de flesta dagens mopedmodeller är det väldigt lätt att trimma av och på. Mopeden är "trimmad" när den tillverkas, sen stryps den på ett eller annat sätt, ofta så att gången blir sämre till och med så att man måste ta bort stryningen för att mopeden skall gå bra eller överhuvudtaget.

Förr krävdes det både pengar och kunskap för att trimma, det var ett relativt stort ingrepp, så är det inte idag. Det ska samtidigt sägas att det är i huvudsak föräldrarnas ansvar hur barnens mopeder är utrustade, även om det inte är så lätt att ha koll när trimningen kan döljas elektroniskt m.m., lampor och bromsar kan man däremot kolla.

Däremot kunde mer undervisning vara ett bra grepp, i den mån det fastnar skadar

det inte med mer trafik kunskap för dessa ystra nya trafikanter.

Frågan är sedan om man inte skulle lätta upp bestämmelserna och tillåta mopederna gå 70 km/h som de flesta ändå går efter att de så kallade. EU-mopederna börjat säljas.

Jag lovade återkommer till parallellen Bush. Jag tror att man genom att jaga, ta fast och straffa hårt skapar en upptrappning där problemet eskalerar istället för att lösas. Polisen borde försöka få tillstånd en dialog med ungdomarna, istället för att vara i ständig konflikt borde man försöka uppnå ömsesidig respekt.

I slutet på 1980-talet fanns det en polis på Åland, vi kan kalla honom Bjarne, som gjorde just detta. Han for runt till ungdomsgårdarna och pratade med de mopedburna ungdomarna och förklarade hur viktigt det är att man syns i trafiken och att man har tillräckliga bromsar, att man inte kör utan ljuddämpare och stör omgivningen. Han tog inte fast alla som hade en kugge mer på framkrassen bara mopeden i övrigt var i skick.

Det är inte hela världen om mopeden går lite fortare än avsett, det viktiga är att belysning, bromsar och ljuddämpning är i skick, det var Bjarnes devis. Försök alltså sluta fred och avsluta "kriget mot mopedismen" som i själva verket skapar mer problem.

Danne Sundman
15 år för 18 år sedan

Klagosång över Mise

■ **Det är** inte bara **Carl Gustaf Flink** som tycker att avfallshanteringen sköts illa. Det är nog många som skriver under Flinks JO-anmälan.

Vad jag vill sätta fingret på är den stora bilparken. Man möter dessa glänsande bilar vart man än far. Det där med sopor till Uppsala tycks vara en lönsam nisch.

Alla på Åland (som har massan bakom pannbenet funkar) förstår att det är horribelt att köra sopor till Sverige. I dessa tider när vi har den globala uppvärmningen som ett otäckt spöke. Jordens resurser minskar och drivmedlen blir dyra. Det pratas och skrivs mycket om miljöbelastning och allihanda utsläpp som skall minskas på. I praktiken ökar vi miljöbelastningen, men vi

dövar samvetet genom att prata om miljön.

Landskapsregeringen borde tillsätta en kompetent arbetsgrupp som får i uppdrag att ta fram modeller till sopförbränning på Åland. Dess ledstjärna skall vara hållbar utveckling. Jag avslutar med en miljövisa:

För varje pryl man köper en restprodukt man får och soporna dom hopas och dagar blir till år. Men Mise gläds åt detta som vi har skiljts ifrån Dom har så fina bilar med mycket glas och krom

refr: Man sopar ihop men det blåser omkring Papperskartonger och tusen små ting

Man sorterar och viker och tror att man kan Men soporna körs över vatten och land

Och tänk den gamla cykeln den har blott ramen kvar Den hamnar bland metallskrot och blir i gott förvar Men styret det var kromat och glänste på sin tid Nu är det slut med detta och Mise får ta vid

Förpackningar och sopor det körs ju som vi vet till Sverige för förbränning till människors förtret Ja Mises gröna bilar dom kör ju många mil Hur kan det vara förenligt med god miljövärdsstil

Roger Fagerholm

Jakt även på helgdagar

■ **Ålands** viltvårdare r.f. har vid sitt senaste styrelsemöte beslutat inlämna detta brev till landskapsregeringen. Vi anser att det jaktförbud som råder under vissa helgdagar bör tas bort. För det första är det inkonsekvent att förbjuda jakt på till exempel pingstdagen då det är tillåtet att jaga både på Kristi himmelsfärdsdagen och trettondagen.

För det andra har tiderna förändrats. Folk är visserligen lediga under de kyrkliga helgdagarna men numer finns inte de gamla värderingarna kvar. Till exempel håller butiker och krogar öppet, övriga fritidsaktiviteter pågår också för fullt. Vi vill även framhålla att det inte finns liknande jaktförbud vare sig i Finland eller Sverige.

För att jägarna inte ska diskrimineras bör därför nyårsdagen, långfredagen, pingstdagen, allhelgonadagen och juldagen i framtiden vara jakt dagar.

Ålands viltvårdare r.f.
gm **Mikael Lindholm**
ordförande

► LEDIGA PLATSER

AB Skogen är ett företag grundat år 1967 med uppgift att förädla och sälja den åländska skogsråvaran. Företaget, som är beläget i Finström Godby, driver i dag ett sågverk och ett renseri för tillverkning av cellulosaflis. Årsomsättningen är ca. 6,5 milj. € och företaget sysselsätter 12 personer. AB Skogen ägs till 46 % av Al. Ålands Skogsägarförbund.

För att utveckla företaget vidare söker vi nu en

Verkställande direktör

Vi förutsätter att:

- Du besitter dokumenterat goda ledaregenskaper
- Du besitter både ekonomiska och produktionstekniska kunskaper
- Du är en bra förhandlare och bygger långa och goda relationer
- Du är resultatintriktad och har ett strukturerat arbetssätt
- Du är marknadsorienterad och har goda språkkunskaper

Som verkställande direktör i AB Skogen förväntas Du även under en övergångsperiod fungera som verkställande direktör för Al. Ålands Skogsägarförbund. Dina skogliga kunskaper är således meriterande.

Tillträde enligt överenskommelse.

För ytterligare information

Folke Engblom VD 018 431011, mobil 0457 35 00 201
folke.engblom@skogen.aland.fi

Henning Lindström styrelsens ordf. 018 539205
mobil 0457 313 5470, henning@energi.ax

Sänd din ansökan **senast den 10 januari 2007** till:

AB Skogen, Kyrkvägen 26, 22410 Godby (märk kuvertet med VD-tjänst) eller per e-post info@skogen.aland.fi

► ÖVRIGT

Bygg- & renoverings- arbeten

utföres.
25 år i branschen.
Tel 040 536 4802

► SÄLJES

Hus i Strandnäs

Dahlgränd 4, nybyggt och inflyttningsklart.

Tillträde enlig överenskommelse

Bilder och information
www.nyahem.aland.fi
tel. 0400 515 831

► LEDIGA PLATSER

Fastighetsstädning

Fab Marstad söker städföretag för att handha städningen av allmänna utrymmena ivid Lotsgatan 9 och 11.

Närmare upplysningar fås av fastighetsövervakare Tom Hansen. Tel 15521 mellan kl 9 – 16.

► ÖNSKAS HYRA

Ålands Omsorgs- förbund k.f. söker lokaler

för följande verksamheter:

- **gruppboende** för fem personer med minst 7 rum och kök med fler än ett WC/ badrum, ca 200 m².
- enhet för **daglig verksamhet** ca 300-400 m² med minst tre WC med dusch- möjligheter i det ena. Även mindre lokal är av intresse ex. ca 200 m², minst 2 WC:n.
- **kontorslokaler** för 3-6 personer

Lokalerna kan med fördel vara alla i samma komplex men allt är av intresse.

Lokalerna torde vara i markplan eller alt. lokaler med hiss.

Närmare upplysningar ger Bo Ginlund tel. 17845 eller 0457-5244477 eller Veronika Snellman tel. 16049 eller 0457-3425303

Skriftliga svar önskas **senast 19.12.2006** under adress:

Ålands Omsorgs- förbund k.f. , Strandgatan 23 , 22100 Mariehamn

6	1	7	8	3	4	2	5	9
5	2	3	6	1	9	7	4	8
8	9	4	7	2	5	6	1	3
3	7	9	5	8	1	4	6	2
4	8	6	9	7	2	5	3	1
2	5	1	4	6	3	9	8	7
1	4	8	2	5	7	3	9	6
9	6	2	3	4	8	1	7	5
7	3	5	1	9	6	8	2	4

► ANBUD

Ålands omsorgs- förbund k.f.

inbegär
offerter på byggande av wc

på en daglig enhet i Godby.

Anbudshandlingarna kan hämtas på Ålands omsorgsförbunds kansli på Strandgatan 23.

Anbuden skall inlämnas **senast den 21 december, kl. 15.00**

Närmare upplysningar ger Jan Kullman, tel: 17847, e-post: jan.kullman@aof.aland.fi.

► ÖVRIGT

VAR HÖR JAG HEMMA?

Social kattpojke upphittad i Kattby.

JULKLAPPSTIPS!

Passa på och köp den fina t-shirten, och dina pengar går oavkortat till att hjälpa djur i nöd. T-shirten finns i storlekarna XS, S, M, L, XL samt XXL.

Priset är € 12 per styck, eller € 20 för två stycken.

Sätt in pengarna på föreningens konto, Nordea 163030-12690. Kom ihåg att märka betalningen med vad det gäller, storlek, ditt namn samt din adress, så att vi kan skicka t-shirten åt dig. Det går också bra att ringa jourtelefonen 0457 3424 850, vardagar klockan 18-20 samt helger klockan 12-15.

Ålands djurskyddsförening r.f.

Nya Åland

Total förvirring kring Mises verksamhet!

■ **Undertecknad** håller med **Jan Westerberg** om att förvirringen kring Mises verksamhet för tillfället är i det närmaste total och klarheter bör skapas så fort kommunalförbundet anställer en för tjänsten behörig verksamhetsledare.

Härvid bör i en renhållningsplan klarläggas vad för avfall som skall insamlas, vart det skall föras, hur avfallet slutligt skall omhändertas, hur man beräknar rättvisa avgifter för det insamlade avfallet, hur avgifterna kan fastställas på ett lagligt sätt så att de flesta betalar direkt och så att avgifterna är indrivningsbara för de som försöker komma undan samt slutligen hur man retroaktivt kan reglera de korrekt beräknade avgifterna från 1 januari 2006.

Fil.mag. Jan Westerberg gjorde sitt stora misstag hösten 2004 när han utan låta uppgöra en renhållningsplan beslöt att samordna avfallshanteringen genom att diskutera med kommunerna, med landskapets miljöbyrå samt med ÅRAB, ÅPAB, SDAB och SRDAB (Saltviks returdepå aktiebolag). Detta har från första början inte fungerat och eftersom man inte lyssnat på råd, så har man under de två gångna åren skapat denna totala förvirring.

Den nye, behörige verksamhetsledaren bör i första hand klarlägga begreppet hushållsavfall, varmed avses avfall från boende samt sådant avfall från service- och näringsverksamhet som i fråga om mängd och beskaffenhet är att jämföra med detta avfall.

Bostadsfastigheter samt fastigheter med service- och

näringsverksamhet, vilka producerar jämförbart avfall, skall naturligtvis ingå i samma insamlingslinje, använda samma miljöstationer för insamlingsbart förpackningsavfall och slutligen även samma bemannade, centrala mottagningsstationer.

Eftersom Mise inte har lyckats klarlägga begreppet hushållsavfall, har man inte heller kunnat organisera en fungerande avfallsinsamling och ej heller beräkna korrekta avfallsavgifter.

I renhållningsplanen bör därtill framtas adekvata, lokala behandlingsanläggningar så att allt avfall inte behöver transporteras bort från landskapet.

Det kommer inte att accepteras i längden att det brännbara avfallet transporteras till Uppsala med miljöförstörande fordonskombinationer, att överskottsjord och -stenar transporteras till Nådendals avfallsdeponi för en kostnad på cirka 150 €/ton (behandlingsavgift 100 €, inklusive 30 € depoinskatt, och transport 50 €), att slaktavfallet transporteras till Honkajoki, bilsavttnet till Riihimäki och i vissa fall ända till Göteborg, muddermassor till Nådendal samt slutligen förorenad jord till avslutning av Nokia soptipp och till Lojo.

En renhållningsplan, uppgjord enligt renhållningslagen, § 8, har ställts som krav för att Mise skall få behålla sitt bidrag på 500.000 euro, varför kommunalförbundet utan dröjsmål bör ta sig an denna viktiga uppgift.

Carl-Gustav Flink

Åländska aktiekurser

7.12 2006	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	600,00	1.000,00	45,00
M:hamns parti	1.500	–	50,00
M:hamns telefon	–	2.500	74,00
Eckerö rederi ab	38,00	40,00	1,00
Hildegaard	42.000	–	2,000
C Rundberg	105,00	120,00	1,80
ÅTT	55,00	65,00	–
Alfa	20.000	–	750

HELSINGFORSBÖRSEN			
Birka Line A	11,80	12,20	–
Birka Line B	11,50	11,86	–
Nordea	10,93	10,95	0,35
Nokia	15,43	15,44	0,37
Viking Line	21,80	21,90	–
ÅAB A	24,60	25,00	1,00
ÅAB B		23,67	24,25
1,00			

Det är stabilisering på gång på börserna efter en nervös period förra veckan när dollarn försvagades gentemot euro – vilket berodde på att Europa, främst Tyskland, gick bra. Den kritiska punkten var enligt **Yngve Söderlund** på Ålandsbanken 1,30 per euro. Nu har kursen börjat stabilisera sig på cirka 1,33. Nokia var ett tag nere i under 15 euro, men var i går nästan 15,50, vilket också det tyder på en stabilisering. Europeiska centralbanken höjde räntan i går med 0,25, vilket var väntat. Den ligger nu på 3,50 medan räntan i USA är 5,25. Det för årstiden varma vädret, som har drabbat också USA, har medfört att oljepriset är på väg neråt så smått. Värdet på Orklas aktie var i går 354 norska kronor.

► LEDIGA PLATSER

Eckerö Linjen AB driver färjetrafik mellan Grisslehamn och Eckerö. Dessutom erbjuder Eckerö Linjen turismprodukter och resebyråverksamhet på Åland. Verksamheten bedrivs under varumärkena Eckerö Linjen och Ålandsresor. Eckerö Linjen är en del av Eckerökoncernen med 600 anställda och med en omsättning på 103 miljoner euro.

Webbredaktör

Som webbredaktör för Eckerö Linjens hemsidor får du ett av de roligaste jobben just nu. Vi ser våra sajter som en naturlig del av vår marknadsföring och som ett huvudverktyg i försäljningsprocessen.

Det blir ditt jobb att utveckla sajterna så att de blir attraktiva och användarvänliga. Arbetsuppgifterna innefattar design och layoutarbete, kampanjhantering och uppdateringar av olika slag. Du kommer även att arbeta med frågor som sökmotoroptimering och bannerannonsering. Vi använder ett Microsoftbaserat publiceringsverktyg. I tjänsten ingår även ansvar för vårt CRM-program med löpande IT-baserade kundundersökningar och nyhetsbrev.

För att passa till det här jobbet tror vi att du har flera års erfarenhet från arbete som webbredaktör eller liknande. Du har troligen arbetat med kommunikation i någon form. Du har mycket goda kunskaper i dataprogram inom bildredigering och layout. Jobbet förutsätter att du har goda kunskaper i svenska och engelska.

Tjänsten är placerad vid vårt huvudkontor i Mariehamn. Här finns vår marknadsavdelning där dina pigga och motiverade arbetskamrater väntar på dig.

Om du vill veta mer om tjänsten är du välkommen att kontakta vår VD **Anders Lundh** på telefon 28 350. När du sedan har bestämt dig för att söka tjänsten mailar du din ansökan till: **kicki.silander@eckerolinjen.ax**

Vi vill ha din ansökan senast den 27 december 2006.

Välkommen med din ansökan!

www.eckerolinjen.ax

TV-programmet

fredag 8 december

7.00 Gomorron Sverige [1685595]
8.15 Julkalendern: Lasse-Majas detektivbyrå [5759663]
8.30 Gomorron Sverige, forts [3016040]
10.30–12.15 UR-program [2147494]
10.30 Samtal med [8720408]
10.45 Great thinkers of our time (R) [7191446] **11.15** Animalitos (R) [8928359] **11.20** Top! En español (R) [7494750] **11.40** Animalitos (R) [5165866] **11.45–12.15** Gränslost möte med palestinier (R) [8162819]
13.00 Rapport [98427]
13.05–14.05 På spåret (R) [7468885]
15.30 Söderlund & Bie (R) [6804]
Även 9/12.
16.00 Argument (R) [21525]
17.00 Rapport [66779]
17.10 Gomorron Sverige [742953]
18.00 Landgång (R) [6243]
Även 9/12.
18.30 Disneydags [1934]
Även 8/12.
19.00 Bolibompa [9156]
19.00 Höjdarna [63408]
19.25 Stora maskiner [7013408]
19.30 Julkalendern: Lasse-Majas detektivbyrå (R) [71427] **19.45** Hanna Mias resa till Antarktis (R) [543779]
20.00 Robster [663]
20.00 Fredagsröj [663]
20.30 Rapport [934]
21.00 Doobidoo [40137]
Musikalisk tävling.
22.00 Hipp hipp: Itzhaks julevangelium [427]
Svensk humorserie från 2006.
Även 12/12.
22.30 Femme fatale [8521866]
FILM Amerikansk thriller från 2002. En tio miljoner dollars diamantkopia, en stulen identitet och ett nytt liv. Laure Ash har satt mycket på spel. I rollerna: Rebecca Romijn-Stamos, Antonio Banderas, Peter Coyote.
0.20 Rapport [1979373]
0.30 Kulturnyheterna (R) [5720199]
0.40 Mäklarna (R) [3826793]
1.10 Big tease [8416624]
FILM Brittisk komedi från 1999. I rollerna: Craig Ferguson, Frances Fisher.
2.35–8.00 SVT24 [38878335]

10.30–16.00 24 direkt [41479088]
10.30–16.00 Hjärnans dag – om vårt mest intelligenta organ [41479088]
16.40 Veronica Mars (R) [105929]
17.20 Wagner och gudinnorna (R) [7683682]
18.20 Nyhetstecken [4463040]
18.30 Oddasat [41243]
18.45 Uutiset [8261798]
18.55 Regionala nyheter [1207595]
19.00 Aktuellt [38224]
19.15 Go'kväll [291345]
Magasin. Middagsvård är Alice Timander. Musikunderhållning av Anders Ekborg. Panelen tipsar om böcker och filmer. Även 10/12.
20.00 Kulturnyheterna [99359]
Även i SVT i senare i kväll.
20.10 Regionala nyheter [5429953]
20.30 Nobelporträtt 2006 – fysik och ekonomi [2392]
Porträtt av årets Nobelpristagare. Fysik: John Mather och George Smott. Ekonomi: Edmund Phelps. Även 9/12.
21.00 Mark Rothko [87885]
K special. Den amerikanske konstnären Mark Rothko porträtteras.
21.55 En garde [7078717]
Animerad kortfilm från 2005. Två fäktare utmanar varandra.
22.00 Aktuellt [56682]
22.25 A-ekonomi [9726576]
22.30 Musikbyrå [2156]
Musikmagasin. Del 7 av 10. Från punk till nyckelharpa. Reportage från Nordmaling om David Sandström. Möte med Slug i Atmosphere.
23.00 Nyhetssammanfattning [44392]
Utrikes, inrikes och regionala nyheter.
23.03 Sportnytt [300053040]
23.15 Regionala nyheter [8960361]
23.25 Väder [5512750]
23.30 Vita huset [31717]
Amerikansk dramaserie. Del 12 av 22. Bartlet står inför en hotet om möjlig härdsmlta i en kärnreaktor i Kalifornien.
0.15 Skidor: Världscupen Italien [1397793]
1.00 AK3 (R) [8838625]
1.45 Humorlabbet: Spritzer (R) [6570489]
2.15–2.45 Böglabbyn (R) [9733373]

7.30 Sabrina [989953]
8.00 Digimon [980682]
8.30 Simpsons (R) [6706885]
9.55 The Oprah Winfrey show (R) [4928359]
10.50 Våra bästa år (R) [3500392]
11.40 Everwood [2260359]
12.30 Ensamma hemma [4074021]
13.25 Lyckochansen [9248717]
13.50 Våra bästa år [3562514]
14.40 The Oprah Winfrey show [2469868]
15.35 Extreme home makeover (R) [3194972]
16.30 Alex & Emma [218798]
FILM Amerikansk romantisk komedi från 2003. Författaren Alex Sheldon har skrivkramp. Han anställer stenografen Emma. I rollerna: Luke Wilson, Kate Hudson, Lobo Sebastian.
18.30 Nanny [161595]
19.00 Simpsons [926359]
Amerikansk tecknad komediserie.
19.30 Simpsons [178330]
19.55 Update [1727311]
20.00 Extreme home makeover [998601]
21.00 Blue murder [513069]
Brittisk deckarserie från 2006. Del 3 av 10.
22.30 Update [510392]
22.35 Rocksystar [5072750]
FILM Amerikansk komedi från 2002. Under 60-talet levde Suzette och Lavinia som groupies och umgicks med alla de stora rockstjärnorna. Nu möts de igen. I rollerna: Goldie Hawn, Susan Sarandon, Geoffrey Rush.
0.30 Update [3132625]
0.40 The shield [3588712]
1.40 Maverick [16896557]
FILM Amerikansk västernkomedi från 1994. Maverick är på väg till århundradets pokermatch. Men på väg dit ska han inkassera skulder och stöter på problem. I rollerna: Mel Gibson, Jodie Foster, James Garner.
4.00 Existenz [3677880]
FILM Kanadensisk-fransk-brittisk science fiction från 1999. I rollerna: Jennifer Jason Leigh, Jude Law.
5.35 Nanny [4468625]
6.05–6.50 Ellen DeGeneres [5207828]

6.50 Nyhetsmorgon [21352953]
11.00 Jackpot [3732175]
11.45 Gift med familjen Kelly [3757934]
12.10 Gift med familjen Kelly [2955779]
12.35 Tillbaka till Aidensfield [7866214]
13.25 Hem till gården [269595]
13.55 Nyheterna [5138717]
14.00 Direkt: Dagens rätt [739755]
14.25 Nya tider (R) [438750]
14.55 Ordjakten [3914953]
15.50 Nyheterna [9772224]
15.55 Martha [3172750]
16.50 Lattjo lajban: Dr Mugg [7089476]
17.15 Doktorn kan komma (R) [4584408]
18.15 That '70s show (R) [582224]
18.45 Förkväll [4654408]
18.55 Lokala nyheter och väder [6959224]
19.00 Förkväll, forts [439069]
19.50 Lokala nyheter och väder [8029175]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [913885]
20.30 Postkodmiljonären [912156]
21.00 Faddergalan Colombia [395750]
Direktsändning från Colombia till förmån för barn i tredje världen. Programledare: Bengt Magnusson och Agneta Sjödin.
23.00 Nyheterna, sporten och vädret [780224]
23.25 Faddergalan Colombia, forts [3737040]
23.55 Säsongstart: Numbers [103750]
Amerikansk dramaserie från 2005-06. Del 12 av 24. Don upptäcker att en gängmedlem som hittas död i själva verket är en agent som jobbat undet täckmantel. I rollerna: Rob Morrow, David Krumholtz, Judd Hirsch.
0.50 Advokaterna [9429422]
1.35 Parlamentet (R) [5466183]
2.05 Kimberly [3979199]
FILM Amerikansk romantisk komedi från 1999. I rollerna: Gabrielle Anwar, Veronica Alicino, Willow Anwar.
3.55 Det okända [4268286]
4.40 The Lyon's den (R) [7302354]
5.25 CBS 60 minutes [8653511]
Även 9/12.
6.10 Lättlagat (R) [9753793]

10.10 Rymdmapp
Asteroider. Mellan Mars och Jupiter finns ett asteroidbälte, en svärm av stengiga himlakroppar. Om de passerar Mars kan de hota Jorden. Kan vi skydda vår planet?
10.20 X-tra Special: Träning
Del 4 av 4. Träning. När man är träningsberoende så tar träandet upp en allt större del av ens liv.
10.30–10.59 Zon5: Station T
Underhållning och sport av klass, dessutom nyheter och dolda fakta.
17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Paffabriken
Avsnittet där frälsningen är nära. Hela livet är en improvisation, men vem är bättre, flickorna eller pojkarna?
17.45 Julkalendern: Bärtils jul
Det är iskallt på Bärtils äng idag, och Älgen kommer med någon som behöver hjälp.
18.15 Tv-nytt
18.30 Obs
19.00 Leve trähustaden!
Leve trähustaden Raumo! I UNESCOS världsarvsstad hör man ett märkligt språk som skrivs med konstiga bokstäver.
19.30 Arbete, framtid, förändring
Förnyelse kommer att vara nyckelordet på framtidens arbetsplatser.
20.00 Tv-nytt
20.20 På vårt vis
De bästa bitarna ur "På vårt vis" med Emma Salokoski & gruppen Ilmiliekki, Christian Forss & hans band, Jennie Storback & gruppen Crumbland, Ville Pusa & Djungeltrumman.
21.20 Glimtar från Piemonte: Miaccia med mersmak
En kort italiensk dokumentär som belyser Piemonteregionens särprägel och verklighet.
21.30 Glasskampen
FILM Brittisk komedi från 1984. En radioredaktör blir lämnad av sin flickvän precis före jul. Men mannen får annat att tänka på när han hamnar mitt i italienarnas glasskrig – i Skottland. I rollerna: Bill Paterson, Eleanor David, Clare Grogan. Regi: Bill Forsyth. (Comfort and Joy).
23.25–23.29 Kvällsnytt

5.55 Ettans morgon-tv [70113934]
9.15 Läkarna på landet [7164021]
Barnet jag drömde om.
10.10 FST: Rymdmapp [1202392]
Asteroider.
10.20 FST: X-tra Special: Träning [1226972] Del 4 av 4. Träning.
10.30 FST: Zon5: Station T [3514]
11.00–11.05 Tv-nyheter [27408]
12.30 A christmas card from England [4040] Någonting obekant i det engelska julfirandet.
13.00–13.05 Tv-nyheter [83595]
13.30 Paragrafer och något att bita i [5156] Del 7 av 10.
14.00 Kunskaps-tv: Digitalfotografering [92156]
Del 6 av 7. Komposition.
14.15 A-plus [1094330]
14.35 Atlas [969408]
15.00 Tv-nyheter [54972]
15.05 Diagnostics: Mord [7335408]
Mordet i tingshuset.
16.00 Porträtt i blått [6021]
Norsk-amerikanen Scott Thoe har bott i Lofoten i 25 år.
16.30 Finns blått? [6866]
Del 2 av 4. Lögn.
17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [84175]
17.10 Historiska skådeplatser: Viborg [46446]
Del 1 av 7. Finland förlorade Viborg för 60 år sedan. Vad har staden betytt för oss finländare?
17.40 Nyheter på teckenspråk [3635934]
17.45 FST: Julkalendern: Bärtils jul [26682] Det är iskallt på Bär-

tils äng idag, och Älgen kommer med någon som behöver hjälp. Hos Brandman Sam är det skrotkarneval, och Hencka har en verkligt god julkappsidé.

18.15 FST: TV-nytt [331021]
18.30 Nyhetsrubriker [82088]
18.31 Droppen [10083717]
Tankar om tro.
18.40 Världens skatter [799021]
18.55 Tillbaka till Aidensfield [9792514]
Arvtagerska på rymmen.
19.45 Hemhamnen [780408]
20.30 Tv-nyheter och väder [28359]
20.55 Sporttrutan [3526779]
21.00 A-studion [311]
21.30 Comfort and Joy [1051359]
FILM Brittisk komedi från 1984. I rollerna: Bill Paterson, Eleanor David, Clare Grogan. Regi: Bill Forsyth.
23.10 Tv-nyheter [3839175]
23.20 Kulturnyheter [6145392]
23.25 FST: Kvällsnytt [6160601]
23.30 Stjärnstund [3114750]
0.40–0.50 Euronews [1077373]

6.30 Ylekax [55100866]
10.00 Revolver [26021]
11.00 Sudoku + Spelpåse [1773205]
12.20 Gänget och jag [489427]
12.50 Dagens rubriker [6089663]
13.45 Ögonvittnet: Barnens klassamhälle [632408]
14.15 Ljuva Elisa [3360224]
15.05 Gympa: på stol och med gummiband [5015359]
15.35 Djuren i mitt liv (R) [5244866]
16.00 Snack om tjejer [67934]
16.25 Bernard [1943446]
16.28 Hoota & Snoz [301943446]
16.29 Delta State [404521458].
16.55 Postimies Pate [7571773]
Postis Per: Skräll. Per och roboten.
17.25 Lilla tvåan [493175]
17.45 Julkalendern [1626717]
17.50 Regionala nyheter [4473427]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [44330]
18.15 Tvåans vinterväder [1211798]
18.20 Provins [614866]
18.35 Bortom solsystemet [6124345]
19.25 Jag finns. Tänker jag? [4105595]
19.30 EM i simning [8311]
20.30 Juniorerna: Sex perioder [8330]
21.00 Fatta micken [79866]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [6574601]
22.05 Den hårda lagen: Rättens beslut [7076427]
Se rätten i ögonen. Tre män grips för dråpet av en ung kvinna efter en våldtäkt.
22.50 Kör hårt! [5628934]
Andy vet varken ut eller in efter att ha blivit utslängd ur Emmas liv.
23.20 When worlds collide [3191311]
FILM Amerikansk science fiction från 1951. I rollerna: Richard Derr, Barbara Rush. Regi: Rudolph Maté.
0.40 Musik-tv [7349539]
1.25–2.05 Tellus-frågesport [9944151]

6.25 Godmorgon Finland [96391953]
Nyheter och aktualiteter.
9.10 Julkalendern Snölyktan [5752359]
9.15 Vinstpotten [8074971]
10.15 Köpkanalen [3546595]
12.15 Lunchunderhållning [5252408]
13.30 Julpost [211589]
14.00 Ninjasköldpaddorna [343663]
14.25 Syster och syster [5331205]
14.50 Vinstpotten [725798]
15.20 E! Entertainment: Sanna berättelser från Hollywood [8093934]
16.15 Matstället (R) [980412]
16.30 Vinstpotten [403663]
16.55 Julkalendern Snölyktan [7994953] Dans.
17.00 Emmerdale [453088]
17.30 De vackra och de djärva [456175]
18.00 Sexans nyheter, väder och sport [248798]
18.15 Nöjesnytt [8227550]
18.30 Bostadsmarknaden [432595]
19.00 Sjuans nyheter [433779]
19.15 Kauppalehti ekonomiska nyheter [272630]
19.25 Dagens väder [7632330]
19.30 Storstädning [289330]
20.00 Usla matställen [269601]
21.00 Nummer [805427]
22.00 Tians nyheter [250408]
22.20 Resultattrutan [3861175]
22.30 Sugarland Express [1630601]
FILM Am drama från 1974. I rollerna: Goldie Hawn, William Atherton, Ben Johnson. Regi: Steven Spielberg.
0.35 Reba [6733199]
Am komediserie. Super-Reba. Van skaffar en agent som ska representera honom vid nästa avtalsförhandlingar.
1.05 Nöjesnytt (R) [3252809]
1.20 Vinstpotten [1995441]
2.20–6.25 Den rätta [28860002]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Leif Sundberg. **6.50** Beträktelse. Av Juanita Fagerholm-Urch. Även **18:15**. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.10** Morgonkaffet. Även söndag 10:30. **8.30** Ålandsnytt. **8.50** Julkalendern Uppdrag jul. Tomtenissen som brukar ha hand om Lovisas hus har försvunnit och nu behöver tomten hjälp av Lovisa. Varje dag får hon ett uppdrag av tomten för att se till att det blir julstämning och så läser den försvunne tomtenissen ur sin dagbok. Rollerna i julkalendern spelas av Lovisa Jansson, Daniel Precht och redaktör Josefina Jansson. Även 18:30. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikpaletten: Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till sista delen av sagan Skatan som fick salt på stjärten, skriven av Anna Wahlenberg. **10.00** TT-nyheter. **10.02–15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangstips. Även 18:40. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:15. **12.30** Sagostunden. Samtliga avsnitt ur boken Skatan som fick salt på stjärten, skriven av Anna Wahlenberg. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Veckans gäst. Även lördag 13:00. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Firarmix. Firarvård är Peo Svarvar. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Åsa Sundman. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från 17:02. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30** Julkalendern uppdag jul. Repris från 8:50. **18.40** Evenemangstips. Repris. **18.45–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Vicken stämning!

Mörkt ute, ljust inne. Årets innerliga väntan. Advent på Åland. Flash och glamour? Glöm det. Istället mycket värme, sång och glädje. Hos både gammal och ung.

Nyankortsvinnare:
Paul Öhberg
Nr: 4770
Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Krönika / Fred Forsell

Påkörd av tåget

Jag klättrar upp för en lång, ranglig stegen och när jag tar en paus märker jag till min stora skräck att jag är på väg in i en rymdfarkost. Herregud, det stämmer - jag ska ju ut i rymden på en lång expedition! Hur fan kunde jag glömma det? Varför har jag inte förberett mig? Jag har ju inte övat eller... gjort någonting! Och varför är jag naken?

Då vaknar jag.
En dröm. Förstås. Jag ska inte åka till rymden.
Däremot ska jag bli pappa. I februari. Första gången.
Uppenbarligen är jag lite stressad. Jag menar, kolla in drömmen - kan man bli mer lättolkad? Det är ju genant. Vilken psykolog som helst skulle flatgarva: "Idiot. Du ska ha barn, du är skitskraj, betala i kassan, tack och hej."
Skraj är förstås bara början. Att bli förälder känns obeskrivligt överkligt. "Som att bli påkörd av tåget... på ett fint sätt" förklarade en kompis.
Jaha. Tåg. Dåså.

Nej, varken jag eller **Josefin** – min älskade flickvän, den blivande mamman – känner oss speciellt förberedda. Vi har plöjt böcker, intervjuat vänner och stalkat gravida kvinnor på stan i jakt på kunskap, men faktum kvarstår: Vi är fakking nybörjare.
Fast vissa grejer har vi greppat. Den svällande magen, hudproblemen, humörsvängningarna...
Jag kan symtomen.
Jag har dem allihop.
– Är det inte meningen att det är jag som ska svälla, säger Josefin en morgon och trycker ett finger i min löjligen kronblomkula som hängt sig fast som en gigantisk fästing på min fåniga kropp.
– Jag vet inte, fräser jag vresigt och smörjer in mina nya, illröda ansiktsskvislor med fuktkräm. Sen faller jag i gråt. "Förlåt mig..."

Klart man får utslag. Det verkar ju finnas så mycket att oroa sig för. Redan nu. Till exempel: Vi har hört att man ska tala med bebisen, för att han eller hon ska känna igen våra röster sen. På sistone har vi lyssnat mycket på en ljudbok, Stieg Larssons "Flickan som lekte med elden". Mycket spännande... men tänk om bebisen nu tror att det är Reine Brynolfsson som är pappan?
Dessutom: Josefin får inte cykla (halkrisken), inte promenera ensam (sluskrisken) och helst ska hon inte åka bil heller (bil, are you kidding me?) Helst ser jag att hon bara sitter ner och väntar. SÅ lång tid är det väl inte till februari? Hon kan väl lära sig sticka.
Och en annan sak: Vad är egentligen normalt? "Jaha. Mår du bra? HELVETE! Det kan vara första tecknet på att nåt är FEL!" (paus för panik).

Vi pratade om sådana saker, och annat som vi oroar oss för, häromkvällen när vi låg och tittade på putmagen (hennes). Och vi kom till slut överens om att vi får lov att klara av det, med eller utan utslag och panikat-tacker.
Sen lekte vi. Vi släckte ljuset och körde med en liten ficklampa på Josefins mage. Efter en stund började bebisen röra sig och peta och sparka mot ljuset, så att magen buktade. Det var enormt. Jag kunde nästan känna tåget komma.
Jag längtar efter att bli påkörd.
Till sist pussade jag magen god natt, och viskade: "Sov gott. Det här är din pappa som säger god natt." Och sen förtydligade jag, för säkerhets skull: "Din pappa. INTE Reine Brynolfsson."

Freds krönika är en del av ett kommande gravidspecial i tidningen Mama.

HÄLGE

” Vi anser att det jaktförbud som råder under vissa helgdagar bör tas bort.

ÅLANDS VILTVÅRDARE

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Heja blåvitt. Hurra åt alla som flaggade blåvitt på självständighetsdagen. **040.**

■ Ett par flerfärgade flickbadbyxor med rosett finnes på Formansgränd. Har hängt här ett tag nu, kanske ett par veckor. **040.**

■ Hängningen uppskjuten! GALTCHILD hälsar att försäljningen av vänsterskinkorna går trögt samt att majscolvarna helt har upphört. **KE HUD ELE.**

■ Jaså studio med atélje! Jag som trodde det var Bollhallas utedass. **KE HUD FLE.**

■ Safira, beige/cremefärgad liten hona försvunnen från Hindersböle 6.12. **0457 343 2273.**

■ Det er bra at våra ung! Det er bra at våra ung! Det er bra at våra ung i Norden! Hilsninger til Josefin Brio-tjeij från en **krullhårig islänning!**

■ Singelkillar! Det är singelfest på Scandic Star i Sollentuna på lördag ring och boka **0046 851 726 400/singeldam.**

■ Det är nog inte från caféet på Sparhallen det luktar men det är snart slut på rökandet där. Från 1.1.07 är det rökfritt där. **En som vet...**

■ Skattedirren glider ner på torget och jagar smulor? Är det här största skattefusket pågår? Miljoner går landskapet/staten förbi? Eller kan det vara så enkelt att man ser torget från kontoret? Nej, höj blicken lite. **Mvh "Sänk momsens".**

Snålt Mariehamns stad!

■ **Stadens** årliga julfest är till för de anställda som en trevlig avslutning på arbetsåret, **EL-LER?**
Som anställd inom staden blev jag som vanligt frågad om jag ville komma med ut och äta och jag tackade ja och såg fram emot att få träffa mina kollegor igen, äta gott och ha trevligt.
Idag kommer budet att jag inte är välkommen på julfesten. Beslutet är inte taget av min arbetsplats utan kommer högre uppifrån de var lika chockade som jag.
Även om jag är ordinarieanställd sedan många år tillbaka och har jobbet största delen av året på min arbetsplats är jag nu alltså icke välkommen.

Orsaken är att jag är mammaledig, vilket inte tidigare år har varit något hinder.
Räknas jag efter att ha varit borta från jobbet sedan juli-06 inte längre som en i min arbetsgrupp och inte längre som en anställd av Staden?
Jag kan förstå att staden är en stor arbetsgivare och Arken är lit et och om anställda som är tjänstelediga eller vårdlediga inte får plats. Hur ligger det till förresten med alla högre tjänstemän och chefer som är

tjänstelediga? Blir de också nekade?
Visst är det här inte hela världen men jag anser det som förvånansvärt sniket och fult och just nu känns det inte riktigt okej att tänka på att återvända till denna arbetsgivare när mammaledigheten är slut.

Jag kan nästan lova att anställda i min situation INTE är de som håller i sig mest bjudsprit av alla så inbesparingar känns som en dålig förklaring.
Önskar alla mina vänner och kollegor en trevlig julfest!

J.E

Personalchef **Ritva Bergholm** svarar:
– Vi är förstås jättegglade att julfesten är populär och att alla vill komma med, men utrymmet på Arkipelag är begränsat. Vi brukat ha den principen att de som arbetar vid tiden för julfesten i första hand får anmäla sig, och övriga får ställa sig på väntelistan. Det här gäller alla, oavsett löneklass. Det brukar alltid ordna sig, vi sätter in extra stolar och hittills har alla som velat sist och slutligen haft möjlighet att komma. Just nu har vi 550 anmälda till julfesten. **Red.**

■ Jag väntar fortfarande att jag ska få mina jultidningar som jag har beställt? Jag vet att de har i alla fall kommit till Posten! Vems ansvar? **Föräldramas eller barnens....**

■ Dagens ris till er som dumpar trasiga möbler utanför Möbelreturen när vi har stängt. Vi kan inte sälja dem utan måste demontera och sortera in i minsta beståndsdel! **Katapultarna.**

■ Du som kallar vissa för rädda tontar som raggat i Nyan! Är du singel? **Nyfiken & ironisk undrar!**

■ Vill inte sära någon och folk får ha som de vill men det är inte snyggt när hus och gårdar ser ut som en cirkus av lampor och dylikt. Lagom är bäst. **Hälsningar miljövän.**

■ Du som blir sårad angående juljuss. Det är inte "löjligt" att ha mycket julbelysning, men det är ett jäkla slöseri med ström. I dessa tider när vi borde spara på naturresurserna, känns det lite dumt att varenda kotte ska ha belysning i alla fönster samt helst på gården också. I så fall ska man väl spara in det någon annanstans, genom att inte ha några andra lampor tända, stänga av datorn, teven etc. **God jul! Önskar Elsparare.**

■ Krapula kommer inte framtiden, utan från grekiskan och betyder ungefär "att inte må så bra". **040.**

■ Jag vill ha kontakt med andra pappor som strider om sin umgäng-

esrätt med sina barn. Om vi går ihop kan vi visa att vi har lika mycket rätt att träffa barnen som mammorna. Nyan har mitt nummer! **Pappan.**

■ Haha!! Så nu vet man vad diskriminering är på lilla Åland när några "stackars" jägare inte får jaga vissa helger, men inte när det är påhopp på Finland och det finska språket. Hmm!! **040.**

■ Varför blir det ingen friluftsledarkurs på folks mera, den behövs för hela skolan. **050.**

NYANS ROS

...till **Jomala-Marthorna** och **Ann Skogberg** för ett fantastiskt samarbete inför Ljustesten på Fridenborg! Tack även till **Tore Jansson** som förgyllde vår fest med musik! Rosar gör Lykke.

...till **alla duktiga medhjälpare** vid missionsbasaren i Jomala! En ros också till **er** som bakat, handarbetat, snickrat och skänkt gåvor av alla de slag till försäljning och lotterier! Basaren inbringade dryga 3.000 euro hälsar diakoniarbetaren.

...till Eckerö golf, **Nils-Olof Mattsson**, och tack för en trevlig höstrunda på självständighetsdagen. Kille och Lennart.

...till **Christer** på Sparhallen, som hjälpte mig med bilnycklarna den 5 december. Tack! Och en god jul från en glad och tacksam kund.

...till **BB/Gynavdelningen** för en intressant och lärorik praktik. Ni har alla varit så snälla och tack för att ni stod ut med mig. En extra ros till min handledare **Mikaela Bruhn**. Mvh Cindy.

Julkalendern

Ordet "schack" kommer från det persiska ordet "Shah", som betyder "kung". Schack spelas av två spelare som flyttar sina pjäser på ett kvadratisk bräde. Alla pjäser har sina egna förflytningsregler, löparen får till exempel bara flyttas på diagonalen. Hur många bönder finns sammanlagt i ett schackspel?

Klipp och klistra ihop din egen adventskalender! Varje dag publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du fredagen den 22 december en vacker bild gjord av Jonas Wilén.

Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Jonas Wilén. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 29 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor? Ring Karin Erlandsson, tfn 529 476 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

ZITS

” Varför går detta icke att ändra på?
Varför ser gubbar bara gubbar?
CECILIA HAGEN I EXPRESSEN

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Bland folk Harriet Tuominen

Det spökar i luren

” Den person ni söker är på lunch. Åter 12.45.”
Det är väl ett tydligt och klart besked när man ringer upp någon. Tills man tittar på klockan och konstaterar att den är 13.16.
Har personen kommit tillbaka från lunchen, men glömt att radera meddelandet? Sitter han i trevligt sällskap och har glömt att titta på klockan? Eller har det gud förbjude hänt någonting? Han kanske har fallit och brutit benet eller rymt till Timbuktu med landskapskassan.
På den tiden när folk antingen svarade eller inte svarade kunde man inte fundera ut sånt. Man bara ringde på nytt efter en stund och hoppades på bättre tur. I de flesta fall lyckades det. Gör så nu också. Så egentligen ... Fast i det fall att människan är bortrest en vecka eller så så sparar det tid att få veta.

Mer full i skratt blev jag i tisdags. Det var tidig morgon, före klockan 8, och jag satt med min tekopp och planerade dagen. Bland annat skulle det inhandlas vin till kvällens middagsgäster. Hör man till min generation är man inte säker på att vinbutiken är öppen dagen före stor helg, det var ju självständighetsdag på kommande. Och om den var öppen så var den kanske inte öppen lika länge som den brukar. För så var det förr. Man skulle ha tur för att få köpa ut något till helgerna.
Så jag ringde ett gratis informationsnummer, som meddelade att numret hade ändrats. Sånt händer. Jag ringde det nya numret och en telefonsvarare meddelade att Alkos butiker har öppet från måndag till fredag klockan 9 - 21.
Hoppsan. Öppet till 9 på kvällen alla dagar? Det låt litet i överkant. Och varför sade telefonrösten inget om att det skulle vara stängt följande dag? Och lördagarna. Det är ju öppet på lördagar numera (vi som minns vet hur det var förr), men inte enligt den här telefonrösten.

Jag fick ge mig tåls och ringa på nytt när det var folk i butiken. Tänkte jag.
Men istället, och av pur nyfikenhet, ringde jag upp samma nummer igen någon gång på förmiddagen. Damen som svarade var till min stora förvåning helt riktig. Hon ville veta i vilken del av landet jag ville handla mitt vin. För öppethållningstiderna varierade uppenbarligen.
Så jag berättade om beskedet jag hade fått av telefonsvararen samma morgon.
Nej, sade hon. Visserligen har man en telefonsvarare inkopplad när det inte är någon på jobb, men inte med ett sådant budskap. Det meddelandet hade hon aldrig hört förut.
Hade jag hört spöken?
Eller hade jag nuckat till vid min tekopp och drömt alltihop? Nej. Jag kom ju efteråt ihåg numret jag hade ringt till. Det finns ett sätt att få veta. Jag kan ringa numret igen en tidig morgon. Men vill jag höra spöket eller en dröm?
Tjänstemannen kommer fortfarande klockan 12.45. Klockan är nu 13.45.

Självklart att partierna styr kandidatnominering

Inget förtroende. Det vore mycket konstigt om centern och Frisinnad samverkan efter allt som varit skulle ställa sig på samma lista som Elisabeth Naucélér i riksdagsvalet. Bilden är tagen i ett annat sammanhang. Foto: STEFAN ÖHBERG

Vem ska nominera kandidater i val om inte partierna, i det politiska system vi har? Och varför skulle något parti stödja en kandidat man inte vill ha vald?

I tisdagens tidningen Åland argumenterar chefredaktör **Niklas Lampi** för att folket ska få avgöra om tidigare kanslichefen **Elisabeth Naucélér** duger till riksdagsman. Han låter förstå att det är intern partitaktik, prestige och gamla konflikter som hindrar Naucélér från att ställa upp, och att det rentav är något otillbörligt i det att partierna och inte folket stoppar henne.
Det är ett märkligt resonemang av en så pass politiskt insatt människa som Lampi. Det är väl självklart att det är partierna som nominerar de kandidater som anses bäst representera partiet, utgående från kompetens, lämplighet och helt enkelt vem man vill se på posten.
Om en folkrörelse utan partibok vill ställa upp Naucélér finns det mekanismer också för det.
Det som nu har hänt är att Obunden samling, utan att ens ha fått ett ja från den tilltänkta kandidaten, fört fram Elisabeth Naucélér namn. Hon har sagt att hon ska överväga saken, men att hon prioriterar andra saker högre.
Det var också Obunden samling som tog initiativet till en borgerlig allians i riksdagsvalet, men man har trots det inte hittills lyckats föra fram ett namn ur de egna leden.

Och så har Frisinnad samverkan och Åländsk center låtit förstå att det vore svårt för dem att ställa upp på samma lista som Elisabeth Naucélér. Det betyder enligt Niklas Lampi att partierna nu blivit varma förespråkare av ”toppstyrning från de åländska partiernas sida”.
Det vore väl ändå helt absurt om dessa båda partier efter att ha ägnat en hel mandatperiod åt att bli av med Naucélér som kanslichef plötsligt skulle vända på klacken och tycka att hon skulle bli en utmärkt representant för Åland i Helsingfors? Dessutom har Naucélér sagt att hon är beredd att processa med landskapet både om sin uppsägning och om tillsättandet av den nya förvaltningschefstjänsten.
Teoretiskt kunde vi alltså stå inför en situation där riksdagsmannen driver talan mot landskapet för att regeringen sagt upp henne, samtidigt som delar av samma regering fört fram henne till riksdagen.
Då har vi inte ens nämnt den avgrund av misstroende som finns mellan partierna i den sittande landskapsregeringen och Elisabeth Naucélér.
Låt mig vara tydlig. Alla dessa turer har inget med Elisabeth Naucélér eventuella lämplighet för uppdraget att göra, det kan

man säkert diskutera. Det är bara det att hon helt och hållet saknar förutsättningarna för att kunna göra ett bra jobb som den förenande länken mellan Åland och Helsingfors i det rådande läget.
Det vet naturligtvis Obunden samling mycket väl. Deras utspel är ett led i det lokalpolitiska gnabbet om vem som gjort rätt och fel och vem som är mest vidsynt och storsint. Obunden samling hoppades kunna plocka lite poäng på sympatierna för Naucélér, väl medvetna om att centern och de frisinnade aldrig skulle godkänna henne.
Dessutom börjar den borgerliga alliansen se allt mer svajig ut. Inte får man fram kandidater, inte kan man enas om just någonting, och tydligen har man inte ens något att alliera sig emot, då det tycks allt mer osäkert om socialdemokraterna alls tänker ge sig in i valstriden på allvar.
Varför då ha en allians över huvud taget, i stället för att varje parti ställer upp en egen lista?

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

★★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.

Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2004:
7.234 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: tfn 0457-313 4444

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Annonssärenden: Delice Lindegren
annons@nyan.ax
tfn (018) 528 457

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist
tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI C-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2006

Fortlöpande helår.....	159 €
halvår.....	85 €
kvartal	44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 nm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 03.45 L ²⁾	ÅBO 17.00/18.30 08.00/09.10 ³⁾	M:HAMN 23.20 L 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 ³⁾ 23.30 L	STOCKHOLM 09.30/17.00 19.15/20.15 ¹⁾ 06.00K /07.30K	M:HAMN 23.45 03.35 L 10.50
---	---	-------------------------------------

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

Torgg. 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

JULSHOPPA I TALLINN

Från 89€/person, inkl. del i B2-hytt

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 ♦ 00.50 ♦ 01.00 ♦ 10.00

10.00 ♦ 05.00 ♦ 04.50 ♦ 18.00

Vi rekommenderar våra resenärer att checka in senast 30 min. före avgång.

Bokning och information:

 Elverksgatan 5 tfn 040 3008 000
 info@destinationaland.com

Turlista t.o.m. 31.12.2006

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Mån	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00
Tis, ons	13.30 18.30	10.00 15.00
Tor	13.30 18.30	10.00 15.00 20.00
Fre, lö, sö	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Ingen trafik 24-25.12.
 Extra tur under julhelgen: Från Eckerö 26.12 kl. 8.30.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan vid Willy's kl. 8.00 och 13.00 till 10.00-resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
 Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
 Grisslehamn 0175-258 00.
 Bokning även på www.eckeroerlinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn 10.30 → Sto 16.00

Sto → M:hamn 02.00

Månd-onsd 18.00 →

Torsd-sönd 18.00 → 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
 FAX: 15118 www.birkaline.com

HUSDJURS-MÄSSA Sollentuna

Avresa: 6.1

Pris: 51€/vuxen

35€/barn under 12 år

SUNDQVISTS RESOR

Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006-7.1.2007

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag-torsdag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
 Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

Jultrafiken: kontakta vår bokning!

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M	17.30	

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabatt.

VIKING LINE

Storag. 2, tel 260 11, bokn. 262 11
 www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK

till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

FREDAG 8 DECEMBER 2006

dagens ålänning

”Jag vill hälsa till Tomten”

På torget träffar vi dagens ålänning, **Gerd Karlsson**. Hon bor i Lemland med sin sambo **Raine Fagerholm**. Gerd är utbildad florist och under tisdagen står hon på torget och säljer kransar och andra skogsskapelser som hon har gjort.

Har det varit mycket folk på torget i dag och kollat?
 – Njä, det har nog varit rätt lugnt idag. Det har ju varit så många marknader nu på senaste. Men i morgon kommer det nog mer folk.

Vad jobbar du med annars när du inte står här?
 – Jag är utbildad florist, har gått en floristutbildning i Vasa. Efter det började jag jobba och nu jag har en egen affär, Söderbys Plantshop. Så det finns mycket att göra. Nu på vintern håller jag mest på med att göra julkransar och andra skogsskapelser. På sommaren blir det mer trädgårdsplantering och jag håller även på med videslörd och betongjutning.

Skogsskapelser. Gerd Karlsson står på torget och säljer julkransar och andra skapelser.

Vad ska du göra på julaf-ton då?
 – Oj, jag ska väl äta lutfisk och sen ska jag nog bara ta det lugnt.

Har du köpt alla julklappar?
 – Nej, inte en enda. Men jag måste väl börja köpa snart. Jag brukar inte köpa julklapparna så tidigt.

Till slut, vem vill du hälsa till?
 – Jag vill hälsa till Tomten.

Text och foto: SUSANNA HAGMAN (PRAO)

vädret

Fredag

+8/+6

Lördag

+7/+7

Söndag

+4/+4

Måndag

+6/+4

Europa i dag

temp. vind m/s

Nyhamn 7 VSV 11

Märket 6 SV 9

Kumlinge 6 SV 9

Vattenståndet i går kl 14

Föglö +40 cm Åbo +49 cm

Solen i dag

Upp Ner

Mariehamn 9:29 15:35

Helsingfors 9:09 15:15

Stockholm 8:30 14:50

Utomlands i går

Köpenhamn 8 Bryssel 8 Rom 18

Oslo 3 Paris 10 Aten 16

London 10 Madrid 9 Moskva 7

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

METEOROLOGISKA INSTITUTET

dagens rätt

Renskvav

2 pkt å 240 g fryst ren- eller vilt-skav

1 msk olja

1 gul lök

1 msk grönppeppar

1 msk fransk ljus senap

2,5 dl matlagingsgrädde

200 g frysta gröna ärter

0,5-1 tsk salt

Ta fram köttet ur frysen och låt ligga i rumstemperatur 5-10 min. Skiva sedan blocket tunt rakt över. Smält matfettet i en stekpanna. Lägg i köttet när matfettet är ljusgult och slutat skumma. Bryn i omgångar så att inte pannan blir för full. Då är det svårt att få färg på köttet. Skala och hacka löken. Tillsätt den och låt den fräsa tillsammans med köttet några min. Blanda ner grönppeppar och senap. Tillsätt matlagingsgrädden och ärtarna och låt pannan småputtra 5-10 min. Smaka av med salt. Servera med pressad potatis och rårivna morötter.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 TELEFON 018-23444

Nöt ytterfilé

ca 800 g argentinsk

1190 kg

Gäller så långt lagret räcker

MATHIS Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220

Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14

www.mathis.aland.fi

ÖPPET HUS lörd. 16.12 kl. 11-15

KÖP ETT PRESENTKORT till dem du tycker om för en ljuvlig behandling eller produkt från **dermalogica Exuviance** då deltar du också i utlottning av ett presentkort, värde 50 €

Angelas Beauty BASE

Köpmansg. 14, tel 19 900

tel 040 736 9076

OBS! Julstängt 22.12.06-1.1.07

Select

Öppet till 24 alla dagar!

Vi har säkra julklappar...

BOGSERLINA

10,95

STARTKABLAR

21,70

JULSPECIAL!

Hemlagad Panini med 0,4 l läsk **4,-**

2.500 000

Köp ANDELAR i våra bolag.

Shell Servicecenter

Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.

VARD 7-24, LÖRD 8-24, SÖND 9-24.

Mitsubishi Outlander Comfort 4WD

2003/09. Endast 40.200 km

Färg: metallic blå, AC, sommarkäck på LM-fälgar, vinterdäck, air-bags, motorvärmare, fullständig servicebok, dragkrok, 1 ägare mm

24.900€

Peugeot Partner 1,9D Wagon

2003/02. 135.900 km. Sommarkäck på LM-fälgar, nya vinterdäck, dragkrok, fullständig servicebok, En ägare.

12.400€

DAN'S BIL & solskydd

G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

V70 I TOPPSKICK

ERbil-garanti 6 månader!

Volvo V70 2,4 aut. Business -04

Uttagen 23/1-2004

Medkörd: 127.000 km

Topputrustad med tex: automatlåda, integrerad telefon, DSTC-antisladd, ACC-aut klimatanläggning, cruisecontrol, färrddator, Bi-Xenon strålkastare, dubbla uppsättningar alu-fälgar (S+V), dragkrok, komplett servicebok, 1 ägare.

Specialpris: 26.900€

Förmånlig finansiering via GE-Money

Tex: Vid 30 % kontant eller bytesbil blir Månadskostnaden Endast **365,-**

ERbil

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn

Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Öppet vardagar 10-17

FREDAG

Nya Åland

8 DECEMBER 2006 NR 238 PRIS 1,20 €

Sektion 2

Nöje, spel, manga och presidentbal!

Sektion 2 av dagens Nya Åland går i lättsamhetens tecken.

- Vi berättar om de populära manga-serierna och om en tjej som tecknar sina egna serier.
- Vi har testat nya sportspelet Football Manager 2007.
- Vi har nöjesuppslaget med Arken-mingel och recension av populära Borat-filmen – och mycket mer.
- Vi tipsar om allt som händer i helgen i Obs det händer.
- Vi har varit på julglögg hos Nordens institut.
- Och sist men inte minst, faktiskt störst, bildreportage från presidentbalen på slottet.

30-31

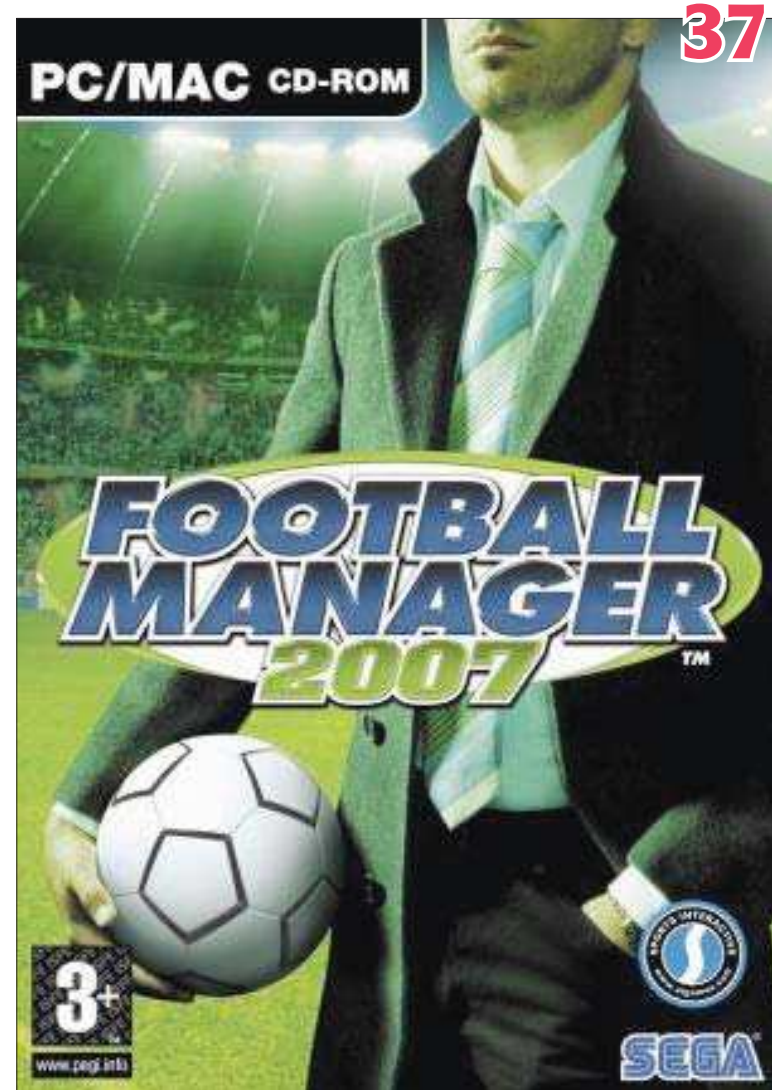
32-33

28-29

37

Tipsa oss dygnet runt! Tel 23 444.

NIPÅ bjöd på glögg och lanserade skiva

Skivansvariga. Närmast kameran sitter Carina Sommarström samt Mårten Fröjdö, båda från McArena som jobbat med musik. ax:s layout. Intill (på höger sida) sitter Svante Lönngrén, ljudtekniker och mitt emot honom sitter ljudproducenten Göran Stenius, även de har jobbat med skivan.

Nordens institut på Åland bjöd in till traditionell julglögg i tisdags. I samband med minglet släpptes nya samlingsskivan musik.ax.

Åsa Juslin, direktör för NIPÅ,

välkomnade gästerna i lokalerna vid I Tiden.

Vem är det som ni har bjudit in?

– Det är alla kulturintresserade på Åland och våra samarbetspartners. Denna tillställning är som tack till alla vänner och de

som sitter i de olika sektorerna, berättar hon.

Hur går det för er på NIPÅ?

– Jo, det går bra. Åland har ett livligt kulturliv. Vi har även ett nära arbete med Nordens institut i Grönland

och i Finland samt de nordiska husen på Färöarna och Island. Vi jobbar på att stärka det åländska kulturlivet i Norden men också att få mer av den nordiska kulturen hit.

Ni har jobbat på en CD,

Inflyttade. Vid ett av bordet sitter Marianne och Stig-Göran Karlman. De är nyinflyttade till Åland från Karleby i Finland där de var kulturellt aktiva innan flytten. En annons fångade deras intresse om glöggminglet.

Avrundar året. Minna-Lotta Blomqvist, Maria Korpi-Gordon med dottern Leah samt Adam Gordon sitter i en livlig diskussion. De tycker att detta är en trevlig avrundning på året som gått.

musik.ax, hur har det gått?

– Det har gått bra! I fjol började vi utlysa efter artister, både proffs och amatörer. Det var hela 20 stycken som anmälde sig och därifrån plockade vi ut 12 stycken som sedan delades i

två grupper. Därefter genomgick de två deltagarna där de slutliga sex finalisterna utsågs. Skrä vann hela tävlingen och de skall snart iväg på studiotid i Danmark som de vann.

Text: SUSANNA HAGMAN (PRAO)
Foto: SANDRA GUSTAFSSON (PRAO)

VI GÖR ÅLAND BILLIGARE – BEVISAT I KONSUMENTVERKETS UNDERSÖKNING!

VERKTYG FÖR STORA ...

KÄPPHÄST
14,25 /st

Med naturtroget hästljud.
Batterin ingår ej.

BESTICKSET
24 delar, TUULIA, HACKMAN
56,50 /st

BESTICKSET
24 delar, FISKARS
44,60 /st

VINLÅDA
med 4 olika tillbehör

13,05 /st

VERKTYGSLÅDA FÖR BARN
Stor, massor av verktyg i plast
22,95 /st

ARABIA MUGGAR
Blåa och vita, 2-pack
10,15 /pack

... OCH SMÅ
BILLIGT
FRÅN SPARIS!

PONNYHÄSTAR
9 st + kammar, borstar och
andra hästtillbehör i bärväska

20,40 /st

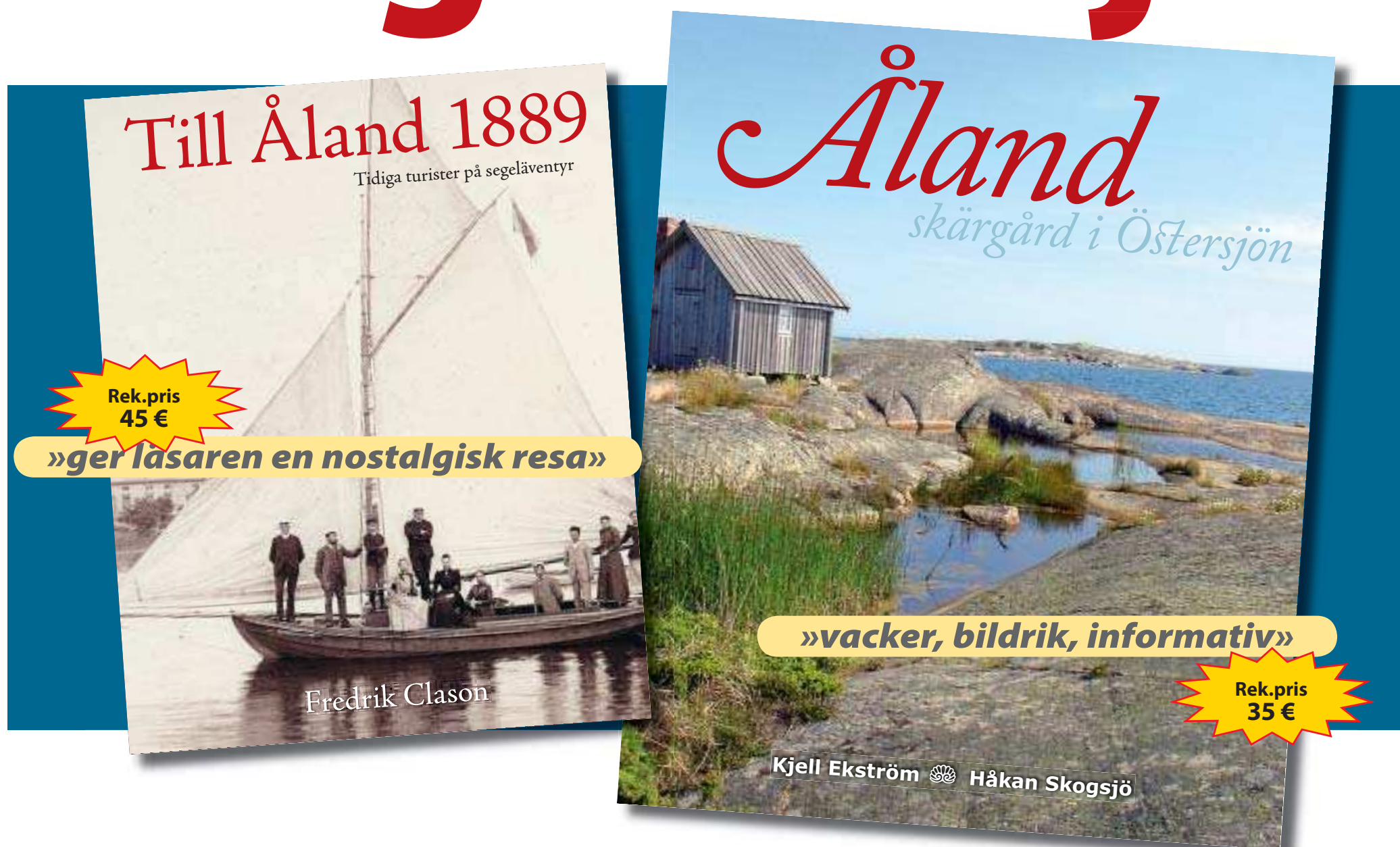
RÖKT VINDÖKASSLER **8,11** /kg
i bit
KLEMENTINER **1,40** /kg
spanska
JULLIMPA **2,29** /st
Ålandsbagarn, 500 gram
MARGARIN FLORA **1,05** /st
500 gram

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Böckerna som bokhandlarna vägrar sälja

Två vackra, helt nya böcker om Åland – lagom till jul!

☞ Sommaren 1889 begav sig Uppsalabon Carl Alm (1861–1928) på en seglats till Åland tillsammans med några vänner. En av vännerna, Fredrik Clason, skrev sedan för hand en skildring av resan. Berättelsen skildrar livfullt kamraternas eskapader på Åland. Intressanta detaljer och iakttagelser ger berättelsen ett särskilt värde. Seglarna möter konstnärer i Önningebykolonin, men också vanligt folk, de fascineras av den lantliga staden Mariehamn och det genuina Kökar. De besöker även Jomala, Sund, Lemland och Eckerö. Boken om resan till Åland sommaren 1889 är ett stycke turismhistoria innan turismen hade kommit till Åland.

Det är Carl Alms sondotter Birgitta Sandblad i Uppsala som tagit initiativ till utgivningen av reseskildringen. Texten har sedan kompletterats med ett unikt bildmaterial från tiden.

Det är en bok som ger läsaren en nostalgisk resa till 1889 och ett Åland som inte längre finns, där segelbåtar och hästforor är de enda kommunikationerna, och till ett Mariehamn där gatorna dammar och korna råmar. Boken är inbunden, cirka 140 sidor och tryckt i fyrfärg. ☞

☞ Boken *Åland – skärgård i Östersjön* av Håkan Skogsjö och Kjell Ekström är en bok som skildrar dagens Åland ur en mängd olika perspektiv. Den är helt enkelt den moderna Ålandsguiden; vacker, bildrik, informativ.

Den riktar sig lika mycket till turister som till ålänningar. Boken fungerar som present till gäster och emigrantättlingar, till människor som besöker landskapet och till dem som aldrig besökt Åland. Men lika mycket kan den ge ålänningarna information om hembygden och inspiration till egna upptäcktsresor. I skolorna kan den användas som lättisam bredvidläsning i hembygdskunskap.

Naturen, konsten, litteraturen, musiklivet och historien ges utrymme. Kastelholms slott, Bomarsund och kyrkorna belyses, och här finns även midsommarstängernas och väderkvarnarnas Åland. Näringslivet uppmärksammas liksom traditioner, folkliv och landskapets många museer. Ett givet kapitel är förstås det om den åländska självstyrelsen. Dessutom presenteras alla åländska kommuner i särskilda avsnitt.

Följ med på en färgstark rundtur genom ett fantastiskt örike! ☞

Köp böckerna här: Posten, Kantarellen, Mathis-Hallen, GE-foto, F:ma Ehns, TipsEttan, Ele & Kele, Judys (Krukmejeriet).

Du kan också köpa böckerna på julmarknaden vid Önningebymuseet lördag 9/12 kl. 11–15 och i Degerby Mat & Café i Föglö tisdag 19/12 kl. 14–18. Hjärtligt välkommen!

Böckerna har också på sedvanliga villkor erbjudits till Britas Bok & Papper, Lisco och Mariehamns bokhandel, men de har alla tre valt att inte saluföra dem.

De har fastnat för manga

Fanny Thalén och Evelina Gottberg hör till de allt fler åländska ungdomar som läser manga, de japanska serierna.

– Jag var på biblioteket, det fanns manga bland nyheterna och jag tog upp en för den verkade intressant. Samma kväll hade jag hunnit läsa den 15 gånger och sen var jag fast, berättar Fanny.

De köper det mesta av sin manga på Sf-bokhandeln i Stockholm och över internet. Fanny har läst manga sedan hon gick i 6:an och Evelina har läst nästan lika länge.

– Det var Fanny som drog in mig i det säger Evelina

Vad är det som är så bra med manga?

– Det är väl att det är intressant att läsa, precis som en bok fast med bilder. Sen beror det på hur bra storyn är och hur fint tecknad den är säger Evelina.

Fel håll

Manga är från början det japanska ordet för ”tecknad serie” men har den senaste tiden fått betydelsen ”tecknad serie från Japan”. Manga läser man från höger till vänster, fel håll för oss alltså. I vissa fall görs de om när de översätts, så att man läser från vänster till höger.

I Japan är manga lika vanligt som böcker och 40 procent av allt som trycks i Japan är manga. Utmärkande för manga är stora ögon och små munnar, även om manga tecknas i väldigt många olika stilar med olika grader av realism.

”Dragonball”

Det var när mangan ”Dragonball” gavs ut på svenska som manga verkligen blev populärt och i dag finns det över 50 olika mangaserier utgivna på svenska.

Den moderna mangan med storögda varelser anses ha skapats av **Osamu Tezuka** som inspirerades mycket av Disney. Han skrev bland annat mangan ”Astro Boy” på 1950-talet.

De japanska serierna blir allt populärare också på Åland, en sak som bekräftas av **Isela Valve**, barn- och ungdomsbibliotekarie på stadsbiblioteket.

– Det är populärt, men jag kan inte ge något exakt svar för vi har ingen statistik på det.

Hur stort utbud har ni?

– Vi koncentrerar oss mest på vissa serier. Just nu har vi sammanlagt 120 stycken mangor, av dem har vi bara cirka 30 stycken inne just nu så det lånas mycket.

Marika Stengård vid Mariehamns bokhandel berättar att

Manga-blandning. Här en del av utbudet av mangaserierna som finns på stadsbiblioteket. Foto: ERKKI SANTAMALA

Manga-stil. Det finns många olika tecknarstilar med dominerande är storögda figurer. Foto: ERKKI SANTAMALA

det bland barn- och ungdomsböckerna just nu är manga som säljer bäst. Bland dem är det ”Dragonball” och ”One Piece” som är populärast.

Fanny Thalén tror att det är mest unga som läser manga.

– Jag är helt säkert på att det finns många typ 10-åriga killar som bara läser Dragonball, men äldre personer som läser manga på heltid och konsumerar massor finns det nog inte så jättemånga av säger Fanny.

Har ni någon favorit-manga?

– Allt av **Ai Yazawa** säger Fanny.

– DNAngel och Wallflower till exempel säger Evelina.

Hur har manga påverkat ditt liv?

– Jag använder hela tiden japanska uttryck som ingen förstår, säger Fanny.

– Och så har man fått en massa nya kompisar via internet och konvent, säger Evelina.

Skulle ni rekommendera att läsa manga till andra ungdomar?

– Ja, det finns ju så mycket olika manga, det finns något för alla, säger Evelina.

– Det beror ju förstås på om man gillar tecknade serier eller inte också, tillägger Fanny.

Text: VICTORIA BERGMAN (prao)

Nelly - en åländsk mangaritande tjej

Nelly Lindbom är en tjej på 12 år som tycker om manga och hon tecknar även själv. Hon bor i Pålshöle med sin familj i ett stort gult hus och går i klass 6 i Pålshöle skola. Tidigare i år har hon varit på en mangamässa i Uppsala.

– Jag skulle jättegärna vilja att det ordnas något liknande på Åland, säger hon.

Nelly är en tjej med många intressen, bland annat att skriva och lyssna på musik. När hon skriver blir det Fantasyhistorier om äventyr, där man skall leta efter något, ha olika utmaningar och slåss. Hon lyssnar mycket på japansk pop och rock, men även på hårdrock och punk.

Men hennes största intresse är manga i alla dess former. Mangaintresset fick hon genom sin mamma som kom hem från biblioteket med en mangabok för ungefär två år sedan. Den boken var dock svårläst då de flesta mangaböcker och serier läses bakvänt. Du börjar alltså längst bak i boken och läser från höger till vänster, vilket kanske inte är det lättaste att förstå sig på i början.

– Men mamma gick och lånade en ny som var översatt, så

Manga-fans. Evelina Gottberg och Fanny Thalén är fast i mangaträsket och tycker att det finns något för alla i de japanska serierna. Foto: ERKKI SANTAMALA

att man kunde läsa den som en vanlig bok. Men nu har jag inte några problem att läsa översatt manga, säger Nelly.

För alla smaker

I dag äger hon 25 böcker av sin mangafavorit Ranma ½. Serien utspelar sig på 2000-talet där källor i Kina förvandlar människorna till djur om de får kallt vatten på sig och för att bryta förvandlingen måste varmt vatten från källan användas. Nelly har förstås andra mangaböcker också, men de fångar inte hennes intresse lika mycket som Ranma ½.

Det finns ett stort utbud med många olika mangasorter. Det finns manga för alla olika åldrar, kön och finns i de flesta genrer så som till exempel spöken, andar och ninjor som man hittar i Shonenmanga som är mer för killar. Shonjo, som är inriktat till tjejer, innehåller däremot snygga killar, kärlek och humor berättar Nelly. De flesta mangaserier finns även som filmer och tv-serier, och kallas animé.

Mangan kommer från Japan och Nelly berättar att den främst kom till för att barnen i Japan måste lära sig så många olika tecken. Genom att använda mangan med enkla ord och bilder så lär sig barnen tecknen

lättare. Det finns till och med matrecept tecknat i manga.

Tjejer teckningsfavorit

Även om Nelly läser mycket mangaserier så tecknar hon inte serier själv. Hon har tecknat manga i cirka 1,5 år och berättar att hon har provat teckna serier några gånger men att det inte har gått så bra, så än länge håller hon sig till att rita endast olika mangafigurer.

Nelly tycker att det är lättast och roligast att rita mangatjejer som utmärker sig genom sina stora ögon. Killar däremot tecknas ofta med häftiga kläder och spretiga frisyrrer. Vidare tycker Nelly inte att det är så svårt att teckna, bara man hittar sin egen stil som man trivs med för att sedan utveckla den.

– Man skall inte vara rädd för att rita av andra, övning ger färdighet, säger hon.

När Nelly var på ett musikläger på Lemböte lägergård träffade hon **Ida** och **Malva**, två andra duktiga mangaritande tjejer. De är nu kompisar och de två har lärt Nelly att teckna och kommit med tips.

Hon berättar vidare att hon vill göra saker snabbt så det tar ungefär 5-10 minuter att

rita en bild för henne, men lite beroende på hur noga hon är. Nelly börjar inte heller att rita med en färdig bild i huvudet, utan börjar med att rita kläder samtidigt som hon funderar på hurdan personlighet figuren skall ha och låter därmed bilden växa fram.

Egna serier målet

Den 14-15 oktober i år var Nelly på en mangamässa i Uppsala. Där fanns det många aktiviteter, bland annat tävlingar, olika band som spelade, TV-spelshörna och försäljning av mangaprylar.

– Något sånt skulle jag jättegärna vilja att anordnades på Åland, för intresset finns, poängterar hon.

Hennes stora önskan är dock att bli bättre och bättre på att teckna manga för att slutligen skriva sina egna serier.

Nellys hälsning till de som är nyfikna på manga är att börja med med att läsa rättvänd, direktöversatt manga som till exempel Ranma ½ ”för den är inte så oredig att läsa”. Det är en bra bok att börja med helt enkelt och den finns på bland annat biblioteket.

SANDRA GUSTAFSSON (PRAO)
SUSANNA HAGMAN (PRAO)

Gillar manga. Pålsböljetjejen Nelly Lindblom, 12 år, både ritar och läser manga. Nu hoppas hon att en mässa arrangeras på Åland inom genren. Foto: SUSANNA HAGMAN (PRAO)

Helst tjejer. Tjejer är roligast att teckna, tycker mangagentusiasten Nelly Lindblom. Det här är en bild hon tävlade med i skolan med temat halloween som hon vann med.

Fakta/Nelly

Namn: Nelly Lindbom.
Ålder: 12 år.
Bor: i Pålsböle.
Familj: Mamma **Helena**, pappa **Kurt**, storasyster **Karin** 19 år och katten **Mirjam**.
Intressen: Rita, skriva, datorn, musik och vara med kompisar.
Favorit mangaserie: Ranma ½.

JULÖPPET

Glashyttan i stan:
12-15.12. 10-17
16.12. 10-16
17.12. 11-14
18-22.12. 10-20
23.12. 10-16

Eckerö butiken i Storby:
14-15.12. 12-18
16-17.12. 11-17
19-22.12. 12-18

 jussis keramik ab
Nygatan 1, tel 13 606

Vardagar 09.00-18.00
Lördagar 09.00-15.00
21 & 22/12 09.00-20.00
23/12 09.00-17.00
Julafton 24/12 STÄNGT
Juldagen o. annandagen STÄNGT
27-29.12 09.00-18.00
30.12 09.00-17.00
Nyårsafton STÄNGT
Nyårsdagen STÄNGT

 Citylivs
Tel 12 155

JULÖPPET:
Vardagar 08.30-17.00
Vardagar 14-22/12 . 08.30-20.00
Lördagar 16 och 23/12
..... 10.00-14.00
Julafton STÄNGT

 MKAB.com
Skarpansvägen 26, tel 13 468, 13 536

Julöppet i butiken!
Vardagar 07.30-17.00
Lördagar 09.00-13.00
Lördag 16/12 09.00-16.00
Söndag 17/12 12.00-16.00
Måndag 18/12 07.30-19.00
Tisdag 19/12 07.30-19.00
Onsdag 20/12 07.30-19.00
Torsdag 21/12 07.30-19.00
Fredag 22/12 07.30-19.00
Lördag 23/12 09.00-16.00

 HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET •
Godbyvägen 13, tel 23 555

Fr.o.m. 13/12
Vardagar 09.00-20.00
Lördagar 10.00-15.00
Söndag 10, 17/12 .. 12.00-15.00

Baby & Sjukvård
Norragatan, tel 12 504, fax 12 503

Vardagar 8-17
Lördagar i december 10-14
Julafton STÄNGT

 OLLES EL
Bygatan 1, tel 41 300

JULÖPPET:
Vardagar 08.00-17.00
Lördagar 09.00-13.00
Lördag 23.12. STÄNGT
Julafton STÄNGT

 Simons bygg & trävaror
Dalkarbyvägen, tel 21 022, fax 23 744

Vardagar9-19

Lördagar9-16

Söndagar11-16

 MATHIS Hallen

Vard. 9.30-17.00
lörd. 10.00-14.30
13.12-22.12
vard. 9.30-20.00
lörd. 16, 23.12 10.00-16.00
sönd. 17.12 12.00-16.00
Julafton STÄNGT

 ZOO ligan
Torggatan 10 tfn 14 024
e-mail: zooligan@aland.net

Vardagar 10.00-19.00
Lördagar 10.00-16.00
Söndagar STÄNGT
Julafton STÄNGT

 EL SHADDAI
Norra Esplanadgatan 4, tel 19 077

Vardagar 09.15-17.00
Lördag 10.00-14.00
Julafton 10.00-12.00

 SNICKARBYKAN
Ålandsvägen 35
TEL 15 561

FR.O.M. 13.12:
Vardagar
till kl 20.00
Lördagar
kl. 10.00-16.00
Söndagar
kl. 12.00-16.00

JULÖPPET:
vardagar. 9-20
Lördagar. 9-18
Söndagar 10-17
Julafton 9-13

 Dillen **KappAhl** **VARUHUSET ZEIPELS**
Torggatan 7

Välkommen till

 Livskoff
-Allt på ett ställe-

Tre

Jag säger det med en gång: Jo, det var rätt klänning. Det var den röda som Nya Ålands läsare röstade fram. Det var bara det att...jag glömde behån hemma.

Det enda plagg jag köpte för självständighetsbalen på slottet var en svart behå utan axelband. När vi anlände till hotellet, med en dryg timme på oss innan balen, fanns det ingen behå i väskan. Full panik utbröt i några sekunder. Sedan skaffade vi fram nål och tråd, och så sydde Robert, min snälla och sykkunniga man, fast klänningen i min (tack och lov) röda behå. Tadaa - en klänning med axelband.

Och jo, det var roligt. Det var mycket nervöst att stå i trappan och vänta. Det var trångt, och kön rörde sig med snigelfart, men när man väl kommit upp för trappan såg man Dörren, den där som syns i tv. På andra sidan finns presidenten, tv-kamerorna (våldigt många) och fotoblixtarna. På vägen från Dörren fram till presidenten hinner man inte tänka så mycket.

Snabb handskakning. Jag sade mitt namn och log, men är inte säker på att **Tarja** ens uppfattade det. **Pentti Arajärvi**, le vackert, sedan några snabba steg på röda mattan (tänkte: nu måste jag gå rak). Sedan är man ur bild, och då är det ingen alls som bryr sig om hur man ser ut eller vad man gör.

Bortom mottagningsrummet dirigeras balgästerna effektivt vidare till rum längre bort i slottet. Alla får inte plats i de centrala delarna, så man står trångt uppradad i rum efter rum, om man har tur i ett rum med en tv, och smuttar på sin bål. Den är stark. Mycket stark.

Jag tror inte någon med självbevaringsdrift ska dricka mer än två små glas. Bålen transporterades till utskänkingsplatserna i jättelika plastdunkar som bars av två starka män, hälldes upp i glaskannor och serverades frikostigt.

Vid 21-tiden, när alla gäster anlät, börjar serveringen. Den finns på en massa ställen och framför borden står en massa människor. Många av de mer garvade besökarna brydde sig inte ens om att försöka. Jag kämpade mig i första ledet fram till renrullader med grönsaker och lingonsås (ganska gott) och till ett urval av små snittar och piroger.

Gott var det, men inget märkvärdigt. Mycket vilt och fisk. Det fanns också tårter och kakor hur mycket som helst, men det hanns inte med, för då började dansen.

Och jag säger bara det: glöm allt ni hört om trängseln på dansgolvet. Det är värre. Mycket värre.

Står man uppe på balkongen och tittar ner på dansen som är det som en enda böljande organism i vackra färger som liksom gungar fram och tillbaka i takt med musiken. Bara i utkanterna av rummet pågår något som liknar dans, men dit riktas inga tv-kameror. Majoriteten av besökarna dansade inte, utan stod i rummen längre bort på slottet och lät sig väl smaka.

Hela kalaset var oerhört väl organiserat. Det märktes att allt var testat och utprövat, tidschemat höll, det fanns tillräckligt med folk överallt som höll besökarna i styr i rätt rum. Trots bålen var det ingen som var påfallande oredig. Presidentbalen är helt uppenbart en tillställning dit man kommer för att se och synas.

Det är svårt att kunna prata eller hitta folk man vill träffa, och det är närapå omöjligt att få någon överblick av vad som sker, men blott för en stund får man känna sig omsvärmad och viktig och sedd.

Mina tre sekunder i rampluset är över. Jag bugar och tackar, för alla goda råd, för klänningarna, smyckena och de uppmuntrande orden. Dags att bli en vanlig människa igen. Tack och lov.

TEXT & FOTO: NINA FELLMAN

sekunder med Tarja

Åländska truppen. Från vänster Robert Jansson, Nina Fellman, Juha Pykäläinen, Eva Wiktorsson, Gunilla G Nordlund, Roger Nordlund, Marlene Lindbäck, Peter Lindbäck, Titte Törnroth-Sarkkinen, Roger Jansson och Kristina Sundman. Fattas på gruppbilden gör Barbro Sundback, Viveka Eriksson, Olof Erland, Gunnar Jansson och Agnetha Mannberg-Jansson, som inte hann armbåga sig fram till gruppfotograferingen i tid.

Med myror. Titte Törnroth-Sarkkinen träffade president Tarja Halonen i Bomarsund i somras, och gjorde stilig entré i specialsydd klänning med broderade myror på. Chefredaktör står och klänger bredvid.

Erfaren. Agnetha Mannberg-Jansson är veteran på presidentbalen. – Det är tjugoförsta året vi är här, säger hon, och ger goda råd om hur man ska röra sig och var man ska stå.

Jobbar flitigt. Att vara hovreporter är inte lätt. När festen riktigt började ta fart vid halvelva-tiden satt journalisterna i den trådlösa zonen i lobbyn och skrev så tangentborden glödde. I aftonklänning.

Fredstrio. Laura Lodenius vid Finlands fredsförbund, riksdagsman Outi Ojala och Robert Jansson vid Ålands fredsinstitut diskuterar framtida samarbetsprojekt. Notera fracken, det är första gången någonsin för Robert, och kanske den sista också.

Urstark. Bålen som serveras på slottet ska man akta sig för. Den var så stark så skedat visnade och försvann i dem, men den gick åt med god fart.

Var är maten? Desperat chefredaktör försöker utröna var serveringen äger rum. Personalen var hjälpsam (på svenska), men det var ju så mycket folk i vägen!

Trångt om saligheten. Ska man dansa på slottet ska man vara verkligt angelägen, för någon njutning kan det inte vara.

Stiligt par. Äntligen någon vi känner! Det ropade Eva Wiktorsson och Juha Pykäläinen när de såg Nyans utsända, men såg världsvana ut som om de aldrig gjorde annat än gick på gala.

Dekorerad. Kristina Sundman och Roger Jansson har varit med förr. Roger Jansson kan stoltsera med en ovanlig kombination heders-tecken – han är kommandör både i Finland och Sverige, så demilitariserat Åland är.

Vilken bukett. De åländska damerna stod sig väl i konkurrensen bland balblåsorna, även om de åländska dräkterna inte hörde till de mest påkostade. Från vänster Viveka Eriksson, Nina Fellman, Gunilla G Nordlund och Barbro Sundback.

Ledande motorjournalister har utsett **FordS-MAX** till Årets Bil 2007, en av de mest prestigefyllda utmärkelser man kan få.

www.ford.fi
www.ford.se

ÅRETS BIL 2007!

FordS-MAX

Nyhet **FordS-MAX**
från 35.890 € + leveranskostnader
Blandad körning (EU-norm)
6,2-9,1 l/100 km.
CO₂-utsläpp 164-224 g/km.

Feel the difference

DEMOBILAR

Ford Mondeo
1,8 STW Trend X
(demobil) 2006, vit
Mätarst: 1.500 km
Pris: 27.950€

Renault Laguna
2,0 STW Conquest
(demobil), 2006, silver
Mätarst: 1.000 km
Pris: 28.600€

Ford Maverick XLT
4x4 2,3l (demobil)
2006, grön
Mätarst: 1.500 km
Pris: 34.500€

Volvo C70 2,4i
(170 hk) Summum
(demobil)
2006, Zanzibar guld
Mätarst: 1.500 km
Pris: 52.500€

BEGAGNADE BILAR

Volvo V70 2,4 140 hk
Manuell, 2001, grön
Mätarst: 108.000 km
Pris: 23.600€

Volvo S60 2,4T
Automat, 2001, beige
Mätarst: 125.000 km
Pris: 23.300€

Volvo 855 2,3 T-5R
(240+hk) 1995, T-gul
Mätarst: 158.000 km
Pris: 16.700€

Volvo S-70 2,4 10V
(140 hk) 1998, röd
Mätarst: 133.000 km
Pris: 13.950€

Volvo 850 GLT
1992, röd
Mätarst: 196.700 km
Pris: 7.800€

Volvo 3D 360 2,0I
1985, blå
Mätarst: 270.000 km
Pris: 850€

Ford C-MAX 1,8 Trend
(demobil), 2006, Jeans
Mätarst: 1.500 km
Pris: 24.950€

Ford Focus 1,6 (115 hk)
Ghia, 2006, Tonic Blå
Mätarst: 6.700 km
Pris: 23.500€

Ford Galaxy 2,3 GLX
7-pers. automat, 2000,
Solar silver
Mätarst: 92.000 km
Pris: 18.900€

Ford Focus 1,6 5d Trend
2005, Ink blue
Mätarst: 30.000 km
Pris: 18.900€

Ford Focus 1,6 Ambiente
stw, 2003, Silver
Mätarst: 35.500 km
Pris: 16.900€

Ford Mondeo 1,8 (110 hk)
Ambiente, 2001, Moondust
silver
Mätarst: 224.000 km
Pris: 10.990€

Renault Megane 1,6 stw
Comfort (demobil), 2006,
koppargrön
Mätarst: 1.500 km
Pris: 23.700€

Renault Scenic 2,0 RT
1999, vinröd
Mätarst: 78.900 km
Pris: 10.900€

Renault Clio 1,4 RN 3D
2001, röd
Mätarst: 64.000 km
Pris: 8.950€

ÖVRIGA:

Audi A4 1,8T Avant, aut.
2003, röd
Mätarst: 46.000 km
Pris: 29.900€

Mazda 6 2,0 STW
Elegance, 2004, svart
Mätarst: 35.000 km
Pris: 25.700€

Toyota Avensis 1,8 VVT-I
STW, 2002, grön
Mätarst: 63.000 km
Pris: 19.200€

Saab 9-5 2,0T Wagon
1999, blå
Mätarst: 102.000 km
Pris: 16.900€

Mercedes-Benz C 180
1995, grön metallic
Mätarst: 58.500 km
Pris: 14.500€

Peugeot Boxer 1,9 TD
van, 2001, vit
Mätarst: 75.500 km
Pris: 12.900€

Chrysler Grand Voyager
3,3 automat, 1997, svart
Mätarst: 192.500 km
Pris: 11.700€

Lada 5D 110 1,5 LI STW
2000, vit
Mätarst: 70.000 km
Pris: 3.200€

Citroën ZX Reflex Coupé
1,4i, 1994, vit
Mätarst: 110.000 km
Pris: 2.900€

Välkommen in till oss!

MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN

MOTORCOMPANY Bilhuset i Mariehamn
tel. *5252, Snickerivägen 1

Tom Enestam 525 303, Tony Sommarström 525 309
Bilförsäljningen öppen vardagar 9.00 - 17.00, lördag 11-14

www.motorcompany.aland.cc

Nöje

Redaktör: Anders Sims

Arken ändrar både inträde och insläpp

■ Hotell Arkipelags nattklubb ändrar inträdesavgifterna och sista insläpp från och med i dag. Numera tjänar besökarna på att komma till Arken i god tid, då en ny pristegte införs.

Före midnatt ligger inträdet på fem euro, mellan midnatt och klockan 02.00 kostar det 10 euro och mellan 02.00-03.00 får man dra fram 20 euro ur plånboken.

Nyheten gäller alla fredagar och lördagar tills vidare, med undantag från 22-23 december då det är fri entré. Garderobsavgiften ingår som tidigare. Åldersgränsen är 18 år måndag-fredag och 20 år på lördagar samt under juldagen och nyårsafton. (mt)

Imponerande cd från musik.ax

Vinnarna. Skrå med Andreas Nyberg, John Granlund, Jochum Juslin och Alexander Lindberg vann musik.ax och har två låtar med på den nysläppta skivan.

Foto: ANDREAS DIENERT

■ I veckan släpptes 12 låtar med finalisterna i musiktävlingen musik.ax som avgjordes i Baltichallen i våras. Cd-skivan har dröjt, men nu visar sig också kvaliteten vara därefter.

På samtliga låtar är ljudet riktigt bra och inspelningarna känns genomarbetade. Konvolutet är snyggt och proffsigt.

Bortsett från omslaget andas cd-häftet kvalitet. Ett grymt bra jobb har gjorts av fotografen **Andreas Dienert** och McArena som stått för formgivningen.

Blandningen på skivan är intressant och kanske skrämmer bort många skivköpare, här delar hårdrock och folk-musik cd-utrymme med klassisk sång och jazz. Lustigt nog känner man inte av krockarna, utan låtarna flyter hyfsat ledigt in i varandra.

Många positiva ord, men jag ska väl inte sticka under stol med att jag inte blir övervuldigad av samtliga låtar från de sex finalisterna. Enligt mitt tycke är EC [easy] med sina tre bidrag den största behållningen, speciellt de låtar där **Emilia Nyman** sjunger på engelska. Också **Johnny Ahlström** gör en riktigt bra insats. Band som Skrå och Stainless Steel gör sig garanterat bättre live. Övriga band på skivan är T-Time och Whatclub.

Avslutningsvis vill jag återanvända en mening som inte bara är lite sliten i kanterna: det är fantastiskt vilka duktiga musiker vi har på Åland.

ANDERS SIMS

Fred säger:

Den norska radion NRK har strukit ordet "negerkung" vid uppläsningar ur Pippiböckerna. Chefer vid NRK påpekar att man tagit lärdom av Sverige, där laddade ord som "negerboll" tagits ur bruk. Följaktligen kommer nu Efraim Långstrump att kallas för "chokladkung".

Anders Sims

Spelar just nu: Sonically speaking (samlings-cd)

– Den följer med varje nytt nummer av musikmagasinet Sonic och ger en hyfsad inblick i vad som händer där ute.

För övrigt... är jag just nu i Stockholm och ska dricka öl med gamla vänner. Men jag vet hur det blir. Vid elvatiden slår jag mig för knäna och säger: "nä hörni, det är en dag imorn också". Hur blev jag sån?

Självständighetsdagen – på Arken

Ålänningarna firade som vanligt. Juldagen, midsommar, nyår, påsk, allhelgons natt, och självständighetsdagen. Vad gör vi? Jo, vi går till Arkipelag för att hälsa på folk, lyxa till det lite eller stå på dansgolvet tills klockan blir halv fyra.

Den 6 december 1917 blev Finland ett eget land. Det måste ju klassas som en mycket stor händelse i vår historia och därför firar vi denna högtidliga dag med ledighet. Som de flesta andra högtider firar vi ålänningar med att gå ut och festa.

Nöje som inte ville vara sämre begav sig till Arkipelag för att träffa folk och ställa frågor om livet och självständigheten. Stämningen var på topp, människorna glada och ju senare på natten det blev desto klurigare blev frågorna att svara på.

Simon Dahl

Hur ska du fira självständighetsdagen?

– Jag ska nog ligga hemma och hålla mig för huvudet, och så ska jag hälsa på min mamma.

Hur gör du när du ska gå ut och festa?

– Först går jag till Dinos, och sen blir det Arken. Det är ett oslagbart koncept.

Daniela Blomqvist

Hur var det att ställa upp i lucivalet?

– Oj, det var jättekul, en otrolig upplevelse. Det är bara en gång i livet man får vara med om någonting sådant.

Hur ska du fira självständighetsdagen?

– Jag ska tända två stycken blåvita ljus, hissa den finska flaggan och sjunga den finska nationalsången på finska. Det går inte att sjunga nationalsången på svenska. Jag ska också titta på presidentbilen på slottet. En härlig tradition.

Emanuel Sanchez

– Vad är det konstigaste du har gjort på fyllan?

Jag vaknade upp på en båt i östra hamnen med en massa personer jag inte kände. Det var tyvärr nästan bara killar också.

Varför är just du så söt?

För att jag är en blandras mellan argentinare och Kimito-bo.

Carolina Enholm

Vilken kryssningsbåt är bäst?

– Det är nog Silja Festival eller Europa. Jag åker alltid Viking Line annars så jag har börjat tröttna på dem. Det är skönt med miljöombyte.

Vad är det bästa självständighetsdagen?

– Att man får vara ledig. Med tanke på att jag har gått i skola i 13 år så har jag bara upplevt ledigheten.

Nanette Karlsson

När blev Finland självständigt?

– Den 6.12 1917.

Vad är det roligaste du har gjort på en självständighetsdag?

– Det beror på. Kanske när vi skuffade undan vardagsrumsbordet och dansade tango till presidentbilen. Men det var länge sedan.

Joel Lundén

Vem går hem med dig i kväll då?

– Den som vill gå hem med mig. Jag får väl se om jag hittar någon.

Vad är det konstigaste du har gjort på fyllan?

– Jag har nog inte gjort så mycket konstigt men däremot kommer jag med mycket ideér till andra som brukar genomföra dem. Det värsta kanske var när jag tipsade en om att springa naken till en bodega.

Kenneth Uotila

Vad gör du här?

– Jag träffar folk. Det är ju ledig dag i morgon så många är ute. Det gäller att passa på!

Vem raggar du på i kväll då?

– **Runar** från Strandgatan. Han är alltid lika trevlig.

Ida Persson

Vilken kommun är bäst?

– Det beror på. Lemland kommer jag ifrån så det är ju alltid ett plus. Mariehamn annars för att alla krogar finns där.

Varför är du här på en tisdag?

– Jag blev övertalad av mina vänner. Jag borde egentligen vara hemma, men efter en öl blev jag lite sugen på att fara och så for jag.

Per Sjöberg

Har storleken betydelse?

– Nej det är hur man använder den som spelar roll.

Vad är det roligaste du har gjort på fyllan?

– Jag tappade bort mina byxor. Jag minns inte mycket men kom hem utan byxor. Senare har jag fått höra att jag hade stått vid scenen på Dinos och rockat, troligtvis med byxorna på.

TEXT OCH FOTO: JOHAN ORRE

Skivan som slår alla rekord

En unik skiva med 60-talsbandet Velvet Underground håller på att slå ett svindlande rekord på auktionssajten Ebay. I går närmade sig buden 150.000 dollar.

Vilken är världens dyraste platta?

Beroende på vem man frågar är det doo-wop-bandet Five Sharps första inspelning av Stormy Weather från 1952. En 78-varvs stenkaka i dåligt skick gick för 19.000 dollar på Ebay 2003.

Eller så är det Queens Bohemian Rhapsody, men bara en vansinnigt sällsynt specialutgåva i blå vinyl, med tändstickor, halsduk och andra

tillbehör. Den är värt bortåt 5.000 pund enligt den senaste upplagan av engelska Record Collectors samlarguide.

Paul McCartney äger det enda originalexemplaret av sitt band Quarrymens stenkaka That'll Be The Day, som värderas till minst 100.000 pund.

Velvet Underground då?

Ingen köpte deras skivor på 60-talet. Men tack vare att popkonstnären Andy Warhol var deras mentor, och att bandet var pionjärer inom garage-punk-konstrocken, så är åtminstone originalpressningar av deras tre första LPs åtråvärda.

Men inget slår den här Ebay-auktionen.

Säljaren hittade skivan för några år sedan i en loppislåda i Chelsea i New York och betalade 75 cent för den.

Plattan är en acetatpressning som gjordes i ett eller några få exemplar så att skivbolag och andra intresserade kunde höra på halvfärdiga inspelningar.

Velvets höll på att spela in "Velvet Underground & Nico", debuten med Warhols lika klassiska bananomslag. Det här kan alltså vara bandets allra första skiva, och en del av låtarna är i versioner som aldrig blivit officiellt utgivna.

Auktionstiden går ut natten till lördagen. Säljarna konstaterar att ljudkvaliteten

är så där och att nålen hoppar på två ställen. Och förstås kan man hitta inspelningen, med knaster, hopp och allt, alldeles gratis på internet.

Men när det här skrivs har signaturen Pet-salad bjudit 145.778 dollar och 91 cent för skivan.

En deluxe-cd-utgåva av Velvet Underground & Nico, med remastrat ljud, massor av bonus-spår och ett snyggt omslag, kostar 149 kronor på Ginja.

Bandets namn, några koder och inspelningsteknikerns namn är all information på det som kan bli världens dyraste skiva.

Foto: SATURN RECORDS

Följ med auktionen på www.ebay.com.

PATRIK DAHLBLOM

Corinne Birn, driver Dinos i vinter

Spelar just nu: Björk "Debut" (cd)
– Skön gammal klassiker som aldrig rostar...
För övrigt... såg jag ett duktigt roligt avsnitt av **South park** häromdagen där Kenny försöker få ur bebisen ur sin mammas mage med hjälp av en sugpropp.

Björn "Grulle" Eklund

Spelar just nu: Sick Of It All "Step Down" (låt/video)
– En hardcoreklassiker vars video inte får missas: så dansar du till hc.
För övrigt... har youtube.com blivit en drog. Det går inte en dag utan att besöka sajten.

Provocerar. Borat blir utbuad när han sjunger en nidversion av Amerikas nationalsång på en rodeo.

Foto: FOXFILM

Smart – men mest smaklöst

Förnedringsunderhållningen når nya höjder – eller botten – när en bifigur i Sacha Baron Cohens tv-serie Da Ali G Show får sin egen road movie.

Bio

"Borat"

Bio Savoy fredag kl 18.00, lördag 18.30, söndag 17.00 och 18.30, måndag-tisdag 18.30. Komedi med Sacha Baron-Cohen. Regi: Larry Charles. Längd 84 min. F-15.

Det ser ut som ett extremt lågbudgetprojekt och påminner faktiskt om **Aki Kaurismäkis** Leningrad Cowboys Go America. Skillnaden är att Borat ibland är rolig.

Genom att glida in i rollen som bortkommen tv-reporter från Kazakstan kan Baron-Cohen utnyttja att folk i allmänhet är artiga och försöker hjälpa honom

tillrätta, i synnerhet när kameran går.

Han har använt samma metod för att få snabba skratt som hip hop-wannaben Ali G och den österrikiske modereportern Brüno.

Glassbil

Borat reser till USA för att göra en dokumentärfilm, tar in på ett hotell i New York,

ser Baywatch-stjärnan **Pamela Anderson** på tv och kör en glassbil till Kalifornien för att gifta sig med henne.

Baron-Cohen anstränger sig för att göra det så pinsamt som möjligt med ständiga referenser till incest och antisemitism. För det mesta tycker man synd om folk som försöker hålla masken.

Som valstugereportage

Då och då wallraffar han sig fram till situationer där man inser att han har med rasister att göra. Som bäst är det en hippare version av **Janne Josefssons** valstugereportage, samhällskritik light för folk som inte orkar ta någonting på allvar.

Vad lär vi oss av den här filmen?

Att bilskolelärare är en stresstålig yrkesgrupp? Eller att det finns amerikaner som är så artiga att de tolererar en middagsgäst som kommer till bordet med sin egen avföring i en plastpåse?

Borat får inte visas i Förenade Arabemiraten. Censurerna såg inte ens filmen till slut. En representant för informationsministeriet förklarade att filmen var "ytterst förnedrande, utan berättelse, innehåll eller ens komedi".

Med andra ord precis vad Jackass-generationen vill ha.

PATRIK DAHLBLOM

Krönika / Axel Kronholm

Självständighetsdag, julstämning och dansmöss

Självständighetsdagen. Nu är den här igen. För vissa, en dag för att hedra fosterlandet. För andra, en ledig onsdag och därmed möjligt att supa på tisdagen. För mig, något däremellan. Jag anser att självständighetsdagen borde uppmärksammas mer här på vår lilla holme.

När jag i dag gick ut på vägen, såg jag till min besvikelse att blott en utav de närmst belägna byborna flaggade med den blåvita fanan. De övriga flaggstängerna stodo nakna och övergivna i höstvindarna.

Grannen som däremot hade flaggan uppe, till och med den blåvita, lyfter jag på hatten för. Vår

familj äger tyvärr ingen blåvit flagg, så den åländska får duga vid högtider som denna. Den funkade lika bra.

Jonä, jag tycker om självständighetsdagen. Inte bara får man vara hemma från skolan. Något ännu mera trevligt med den 6 december är att man

kan gå upp på morgonen, tända det blåvita ljuset och slå på TV:n, och lyssna till de ljuva tonerna av Björneborgarnas marsch och samtidigt känna sig riktigt stolt. Det ni, det är nationalism när den är som bäst. Testa det nästa år.

Från det ena till det andra, så har jag till min förvåning märkt hur få dagar det är kvar till julafton. Men som alla också märkt, är marken inte vit, utan den håller någon mörkgrön/brunaktig nyans i stil med smutsig ärtsoppa.

Denna lilla klimatbov har jag ignorerat genom att dra ner rullgardinerna, stöpsla i ljusstaken

och surfa in på nätradion Julradio.se, där man kan höra **Loa Falkman** sjunga julsånger tills örnen domnar bort. Jag gillar Loa Falkman. Emellanåt får man tyvärr höra **Carola** eller **Jessica Simpson** våldta någon gammal god julsång, men det är smällar man får ta.

OBS! Som ni märkt vid det här laget så har inte dansmöss ett skit med min text att göra. Helt enkelt för att jag dels behövde ett tredje ord till min rubrik för att det skulle se bättre ut, samt att jag inte har något att skriva om dansmöss.

Topp 5/Högtider (bedömda utifrån en rolighetsskala)

1. Julafton.
2. Midsommar (sill, potatis och nubbe).
3. Nyår (raketer och smällare!).
4. Självständighetsdagen (ja, det var i onsdags det!).
5. Påsk (gillar det absurda i att en hare lägger ägg).

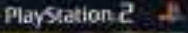

FRÅGELÅDAN

I dagens Frågelåda finner vi Susanna Hagman, 19 år, från Mariehamn. Hon studerar sista året på Rodengymnasiet i Norrtälje och har nu varit praktikant på tidningen Nya Åland i två veckor. Susanna är en rolig brud med många vänner och hennes största önskan är att gifta sig med en surfare på Hawaii.

- Om du skulle sälja en kroppsdel, vilken skulle det vara och hur mycket skulle den vara värd?**
– Tån bredvid lilltån, den har jag nog minst användning för och den skulle nog kosta lagom mycket.
- Öl, cider eller starkt?**
– Öl, för cider får jag ont i magen av och starkt slår för hårt.
- Har du någonsin vält en ko?**
– Nä, det har jag inte.
- Berätta om din favoritbakelse?**
– Det är **Pippos** mamas morotskaka. Den är underbar! Men tyvärr får jag inte äta den så ofta... *pik*
- Vilket är ditt favoritklädesplagg?**
– Jag har ganska många, men jag väljer mina bruna lilleyxor. Dom är så mysiga.
- String, boxer eller vanliga trosor?**
– Vanliga, dom är bekväma.
- Cityakuten, Idol eller Sex & the city?**
– Sex & the city.
- Vilken är din favoritårstid?**
– Sommaren, fast hösten är också bra för då blir luften friskare.
- Vad sjöng du senast i duschen?**
– Jag hittar bara på egna melodier.
- Midsommar eller julafton?**
– Julafton, för det är så mysigt.
- När vill du göra slut med dig själv?**
– Den dagen när jag inte kan gå på toan eller duscha själv.
- Du måste avstå från en godsak för resten av ditt liv, väljer du bort chips, popcorn eller godis?**
– Popcorn, för att godis och chips är godare.
- Blond eller brunett?**
– Blond så klart!
- Vad pratar du med dina krukväxter om?**
– Jag har inga, jag dödar dom bara.
- Vad skulle du ta med dig till en öde ö?**
– Peter Pan, för han skulle kunna flyga iväg med mig. Min kamera skulle jag också ta med.

TEXT OCH FOTO: SANDRA GUSTAFSSON

Singstar Legends

22⁵⁰ € DVD

Pirates of the Caribbean

35⁰⁰ €

ABSOLUTE MUSIC 53

20⁹⁰ € CD

Magazin, Torgg.6, tel. 12 154
Öppet: mån-fr 9-17, lör 10-14

LJUST TILL JUL

PLANKAN
Valnöt eller ek

€ 135,50

KALMERS

MING
40 x 40/50 x 50 cm
fr € 53,60

TRIAD
BORDLAMPAN,
höjd 46 cm
€ 47,40

GRAZ
BORDLAMPAN,
höjd 50 cm
€ 42,80

VIKINGAGRÄND JULÖPPET: VARD 8-17 LÖRD 10-14, 14-22/12 8-19,
 LÖRDAG 16/12 10-16, SÖNDAG 17/12 12-16, LÖRDAG 23/12 10-16
 JULAFTON STÄNGT, TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI

Julklappstips till Tomten

Jacson windstopper
i microfleece, vind- och vattentät, andas

56,-

Thermoridbyxa
för vuxen och junior,
helskodd

45,-

Massor av foder,
godis och tugg till
hundens och kattens
julbord

Häst & Fritid

Julöppet: vard 11-17.30, från 13.12 till 19,
 lörd 10-14, från 13.12 till 16, sönd 17.12 12-16

Julklappstips till henne

Triumph
INTERNATIONAL

Nattlinne
37,95

ALLIS
MODE

Torggatan 12, tel. 17 747
Öppet: vard. 10-17, lörd 10-14

DIGITAL-TV I MCA-NÄTET

Endast 39€/månad

CANAL + TOTAL

CANAL+

FILM 1

CANAL+

FILM 2

CANAL+

FILM 3

CANAL+

SPORT 1

CANAL+

SPORT 2

CANAL+

MIX

I PRISET INGÅR

- digitalbox • öppningsavgift
- 3 extra kanaler

DU SPARAR 116€!!!

Bindningstid 24 månader.
 MCA – Bra underhållning helt enkelt!

Digitalbox
ingår!

Paketet finns att köpa hos KALMERS, KALMERS i Sittkoff, STRANDBERGS, ÅLANDS TV, KURTS TV

Växter, flyg på nya märken

Strandaster.

Fackelblomster.

Strandkvanne.

Fem nya åländska frimärken och en frama-etikett ges ut i februari och mars nästa år.

Den isländske konstnären Örn Smári Gíslason står bakom 2007 års bruksfrimärken med strandväxterna fackelblomster, strandaster och strandkvanne. De kommer ut den 1 februari.

Den 1 mars ger Posten ut två frimärken utformade av ålänningen Peter Bergström på temat postflyg; ett äldre flygplan från 1930-talet, en Junkers F13, och en Saab 340 som är i trafik idag.

År 1929 infördes man flygpost mellan Åbo och Stockholm från början av juli till mitten av september och på linjen ingick även Mariehamn. Åren därefter utökades flygtiden och flygtransporter året runt inleddes

Pioner.

Junkers F13.

Saab 340.

1938, berättas i ett pressmeddelande.

Junkers F 13 användes som posttransportör från och till Åland med företaget Aero (nuvarande Finnair) från och med 1929.

Ifjol inleddes den nya serien om frakteringsetiketter med gamla trädgårdsväxter. Den 1 mars kommer del två, åländska bondpioner, utformade av den svenska konstnären Inga-Karin Eriksson.

MÅRTEN SUNDBERG
marten.sundberg@nyan.ax

BIRKA CRUISES

...EN LYXIG OCH SKÖN SPA-KRYSSNING
PÅ BIRKA PARADISE...

Årets Spa-julklapp. Spa till havs

Koppla av på Birka Paradise. Här kan du verkligen roa dig, njuta och må bra. Här finns flera pooler, exklusiv Spa-anläggning och en värmande sol på inomhusstranden Paradise Beach.

Presenttips:

Spa-kryssning för 2 personer

innehåll: Birka Class hytt
mousserande vin
frukost
3-rätters kryssningsmeny
entré till Aqua Spa
30 minuters valfri Spa-behandling

75,-
/person
ord.pris 150,-
/person

Priset gäller tom 22/12.

Kontakta bokningen tel 27 330.

Tänk om världen var lite mer som PARADISE

Den 27 november dukas

JULBORDET

på Ålandsfärjan.

Julbordet serveras 27.11–26.12.

Resa och buffet
där måltidsdryckerna ingår,
endast

22 euro

Boka i vår resebutik tel 262 11!

Välkommen ombord!

VIKING LINE

www.vikingline.ax

Heja Christer!

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

www.andelsbanken.ax/kampanj
tel. 6330

” Jag har letat efter ord hela mitt liv. Idag vill de inte alls. Nästa vecka skall jag tatuera ett på foten.

KARIN ERLANDSSON BLOGGAR PÅ NYAN.AX

FREDAG 8.12

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** "Borat". F-15. Se recensionen på sidan 33.
■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.** "Sanna lögner". Regi: Atom Egoyan.

DANS
■ ■ **Restaurang Nautical kl 20.00.** Musikmakarna. PS. Arkipelags restaurang är abonnerad.

MUSIK
■ ■ **Kumlinge kyrka kl 19.30.** Julkonsert med Hanna Malmberg, Sara Strandberg, Living (Pia Lassila & Bengt Malmberg) och Tranviks Qvinn. ■ ■ **Jomala kyrka kl 19.30.** Julkonsert med Therese Karlsson och Johanna Grüssner. Guy Karlsson orgel och piano. ■ ■ **Mariepark kl 19.00.** "Nu är det jul igen". En stämningsfull julshow med Petronella Wester, Randolph Reymers och Jan Nordberg. Musik: Andreas Dienert, Fredrik Erlandsson, Kurt "Kutten" Lindbom, Anders Brunnsberg, delar av Good News.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** The Hitchcocks. ■ ■ **Dinos bar kl 23.00.** Jolly Roger och Rock dj.

TEATER
■ ■ **Stadshuset kl 19.00.** "Ett underbart bröllop". Regi: Ove Andersson.

ÖPPET HUS
■ ■ **Ålands hundhotell, Skogshyddsvägen 1, Mariehamn Norrböle, kl 12.00-20.00.** Öppet hus för allmänheten.

LÖRDAG 9.12

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 18.30.** "Borat". F-15. Se recensionen på sidan 33.
■ ■ **Bio Savoy kl 20.30.** "Casino Royal". F-15. Filmen fick tre stjärnor av Nya Ålands recensent.

DANS
■ ■ **Saltvik Solbacka kl 20.00.** Colorados. ■ ■ **Nautical kl 20.00.** Musikmakarna.

JULMARKNAD
■ ■ **Jomala Önningebymuseet kl 11.00-15.00.** Försäljning av traditionella marknadsvaror, utställning med julänglar. ■ ■ **Köpmansgatan 4 kl 12.00-16.00.** Julförsäljning och loppmarknad till förmån för barnen i Kenya och Ryssland.

MUSIK
■ ■ **Jomala kyrka kl 19.00.** Julkonsert med Oratoriekören. Annika Sjölund, sopran, Peter Nordman, tenor, Guy Karlsson, Karin Sandholm, Instrumentensemble, Kurt Eriksson, dirigent. ■ ■ **Mariepark kl 15.00.** "Nu är det jul igen". En stämningsfull julshow med Petronella Wester, Randolph Reymers och Jan Nordberg. Musik: Andreas Dienert, Fredrik Erlandsson, Kurt "Kutten" Lindbom, Anders Brunnsberg, delar av Good News. ■ ■ **Saltviks kyrka kl 19.00.** Adventskonsert med sång- och instrumentalelever från Ålands musikinstitut.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** The Hitchcocks. ■ ■ **Dinos bar kl 23.00.** Jolly Roger och Rock dj.

TEATER
■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus kl 17.00.** "Mannen från Malmberget". Enmanspjäs med Göran Forsmark. ■ ■ **Stadshuset kl 19.00.** "Ett underbart bröllop". Regi: Ove Andersson.

VERNISSAGE
■ ■ **Kakelhallen kl 18-20.00.** "The poetry of functionality". Fotokonstrnären Beatrix Reinhardt ställer ut.

SÖNDAG 10.12

AUKTION
■ ■ **Saltvik Mariagården.** Missionsauktion efter gudstjänsten. Mäklare: Hasse Westerlund. Dragning i missionslotteriet.

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 17.00 och 18.30.** "Borat". F-15. Se recensionen på sidan 33.
■ ■ **Bio Savoy kl 20.30.** "Casino Royal". F-15. Filmen fick tre stjärnor av Nya Ålands recensent.

JULMARKNAD
■ ■ **Föglö Enigheten kl 13.00-15.30.** Försäljning av allehanda gott till julen: bröd, godsaker, saft, hantverk, kärvar, kransar, julgranar. Föglö högstadiums lucia besöker marknaden kl 14.15 och tomten tittar in. ■ ■ **Geta Furulund kl 12.00-15.00.** Försäljning av bröd, hantverk, fisk, jullådor m.m.

MUSIK
■ ■ **Mariepark kl 16.00.** "Nu är det jul igen". En stämningsfull julshow med Petronella Wester, Randolph Reymers och Jan Nordberg. Musik: Andreas Dienert, Fredrik Erlandsson, Kurt "Kutten" Lindbom, Anders Brunnsberg, delar av Good News. ■ ■ **Vårdö bönehus kl 19.00.** Triolens julkonsert. Dirigent: John-Adam Sjölund. ■ ■ **Föglö kyrka kl 19.00.** Julkonsert med Nik Kotzev. ■ ■ **Godby Källboskolan kl 18.00.** Julkonsert med Barnfio-len och Alandia Strings. ■ ■ **Finströms kyrka kl 18.00.** Adventskonsert med sång- och instrumentalelever från Ålands musikinstitut.

TEATER
■ ■ **Jomala Berghyddan kl 15.00.** "Mannen från Malmberget". Enmanspjäs med Göran Forsmark. ■ ■ **Föglö Vikingaborg kl 19.30.** "Mannen från Malmberget". Enmanspjäs med Göran Forsmark. ■ ■ **Stadsbiblioteket kl 13.00.** "Jultroll på bibban". Bodil Ehn-Schauman, Eva Maria Mansnerus och Riitta Nieminen bjuder på trollupplevelser, saga och pyssel. ■ ■ **Lumparland Furu-borg kl 14.00.** "Gustavas arv". Manus: Leo Löthman och regi: Grete Sneltvedt.

TV
■ ■ **FST5 kl 17.45.** SALT. Förändring – Erik Sjöberg. EHan var baptist men blev ortodox, han var också rektor men blev medmänniska och Erik har inte förändrats färdigt. Programledare: Maria Sundblom. Repris: 13.12 kl 20.20.

obs!

” För vissa, en dag för att hedra fosterlandet. För andra, en ledig onsdag och därmed möjligt att supa på tisdagen.

AXEL KRONHOLM, KRÖNIKA SIDAN 33

En av många. Det är något av julmusikens förlovade helg den här veckan – men antagligen är det bara början. Till exempel Trio- len bjuder på julkonsert i Vårdö bönehus på söndag. Foto: JONAS EDSVIK

MÅNDAG 11.12

AUKTION
■ ■ **Finström Breidablick kl 18.00.** Missionsauktion.

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 18.30.** "Borat". F-15. Se recensionen på sidan 33. ■ ■ **Bio Savoy kl 20.30.** "Casino Royal". F-15. Filmen fick tre stjärnor av Nya Ålands recensent. ■ ■ **Föglö Vikingaborg kl 19.00.** "Pirates of the Caribbean 2 – Död mans kista". F-11. Filmen fick tre stjärnor av Nya Ålands recensent.

INFORMATION
■ ■ **Ålands hotell- och restaurangskola kl 19.00.** Information om projektet Lotsgatan.

MUSIK
■ ■ **Ålands musikinstitut kl 19.00.** Medverkande är elever som ska delta i pianotävling i Åbo 16-17.12, Victor Förström, Sami Saku, Julia Karlsson, Oscar Eliasson & Emanuele Ferrari. Musik av bl a Chopin, Beethoven, Mozart,Tjajikovskij & Schumann.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

ÖPPET HUS
■ ■ **Vårdö Solhult kl 18.30.** För både små och stora barn.

SEVÄRT

MARIEHAMN
■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storgatan 14.** Minioljemålningar av Aune Hannula, Sten Söderdahl, Merja Håkansson, Aino Kivisaari, Sylvia MÅnsén och Tiina Barck. Pågår till 12 december. Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag kl 10-14, kvällsöppet tisdag och torsdag kl 17-20. ■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.** "Fiktion". Andreas Dienert. Pågår till 29 december. Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14. ■ ■ **Köpmannamuseet Parkgatan.** Öppet för grupper enligt över-

enskommelse per tel 13 650. ■ ■ **Mariehamngalleriet, Mariepark Västerhamn.** Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström. "Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100. Öppet lördagar kl 12-16. ■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.** "I'esposizione" Fotoutställning av Mirjam Christenssen. Pågår till 17 december. Medis konstkurser ställer ut. Pågår till 8 december. Öppet måndag-fredag 10-20, lördagar 10-16. ■ ■ **Självstyrelsegården.** Visning fredagar kl. 10.00.

■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.** Små utställningar: Bilder från ett gårdsarkiv, Karl-Ers i Svarts-mara. Sally Salminen – böcker, brev, klipp. Materiel från Lägre elementarskolans i Skarpans bibliotek. Öppet måndagar-onsdagar kl 9-16, torsdagar 9-20, fredagar 9-15. ■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.** Sjökvarteret är öppet för besökare alla dagar året om. Museum och båtbyggeri öppet vardagar kl 9-11. ■ ■ **Ålandsbanken Väster-näs.** Margareta Eriksson och Britta Landström ställer ut akvareller. Pågår till 15 december. Öppet måndag-fredag kl 9.30-16.15.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.** Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16. ■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** "Pärlor ur samlingarna". Ålands museum och Ålands konstmuseum visar etnologiska och arkeologiska föremål, textilier, fotografier och konstskatter som inte har varit utställda på länge – eller rent av aldrig. Pågår till 28 januari. Öppettider: tisd och torsd kl 10-20, onsd och fred kl 10-16, lörd och sönd kl 12-16, månd stängt. Fri entré alla dagar (till 30 april).

■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.** "Kvinnan och havet, sjömans-hustrun och kvinnor ombord". Oktober-april öppet vardagar 10-16, helger 12-16. **BRÄNDÖ**
■ ■ **Skärgårdsmuseet i Lappo.** Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457-385 86 59. **ECKERÖ**
■ ■ **Skeppsvik, Solbacka smycken.** Utställning i sten och metall. Öppet enligt överenskommelse, tel. 38 021. **FINSTRÖM**
■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).** "Intryck-experiment i akvarell" 9 damer visar akvareller och kera-mik av Kristina Värnman. Pågår till 31 december. ■ ■ **Kalle Glads stuga.** Pålsböle. Öppet enligt överens-kommelse per tel. 42 401. **FÖGLÖ**
■ ■ **Föglö bibliotek.** "En salig blandning", akvareller av Runa Andersson. Pågår till 31 januari. Öppet måndagar kl 10-13 och 16-19, onsdagar 10-13, torsda-gar 18-21. **GETA**
■ ■ **Soltuna.** Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst. **HAMMARLAND**
■ ■ **Brandkårmuseet (Mörby).** Öppet enligt överenskommelse. 040 536 82 86 /Kristina. ■ ■ **Postad gårdsmuseum.** Öppet enligt överenskommelse per tel 41 365/0457-361 39 00. ■ ■ **Skarpnätö hembygds-gård.** Huset från tidigt 1700-tal hör till de äldst bevarade på Åland. Öppet enligt överenskommelse per tel 37 212/37 227. **JOMALA**
■ ■ **Kungsö Shellmuseum.** "Nostalgimack" 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32 7 60 , eller 040-706 82 30.

■ ■ **Siréns hembygdsmu-seum Ringsböle.** Öppet enligt överenskommelse per tel 31 069. ■ ■ **Önningebymuseet.** Stängt för säsongen, öppnar för grupper efter överenskommelse per tel 040 096 77 10. ■ ■ **Sjöbloms emigrant- och torparmuseum, Önningeby.** Utställning kring museet, torpare och emigration. Se Önningeby-museet.

KUMLINGE
■ ■ **Sjölunds gårdsmu-seum.** Gammal ladugård med föremål som använts på gården. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 463.

KÖKAR
■ ■ **Hembygds museet.** Museum med bruksföremål, fotoutställning och båtmuseum. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 816/0457-524 4077.

LUMPARLAND
■ ■ **Lumparlands bibliotek..** "Mellan Himmel och Hav!" Fo-tografier utställda av Frej Edsvik. Pågår till 31 december Öppet tisdag och onsdag 16.00-20.00, onsdag även 14.00-15.00.

SALTVIK
■ ■ **Göran Dahl/Ovanåker.** Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48 038/0400 450 004.

SUND
■ ■ **Sunds bibliotek.** Ålands marthadistrikts hem-slöjdsförening ställer ut 2000-talets ryatävling. Pågår till 31 december. Öppet måndag och torsdag 17.30-20.30, tisdag 10.00-16.00. ■ ■ **Ålands fotografiska museum (i gamla andelshan-deln).** En utställning över kame-rans historia. Öppet enligt överenskommelse per tel 43 964/0457 059 5967.

VÅRDÖ
■ ■ **Simskåla Anni Blom-qvists hem.** Förevisas enligt överenskom-melse med Ann-Gerd Ste-inby eller Gösta Berglund. Tel 47 509.

Meny. Spelets meny är lätthanterlig och är sig lik för gamla spelare.

Foto: WWW.FZ.SE

Toppbetyg till nytt fotbollsspel

Största management-spelet på marknaden

TV-SPEL. Football Manager 2007 släpptes nyligen ut på marknaden och många delar påminner om sin föregångare. Nyans reporter har testat spelet och är mycket nöjd med sin upplevelse.

★★★★★

Världspremiär av Football Manager 2007 (FM) var 19 oktober och spelet är ett utav världens bästa managementspel och kanske rentav ett av de bästa sportspelen i världen.

För två år sedan blev det skilsmässa mellan Sports Interactive och Eidos. Många undrade säkert vad som skulle hända och hur kommande spel skulle bli. Eidos tog namnet Championship Manager (CM) medan Sports Interactive tog alla fotbollsintresserades hjärtan när de istället skapade FM som fick både fotbolls- och statistiknördar att dregla.

Rivaliteten mellan utvecklarna är stor men till stor fördel för Sports Interactive. Eidos har med CM försökt vinna tillbaka förtroendet och de fortsätter kämpa för att vinna konsumenternas bultande fotbollshjärtan.

Förbättrad känsla

CM-serien stod på ”den gamla goda tiden” för en känsla för detaljer och en

gedigen databas med stenhård koll på varje enskild spelare i de inkluderade ligorna. FM har på senare år tagit över de flesta av CM:s tidigare signum och rentav förbättrat dessa.

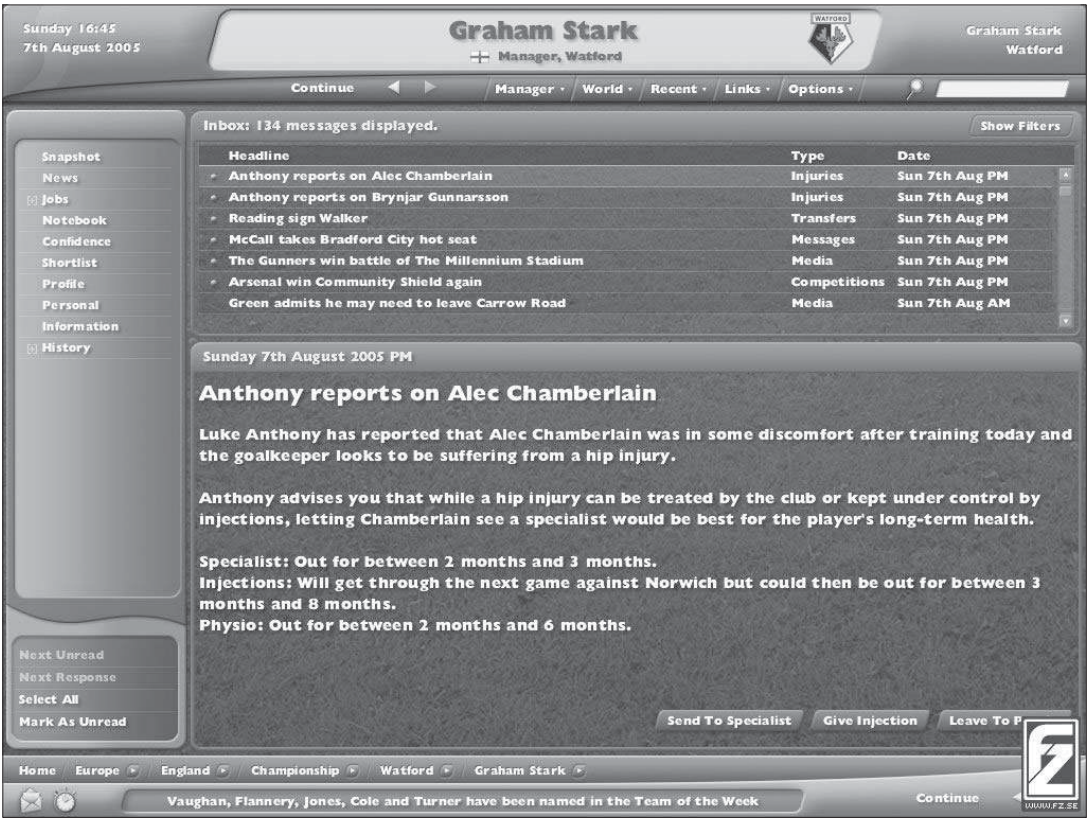
Många gamla CM-fans gick helt enkelt över till Sports Interactives fortsättning på sin tidigare titel och har sedan dess fastnat. Två år har gått sedan vi fick uppleva första resultatet av separationen.

Football Manager är helt klart fräschare än sin föregångare. Det är mer lättöversiktligt, bättre menyer och dessutom en väl tilltagen manual i spelet. Det nya spelet har fått förbättrad matchmotor och 2D-motorn ser likadan ut som den gjort sedan den introducerades.

Nyheten i år är inte av grafisk art utan i stället att spelarna rör sig och passar på ett mer realistiskt sätt och Sport Interactive har verkligen lyckats. Med Football Manager 2007 befäster Sports Interactive och Sega sin topposition i fotbollsmannager-genren.

Nya funktioner

- Spelet har över 100 nya olika featurefunktioner, och här följer några av dem:
- Farmarklubbar.
- Mer interaktion med spelarna och media.
- Förbättrat scoutingssystem.

Nyheter. Nyhetsremsan påminner om sin föregångare i Football Manager-serien.

Foto: WWW.FZ.SE

- Tala med vilken spelare som helst via media.
- I Football Manager 2006 kunde du ha samtal med laget under och efter match.
- I Football Manager 2007 kan du även prata med laget i förväg så de vet precis vad som gäller i kommande match.
- Förutom all aktuell statistik inkluderar Football Manager 2007 även:
- Mer lättöverskådligt gränssnitt.
- Inbyggd hjälpfunktion

- som förenklar för nya användare.
- Quick tactics; ger spelarna nya taktiska order under pågående match.
- Påverka dina spelare mer och få information om hur de mår.
- Förbättrad hantering av skadade spelare.
- Förbättrat menysystem som ger dig mer information med färre klick.

Ladda ner

Den svenska Football Mana-

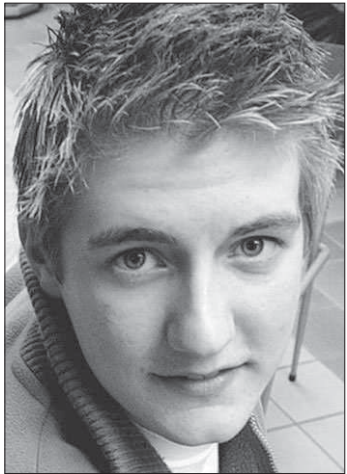
ger sidan heter FM Sweden och hemsidan dit är www.fmsweden.se. Även finska motsvarigheten FM Suomi har en hemsida du kan besöka www.fmsuomi.com.

På hemsidorna kan du ladda ner saker till ditt FM och även diskutera spelet och dylikt i deras forum med andra Football Manager användare.

EDVARD SJÖBERG
sport@nyan.ax

Så tycker vi

1. Vad tycker du om Football Manager?
2. Hur ofta spelar du det?
3. Vilket betyg ger du spelet?

Alexander Weckström

1. Jag har växt upp med det och tycker det är verklighetsbaserat. Bra tidsfördriv.
2. Varje dag i princip.
3. 5.

Kristoffer Weckström

1. Ett bra spel som är kul att spela på fritiden då man inte har någonting att göra
2. Inte så mycket nu på senare tid, går i perioder
3. 4.

Petter Isaksson

1. Bra, roligt och skoj på fritiden.
2. Ett par gånger i veckan.
3. 5.

Fakta/FM 2007

Titel: Football Manager 2007 (Worldwide Soccer Manager 2007) (PC och Mac hybrid CD-ROM).
Utgivare: Sega.
Utvecklare: Sports Interactive.
Genre: Management.
Utgivningsdatum: 19 oktober 2006.
Webbplats: www.footballmanager.net.
Antal spelare offline: 1.
Språk: Engelska.
Rekommenderad ålder: 3.

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Annonsera i den tidning du själv läser!

Nya Åland
☆☆☆

Söker du arbete?

Tillfälliga eller längre arbetsförhållanden - vi vänder oss till alla branscher.

Kontakta oss på:
Strandgatan 23, Mariehamn, tel. (018) 22 480

VMP-GROUP

personalförmedling • rekrytering • utbildningsanordnande

www.vmp-group.com

Behöver du personal?

Vi vänder oss till alla branscher.

Kontakta oss för närmare information:
Strandgatan 23, Mariehamn, tel. (018) 22 480

VMP-GROUP

personalförmedling • rekrytering • utbildningsanordnande

www.vmp-group.com

NU HAR JAG STARTAT EGET!

Behöver du hjälp med badrum, kök, tak m.m? RING

KENNYS BYGG

0400-610 194

kennys.bygg@aland.net

Shell Thermo Premium

Den ekonomiskt effektivaste eldningsoljan.

Ring och beställ!
Tel. 41068

Julbordsweekend
105 € per person

Inklusive eftermiddagskaffe, glögg, julbord, logi i dubbelrum, frukost samt tillgång till pool och bastu. Gäller alla helger i december.

Julbord
38 € per person

Julbord serveras 1-2, 8-9 samt 15-17 december.

HAVSVIDDEN
www.havsvidden.com
För bordsbokning ring +358 (0)18 494 08

Julklapps tips

Damklocka
Guld dublé 79,90€

Halsband med pärlor
Silver 82€

Herrklocka
Titan 250€
Safirglas, 100 m vattentät

Halsband och örhängen
Silver 65,00€

J. LEMBERGS ur & guld
Tfn 13260 Norragatan 5

CITIZEN Vard. 9-17, lörd. 10-14. Vard from 14/12 9-20

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ

JULBORD
Thailändskt och traditionellt

Julbordet står dukat
lördag 9/12, söndag 10/12

Två dukningar kl 14.00 och 17.00
Pris: 25€
Boka gärna bord, tel 41 996

OBS! NYA ÖPPETTIDER:
måndag-torsdag 9-21, fredag 9-22,
lördag 11-22, söndag 11-21

HONDA The Power of Dreams

Internationell designsuccé!

CIVIC 5-D

Nya Civic 5d har gjort succé och skakat om bilvärlden med spännande futuristisk design, topprestanda och riklig standardutrustning. Nu har vi fått tag i några bilar för leverans i februari. Så skynda att fynda!

Nya HONDA CR-V
4x4
Lansering i början av 2007

Ålands populäraste SUV kommer med helt ny modell!

BILCENTER
- DET HANDLAR OM KVALITET -
www.bilcenter.ax

www.bilcenter.ax
Uppgårdsvägen 18
Bilförsäljningen, tel 12 551:
vardagar 9-17, lördagar 10-13
Reservdelsförsäljningen, tel 12 552:
vardagar 8-16

VARUHUSET ZEIPELS har SÖNDAGSÖPPET KL 10-17

Välj 3
damstövlar
Betala 2

Zko

– en trappa ner
Erbj. gäller fredag,
lördag och söndag

Söndagen den 10/12 kl 12.00-16.00 besöker **Tomten** varuhuset Zeipels. Kom du också och prata med honom och visa dina önskeklappar från Dillen.

Dillen

Öppet vard 9-20, lörd 9-18, sönd 10-17, julafton 9-13

KappAhl®
You look great!

Topp
122-170 cm
4⁹⁵ €
(norm.pr. 12,95€)

www.kappahl.fi

Erbjudandet gäller tom 11.11.2006 eller så långt lagret räcker.

Christmaslook

Topp
86-122 cm
8⁹⁵ €

Tröja
122-170 cm
17⁹⁵ €

Halsband
7⁹⁵ €

Dam topp
29⁹⁵ €

Topp
50-80 cm
8⁹⁵ €

Dam stickat
29⁹⁵ €

Skor
strl 23-31
8⁹⁵ €

Kjol
62-80 cm
9⁹⁵ €

Halsduk
9⁹⁵ €

Herr strumpor
3-pack
9⁹⁵ €

Stickat
24⁹⁵ €

Paketpris skjorta och tröja
(norm.pr. 24,95-34,95€/st)
39⁹⁵ €

ÖPPET TILL 20
ALLA VARDAGAR

Ge en julhälsning och gör en hjälpinsats!

Önska God Jul och Gott Nytt År med en annons i Nya Åland

En annons enligt denna modell kostar 27€ inkl. moms. Av detta belopp går 10€ till välgörande ändamål (t.ex. Ålands Barnfond, Ålands Sjöreddningssällskap, Ålands cancerförening, Rädda Barnen, Djurskyddsföreningen).

Ring 23 444, faxa 23 450 eller kom in till oss på annonsavdelningen så hjälper vi dig. Du kan också skicka e-post till: annons@nyan.ax, ange då din faktureringsadress och till vilken fond du vill betala. Gäller endast privatpersoner.

Rabatt på julhälsningen med Nyankortet!
Med Nyankortet får du julhälsningen för endast 22€ inkl. moms

Annonserna publiceras
t.o.m. 22/12 2006.

Nya Åland
☆☆☆☆

www.nyan.ax

ÅRETS JULKLAPP

en prenumeration på Nyan!

Vill du ge en gåva som blir uppskattad under ett helt år?
Då har vi den perfekta julklappen till dig.
En prenumeration på Nya Åland.

**Jubileumshandduk
på köpet!**

I år har vi dessutom ett jubileumserbudande till dig som är fortlöpande prenumerant.

Ger du bort en helårsprenumeration i gåva så får du en unik handduk med tryck av Ann Granlund på köpet.

En gåvoprenumeration kostar 130 euro för ett helår och 68 euro för ett halvår.

Normalpris 173 euro/år och 91 euro/halvår.
Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland

Fyll i kupongen, mejla eller ring!

Jag har Nyankortet och vill ge bort en uppskattad julklapp:

- ☐ Nya Åland under ett helt år för endast 130 euro och får en jubileumshandduk på köpet (värde 17 euro)
- ☐ Nya Åland under ett halvt år 68 euro

Nya Åland
bjuder på
portot
☆☆☆☆

Handduken finns att hämta på Nya Åland i Dalbo.

Tidningen ska till:

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

Sänd presentkort och faktura till:

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

Nya Åland

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 MARIEHAMN

Porto tillkommer på prenumeration utanför Åland.

Nya Åland Tel 23 444 prenumeration@nyan.ax